

STORTINGET

Innst. 9 S

(2020–2021)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2021, kapitlene under Olje- og energidepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 12 og 13)

Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021)

Innhold

Side

1.	Innledning	1
2.	Rammeområde 12 – Olje og energi	1
2.1	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner for rammeområde 12 Olje og energi.....	6
2.1.1	Innledning	6
2.1.2	Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer.....	6
2.1.3	Arbeiderpartiets hovedprioriteringer.....	8
2.1.4	Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	9
2.1.5	Senterpartiets hovedprioriteringer.....	10
2.1.6	Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer	12
2.1.7	Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer.....	13
2.1.8	Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12	15
2.2	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 12	18
2.2.1	Kap. 1800 Olje- og energidepartementet	19
2.2.2	Kap. 4800 Olje- og energidepartementet	22
2.2.3	Kap. 1810 Oljedirektoratet	22
2.2.4	Kap. 4810 Oljedirektoratet	23
2.2.5	Kap. 1815 Petoro AS	23
2.2.6	Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat	24
2.2.7	Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat	27
2.2.8	Kap. 1830 Forskning og næringsutvikling	27
2.2.9	Kap. 1840 CO ₂ -håndtering	31
2.2.10	Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	35
2.2.11	Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.....	35
2.3	Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 12	36
3.	Rammeområde 13 – Miljø	37
3.1	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner for rammeområde 13 Miljø	41
3.1.1	Innledning	41
3.1.2	Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer.....	41
3.1.3	Arbeiderpartiets hovedprioriteringer.....	43
3.1.4	Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	44
3.1.5	Senterpartiets hovedprioriteringer.....	46
3.1.6	Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer	48
3.1.7	Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer.....	50
3.1.8	Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13	51
3.2	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 13	58
3.2.1	Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet.....	59
3.2.2	Kap. 4400 Klima- og miljødepartementet.....	62
3.2.3	Kap. 1410 Kunnskap om klima og miljø.....	62
3.2.4	Kap. 1411 Artsdatabanken.....	64
3.2.5	Kap. 4411 Artsdatabanken.....	65
3.2.6	Kap. 1412 Meteorologiformål	65
3.2.7	Kap. 1420 Miljødirektoratet.....	66
3.2.8	Kap. 4420 Miljødirektoratet	80
3.2.9	Kap. 1422 Miljøvennleg skipsfart	80
3.2.10	Kap. 1423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	80
3.2.11	Kap. 4423 Radioaktiv forurening i det ytre miljø	80

	Side
3.2.12 Kap. 1425 Fisketiltak	80
3.2.13 Kap. 1428 Enova SF	81
3.2.14 Kap. 1471 Norsk Polarinstitut	86
3.2.15 Kap. 4471 Norsk polarinstitut	86
3.2.16 Kap. 1472 Svalbard miljøvernfond	86
3.2.17 Kap. 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning.....	87
3.2.18 Kap. 1481 Klimakvoter	87
3.2.19 Kap. 4481 Salg av klimakvoter	87
3.2.20 Kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak	87
3.3 Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 13	89
4. Forslag fra mindretall.....	89
5. Komiteens tilråding.....	92

Vedlegg

STORTINGET

Innst. 9 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2021, kapitlene under Olje- og energidepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 12 og 13)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Espen Barth Eide, Ruth Grung, Else-May Norderhus og Runar Sjøstad, fra Høyre, Leif Erik Egaas, Liv Kari Eskeland, Stefan Heggelund og Lene Westgaard-Halle, fra Fremskrittspartiet, Jon Georg Dale og Terje Halleland, fra Senterpartiet, Sandra Borch og Ole André

Myhrvold, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Venstre, lederen Ketil Kjenseth, fra Kristelig Folkeparti, Tore Storehaug, og fra Miljøpartiet De Grønne, Kristoffer Robin Haug, fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2021 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområde 12 Olje og energi og på rammeområde 13 Miljø.

2. Rammeområde 12 – Olje og energi

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 12 i Prop. 1 S (2020–2021) med Prop 1 S Tillegg 1 (2020–2021).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 12

			Prop. 1 S med Tillegg 1 (2020–2021)
Kap.	Post	Formål	
Utgifter			
<i>Olje- og energidepartementet</i>			
1800		Olje- og energidepartementet	
	1	Driftsutgifter	192 337 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72</i>	17 000 000
	50	Overføring til andre forvaltningsorganer, <i>kan overføres</i>	500 000

			Prop. 1 S med Tillegg 1
Kap.	Post	Formål	(2020–2021)
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	8 500 000
	71	Norsk Oljemuseum	14 700 000
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	4 500 000
1810		Oljedirektoratet	
	1	Driftsutgifter	310 400 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	65 000 000
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	122 000 000
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon	357 000 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	1	Driftsutgifter	609 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	27 000 000
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72</i>	200 000 000
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	89 000 000
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	45 000 000
	26	Driftsutgifter, Reguleringsmyndigheten for energi	62 300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	23 000 000
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i>	68 000 000
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60</i>	6 000 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	20 000 000
	74	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i>	7 200 000
1830		Forskning og næringsutvikling	
	50	Norges forskningsråd	735 530 000
	51	Infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen	100 000 000
	70	Nordisk Energiforskning	10 000 000
	72	Norwegian Energy Partners	35 000 000
1840		CO₂-håndtering	
	50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering	164 000 000
	70	Administrasjon, Gassnova SF, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i>	105 000 000
	71	Teknologisenter for CO ₂ -fangst på Mongstad	165 000 000
	72	Langskip – fangst og lagring av CO ₂ , <i>kan overføres</i>	2 275 000 000
<i>Statlig petroleumsvirksomhet</i>			
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer	23 800 000 000
Sum utgifter rammeområde 12			29 638 467 000

Inntekter

Inntekter under departementene

4800		Olje- og energidepartementet	
	10	Refusjoner	718 000
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 400 000
4810		Oljedirektoratet	
	1	Gebyrinntekter	30 805 000

			Prop. 1 S med Tillegg 1
Kap.	Post	Formål	(2020–2021)
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter.....	122 000 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	1	Gebyrinntekter.....	36 000 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter.....	89 000 000
	40	Flom- og skredforebygging	30 000 000
<i>Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet</i>			
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:.....	71 700 000 000
		1 Driftsinntekter	129 100 000 000
		2 Driftsutgifter.....	-28 600 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter.....	-1 600 000 000
		4 Avskrivninger.....	-24 900 000 000
		5 Renter av statens kapital.....	-2 300 000 000
	30	Avskrivninger	24 900 000 000
	80	Renter av statens kapital	2 300 000 000
Sum inntekter rammeområde 12			99 209 923 000
Netto rammeområde 12			-69 571 456 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 23	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 23	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 45	kap. 4820 post 3

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Kongen i 2021 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 1800 Olje- og energidepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorar og utgifter til faglig bistand ved kjøp/salg av aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i Equinor ASA.
2. kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten med inntil 5 mrd. kroner ved utøvelse av statens forkjøpsrett ved

overdragelser av andeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan utgiftsføre uten bevilgning under kap. 1815 Petoro AS, post 79 Erstatninger, erstatning til Norges Bank som omfatter netto rentetap og andre dokumenterte kostnader grunnet avvik i varslet og faktisk innbetaling av valuta fra SDØE til Norges Bank, jf. avtale om overføring og kjøp av valuta fra SDØE til Norges Bank.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan pådra staten forpliktelser ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
	22	Flom- og skredforebygging	150 mill. kroner
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	20 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan gi tilsagn ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål	126 mill. kroner
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon	35 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	130 mill. kroner
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
1840		CO ₂ -håndtering	
	70	Administrasjon, Gassnova SF	20 mill. kroner

VII

Forpliktelses under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Equinor ASA.

VIII

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for statens forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør inntil 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. utviklingsprosjekter under Gassled eller andre interessentskap.

IX

Forpliktelses før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til kontraktsmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

X

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS

som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Olje- og energidepartementet har fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XI

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler for Petoro AS som forvalter av SDØE der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 mill. Sm³ oljeekvivalenter.

XII

Overdragelse og samordning av andeler i utvinnings-tillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XIII

Overdragelse av andeler i rørledninger mv.

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne nødvendige transaksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger og transportrelaterte anlegg med SDØE-andel i Gassled eller andre interessentskap. Statens andel i Gassled eller andre interessentskap skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

XIV

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 20 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

XV

Regnskapsføring av kontantinnkallinger mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan gi Petoro AS fullmakt til å postere inn- og utbetalinger for SDØE mot mellomværendet med statskassen. Mellomværendet omfatter over-/underinnkalling av kontanter fra operatørselskapene (differansen mellom kontantinnkalling og avregning fra operatør), arbeidskapital, avregning fra operatør, merverdiavgift og mellomværende med betalingsformidler med mer.

XVI

Fullmakt til å inngå avtaler og pådra staten forpliktelser for Langskip-prosjektet (fangst og lagring av CO₂)

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan:

1. inngå avtaler med Norcem og Northern Lights om å etablere og drive sine deler av Langskip-prosjektet (fangst og lagring av CO₂) innenfor en samlet kostnadsramme på
 - a. 14 700 mill. 2021-kroner i investeringer (CAPEX)
 - b. 6 600 mill. 2021-kroner i driftsutgifter (OPEX) over ti år
2. inngå avtaler hvor utgiftene skal deles mellom staten, Norcem og Northern Lights i tråd med prinsippene som er beskrevet nærmere under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂ og i Meld. St. 33 (2019–2020) Langskip – fangst og lagring av CO₂, der statens andel maksimalt utgjør inntil
 - a. 11 100 mill. 2021-kroner i investeringer (CAPEX)
 - b. 5 100 mill. 2021-kroner i driftsutgifter (OPEX) inntil ti år med tillegg av eventuell tilleggsstøtte for fanget CO₂ som ikke er kvotepliktig, tilsvarende kvoteprisen per tonn CO₂ fratrukket eventuell CO₂-avgift per tonn
3. inngå avtale med Fortum Oslo Varme forutsatt tilstrekkelig egenfinansiering og finansiering fra EU eller andre kilder i tråd med prinsippene beskrevet nærmere under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂ og i Meld. St. 33

(2019–2020) Langskip – fangst og lagring av CO₂, der statens maksimale støtte kan utgjøre inntil

- a. 2 000 mill. 2021-kroner i investeringer (CAPEX)
 - b. 1 000 mill. 2021-kroner i driftsutgifter (OPEX) inntil ti år med tillegg av en eventuell tilleggsstøtte for fanget CO₂ som ikke er kvotepliktig, tilsvarende kvoteprisen per tonn CO₂ fratrukket eventuell CO₂-avgift per tonn
4. inngå avtale med Northern Lights om å pådra staten forpliktelser for kostnader ved eventuelle utslipp av CO₂ med inntil 80 prosent av kvoteprisen opp til og med 40 euro per tonn og 100 prosent av den delen av kvoteprisen som overstiger 40 euro per tonn CO₂, for den forholdsmessige andelen fanget CO₂ i støtteperioden på inntil ti år fra Norcem og eventuelt Fortum Oslo Varme av totalt lagret mengde CO₂ i lageret.
 5. inngå avtale med Northern Lights om å pådra staten forpliktelser i støtteperioden på inntil ti år for inntil 80 prosent av utgiftene til eventuelle preventive og korrektive tiltak for avtalt årlig lagringsvolum på 1,5 millioner tonn av total lagringskapasitet for CO₂, dersom det skulle oppstå ekstraordinære hendelser med fare for lekkasje av CO₂ fra lageret eller skade på miljøet eller liv og helse.
 6. inngå avtale med Northern Lights om å pådra staten forpliktelser etter opphør av driften av CO₂-lageret, for den forholdsmessige andelen fanget CO₂ i støtteperioden på inntil ti år fra Norcem og eventuelt Fortum Oslo Varme av totalt lagret mengde CO₂ i lageret, med inntil 80 prosent av utgiftene til
 - a. eventuelle preventive og korrektive tiltak dersom det skulle oppstå ekstraordinære hendelser med fare for lekkasje av CO₂ fra lageret eller skade på miljøet eller liv og helse
 - b. avslutning, overvåking og fjerning etter nedstengning av lageret

2.1 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner for rammeområde 12 Olje og energi

2.1.1 Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 10. oktober 2020 fått tildelt kapitler under rammeområde 12 Olje og energi, jf. Innst. 18 S (2020–2021). Ved Stortingets vedtak 3. desember 2020 er netto utgiftsramme for rammeområde 12 fastsatt til - 69 583 421 000 kroner, jf. budsjettforliket mellom Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, og Fremskrittspartiet.

Komiteen viser til partienes respektive merknader om rammeområde 12 i finansinnstillingen, jf. Innst. 2 S (2020–2021). Innstillingen omfatter forslaget til statsbudsjett for 2021 fra regjeringen Solberg, jf. Prop. 1 S (2020–2021), som ble lagt frem 7. oktober 2020 og

Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) som ble lagt frem 10. november 2020. Komiteen viser til at det 1. desember 2020 ble inngått avtale om statsbudsjettet for 2021 mellom regjeringspartiene Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, og Fremskrittspartiet.

Det vises til behandlingen av Innst. 2 S (2020–2021) 3. desember 2020, samt til de respektive merknader i denne innstillingen.

Den foreliggende innstillingen gjengir i tabellform både regjeringens forslag, budsjettforliket og endringsforslag det er flertall for, og Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne sine primære alternative budsjettforslag fra finansinnstillingen. De alternative forslagene fikk ikke flertall under behandlingen 3. desember 2020.

2.1.2 Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

OLJE OG GASS

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at olje- og gassvirksomheten er en bærebjelke i norsk økonomi. Petroleumsaktivitet på norsk sokkel har gjennom de siste fem tiårene generert store verdier til det norske samfunnet, noe den også vil gjøre i tiårene som kommer. Petroleumsaktiviteten fortsetter å være avgjørende for å sikre lønnsomme arbeidsplasser i hele landet og å styrke vår felles velferd.

Disse medlemmer understreker at petroleumsnæringen er Norges største og viktigste næring målt i verdiskaping, statlige inntekter, investeringer og eksportverdi. På tross av covid-19-pandemiens effekter på verdens økonomi og energibruk, har aktiviteten på norsk sokkel i stor grad gått videre som planlagt. Disse medlemmer viser til at Stortinget før sommeren vedtok midlertidige endringer i petroleumsskatten for å stimulere til fortsatt aktivitet til tross for pandemien. Disse medlemmer registrerer at prosjekter som ble forventet at ville komme før koronautbruddet, nå kommer som planlagt. Disse medlemmer mener det er godt for arbeidsplassene og godt for verdiskapingen i Norge.

Disse medlemmer understreker viktigheten av å ha gode og forutsigbare økonomiske virkemidler overfor petroleumssektoren for å legge til rette for effektiv produksjon med lave utslipp til luft, herunder CO₂-avgift og EUs klimakvotesystem (EU-ETS). Dette er virkemidler som gir næringen en sterk egeninteresse i å begrense sine CO₂-utslipp. Andre viktige virkemidler som supplerer de økonomiske hovedvirkemidlene, er at selskapene utreder relevante avbøtende tiltak, krav om bruk av beste tilgjengelige teknologi ved utbygginger, at kraft fra land vurderes ved alle nye planer og muligheter for offentlig støtte til utvikling og demonstrasjon av teknologier som gir lavere utslipp. Selskapene skal også

fremover synliggjøre klimarisikovurderinger i nye utbyggingsplaner. Disse medlemmer viser til at norsk petroleumsproduksjon på grunn av dette i gjennomsnitt har lave utslipp sammenliknet med produksjonen i andre deler av verden. Disse medlemmer ønsker å fokusere på og styrke denne sammenhengen også i fremtiden.

Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av den teknologiske utviklingen som skjer i olje- og gassnæringen. Utviklingen bidrar ikke bare til mer resurseffektiv og mer miljøvennlig utvinning av olje og gass, men utviklingen og overføring av teknologi fra petroleumssektoren til fornybare kraftressurser, til maritim sektor og resten av norsk økonomi er stor. Dette er områder hvor Norge har en ledende rolle. I denne forbindelse ønsker disse medlemmer å vise til at en elektrifisert sokkel bidrar til teknologiutvikling innen havvind. Videre er satsingen på hydrogen et godt eksempel på hvordan vi kan bygge videre på den kompetansen som er opparbeidet i petroleumssektoren og samtidig utvikle nye områder hvor vi kan skape verdier. Disse medlemmer gledes over at satsingen på hydrogen i Prop. 1 S (2020–2021) er historisk ved at det foreslås bevilget 100 mill. kroner til å støtte opp under utvikling og etablering av infrastruktur og legge til rette for kommersiell bruk av hydrogen. Hydrogen er en energibærer som har betydelig potensial til å bidra til å redusere utslipp, lokalt, nasjonalt og globalt, og til å skape verdier for norsk næringsliv.

Disse medlemmer er opptatt av å sikre en stabil og ansvarlig petroleumsvirksomhet, der lønnsomhet, forutsigbarhet og god ressursforvaltning står sentralt. Disse medlemmer viser til Granavolden-plattformen der regjeringen vil videreføre dagens praksis med jevnlig konsesjonsrunder på norsk sokkel for å gi næringen tilgang til nye letearealer. Disse medlemmer viser til at regjeringen gjennom TFO 2020 – som omfatter areal i Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet – tar sikte på tildeling i løpet av første kvartal 2021. Forslag til areal i 25. konsesjonsrunde har vært på høring og ble utlyst i november 2020, med planlagt tildeling av areal i løpet av første halvår 2021.

Disse medlemmer ser at det kreves omstilling og energidifferensiering for å lykkes i arbeidet med klimautfordringene. Etterspørselen etter olje og gass i de globale markedene kan på sikt bli påvirket av dette. Disse medlemmer viser til Klimaomstillingsutvalget, et utvalg satt ned på initiativ fra regjeringen, og dette utvalgets rapport.

Disse medlemmer viser til at gass nå utgjør mer enn halvparten av den norske petroleumseksporten. De norske leveransene har en effektiv og etablert infrastruktur, og gassen understøtter en konkurransedyktig europeisk industri. Den er fortsatt viktig for å dekke EU-lands energiforsyning og er i tillegg en sentral del av

energiomleggingen i EU, herunder som understøtting av variable fornybare kilder som sol og vind. Det vil fremover også være økt behov for import av gass til Europa på grunn av redusert egenproduksjon innen EU. Norge er med på å dekke det behovet. Denne forsyningen, i kombinasjon med utvikling av CO₂-håndtering med sikker fangst og lagring, er også et område hvor Norge og EU samarbeider tett for å redusere klimagassutslippene. I den forbindelse vil disse medlemmer vise til regjeringens prosjekt «Langskip».

FLOM- OG SKREDFOREBYGGING

Disse medlemmer mener det er viktig å ta på alvor den risikoen og belastningen mange mennesker lever med i flom- og skredutsatte områder. Disse medlemmer viser til regjeringens samlede innsats for tiltak til forebygging av flom- og skredskader. Dette arbeidet er i de siste årene blitt trappet betydelig opp. Disse medlemmer viser til Prop. 1 S (2020–2021) fra Olje- og energidepartementet der bevilgningen for å dekke behovet for krise- og hastetiltak som oppstår i forbindelse med flom- og skredskader, foreslås videreført.

Disse medlemmer viser til NVEs viktige rolle i arbeidet med å bedre samfunnets evne til å håndtere risiko for flom og skred. Disse medlemmer viser til at regjeringens partiene velger å videreføre satsingen på flom- og skredforebygging under NVE gjennom kartlegging, arealplanlegging, overvåking, varsling og sikringstiltak.

CO₂-HÅNTERING

Disse medlemmer viser til at det vil være nødvendig med fangst og lagring av CO₂ i stort omfang om vi skal nå FN's klimamål til lavest mulig kostnad. Disse medlemmer er derfor tilfreds med regjeringens satsing på fullskala CO₂-håndtering gjennom prosjektet «Langskip», som er det største klimaprojektet i norsk industri noensinne. Disse medlemmer viser til Prop. 1 S (2020–2021) hvor det er foreslått bevilget 2,275 mrd. kroner i 2021 til fullskala CO₂-håndtering i Norge. Gjennom «Langskip» foreslår regjeringen å realisere et fangstprosjekt ved Norcems sementfabrikk i Brevik først og deretter Fortum Oslo Varmes avfallshåndteringsanlegg i Oslo, forutsatt tilstrekkelig egenfinansiering og finansiering fra EU eller andre kilder. Disse medlemmer påpeker at «Langskip» også omfatter transport- og lagringsprosjektet Northern Lights, et samarbeid mellom Equinor, Shell og Total. Disse medlemmer vil fremheve at «Langskip» understreker behovet for og verdien av internasjonalt samarbeid om teknologi og utslippsreduksjoner. «Langskip» er en god måte for Norge å bidra til utviklingen av CO₂-håndtering. Etterfølgende anlegg i Europa og verden må til for at CO₂-håndtering skal bli et effektivt klimavirkemiddel.

FORSKNING- OG NÆRINGSUTVIKLING

Disse medlemmer støtter forslaget om å bevilge om lag 880 mill. kroner til forskning og næringsutvikling over Olje- og energidepartementets budsjett. Disse medlemmer mener at økningen i de samlede bevilgningene bygger opp under regjeringens satsing på grønn teknologi. Det understrekes at dette er viktige bidrag for å sikre god omstillingsevne i hele bransjen. Disse medlemmer viser til at covid-19 og oljeprisfallet første halvår 2020 fikk betydelige konsekvenser for norske energi- og petroleumsvirksomheter. Regjeringen iverksatte flere tiltak innen forskning og utvikling som bidro til at bedriftenes arbeid med utvikling av nye teknologier og løsninger for økt konkurransekraft og grønn omstilling kunne fortsette. Disse medlemmer vil fremheve at budsjettpostene inkluderer en hydrogensatsing på 100 mill. kroner og etablering av et forskningssenter for vindenergi. Utvikling og bruk av hydrogenbaserte løsninger kan bidra til grønn verdiskaping og utslippsreduksjoner i Norge.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i løpet av 2021 vil legge frem en egen stortingsmelding som viser hvordan regjeringen vil legge til rette for fortsatt verdiskaping og industriell utvikling basert på energiresursene våre.

FORNYBAR ENERGI

Disse medlemmer viser til at Norge har store energiresurser og en nær utslippfri energiforsyning. Disse medlemmer understreker viktigheten av å legge til rette for en videre effektiv, sikker og miljøvennlig energiforsyning, lønnsom utbygging av fornybar energi og en helhetlig miljøvennlig forvaltning av vannressursene. Disse medlemmer understreker at den store regulerbare vannkraften er Norges ryggrad i energisystemet vårt, og at vannkraftressursene skal forvaltes slik at de kommer lokalsamfunnene og nasjonen til gode. Disse medlemmer viser til at det i Prop. 1 S (2020–2021) foreslås å legge om grunnrenteskatten for vannkraft slik at kraftforetak kan utgiftsføre nye investeringskostnader umiddelbart (kontantstrømskatt). Disse medlemmer er tilfredse med at en kontantstrømskatt legger til rette for lønnsomme investeringer i nye kraftverk, reinvesteringer og opprustning og utvidelse av eksisterende kraftverk. Det er viktig å legge til rette for at våre fornybare kraftressurser skaper størst mulig verdier.

Disse medlemmer viser til at all kraftproduksjon innebærer miljøkonsekvenser, og er opptatt av at miljøhensyn må ivaretas i oppgradering eller utvikling av ny fornybar kraft. Gevinsten av økt kraftproduksjon må avveies mot viktige miljøhensyn.

Disse medlemmer peker på at det må legges til rette for at fossile energikilder erstattes av fornybar energi, både i transportsektoren og andre sektorer. For å

få dette til mener disse medlemmer at det er viktig å investere i forskning og utvikling som gir ny kunnskap, kompetanse, teknologi og løsninger innen fornybar energi. Disse medlemmer vil spesielt trekke frem Hywind Tampen som et banebrytende teknologiprojekt innenfor flytende havvind.

Disse medlemmer er tilfreds med at det nå jobbes med en alternativ løsning for energiforsyning til Longyearbyen. I tillegg til sikker energiforsyning er det viktig at det tas sikte på løsninger som baserer seg på fornybar energi. Disse medlemmer mener at teknologiene som velges for Longyearbyen, kan ha overføringsverdi til andre mindre samfunn i Arktis, og slik sett være del av et teknologiskifte for den nordlige halvkule. Disse medlemmer imøteser den tekniske vurderingen av alternativer.

2.1.3 Arbeiderpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Norge er en betydelig energinasjon, og mye av vår velferd er basert på klok forvaltning av våre naturressurser. Petroleumsvirksomhet er landets største næring målt i verdiskaping, eksport og inntekter til staten for finansiering av velferd. Det er alvorlig når markedsandelen til norsk eksport er halvert siden 1998, og vi er det landet i OECD som har den svakeste utviklingen. Fall i eksport, reduserte petroleumsinntekter, kombinert med koronakrisen og fall i all internasjonal handel stiller oss overfor enorme utfordringer i overgangen til lavutslippssamfunnet samtidig som vi gradvis må erstatte den unike produktiviteten som oljen og gass representerer. Disse medlemmer mener det trengs en offensiv nærings-, energi- og klimapolitikk for å bidra til utvikling av nye verdikjeder og forretningsmodeller i et ukjent marked, samtidig som korona gjør at risikobildet vil bli forandret. Næringsaktører, forskningsmiljøer og beslutningstakere må tenke nytt.

Disse medlemmer mener tilgang på fornybar energi er helt avgjørende for å lykkes med å erstatte fossil energi, skape nye fremtidsrettede lønnsomme arbeidsplasser og nå klimamålene. For å sikre en effektiv utnyttelse av energiresursene og utvikling i hele landet trenger vi en handlingsplan på nasjonalt og regionalt nivå som tydelig får frem sammenhengen mellom fremtidig energibehov, næringsutvikling og klimamål. Disse medlemmer mener investering i overføringsnettet må prioriteres slik at det er nok kapasitet til å møte den økte etterspørselen. Elektrisk kraft må brukes mest mulig effektivt. Store deler av vår industri, som prosessindustrien, er bygget opp på vannkraft og er avhengig av rimelig, fornybar energi for å redusere klimaavtrykket og samtidig være konkurransedyktig i et krevende internasjonalt marked. Personbiler, busser, ferger og hurtigbåter kan gå på strøm samt større fartøy når de ligger til kai, mens sjøtransport over lengre avstander og anleggs-

maskiner samt lastebiler vil trenge hydrogen eller ammoniakk for å redusere utslipp.

Disse medlemmer mener vi trenger en offensiv strategi for produksjon av hydrogen og utvikling av verdikjeder frem til sluttbruker. Vi mener staten må inn der markedet ikke fungerer. Norge har betydelige reserver av naturgass. Kombinert med CO₂-håndtering kan naturgassen omdannes til blå hydrogen som vil være en nesten utslippsfri energibærer. For å sikre avkastning på våre felles naturressurser som naturgass er det viktig å satse på karbonfangst og -lagring. Et fullskalaanlegg vil både gi inntekter fra lagring, men også åpne for nye næringsmuligheter og eksport av teknologi. Sementproduksjon og forbrenningsanlegg avgir mye CO₂, derfor vil en effektiv fangstteknologi ha stor betydning for klima og eksport. Disse medlemmer går derfor inn for at Norge skal sikre en lederposisjon også i utvikling av fangstteknologi i forbrenningsanlegg. Når fellesskapet tar en så stor del av investeringene, må vi også sikre oss at mest mulig av verdiene kommer det norske samfunnet til gode. Disse medlemmer mener at karbonfangst og -lagring (CCS) er en forutsetning for å kutte nok klimagassutslipp og en viktig del av en ny-industrialisering. Med CCS vil vi kunne skape nye og beholde eksisterende arbeidsplasser samtidig som vi kutter utslipp. Disse medlemmer mener at demonstrasjon av løsninger for fangst og transport innen to ulike industrisegmenter vil bidra til å vise bredde og robusthet for en storsatsing på CCS. Disse medlemmer foreslår derfor at det etableres to fangstanlegg for karbon, både på Norcem i Brevik (Langskip) og på Fortum Oslo Varme på Klemetsrud, som kommer i tillegg til et anlegg for transport og lagring. Når fellesskapet tar en så stor del av investeringene, må vi også sikre oss at mest mulig av verdiene kommer det norske samfunnet til gode.

Vindkraft på land har utviklet seg til å bli den teknologien med lavest investeringskostnader og utgjør en betydelig andel av vår kraftproduksjon. Sammen med regulerbar kraft er det en effektiv måte å produsere fornybar energi på. Med riktig lokalisering mener Arbeiderpartiet at det fortsatt må bygges ut mer vindkraft på land. Norge har unike vindressurser også til havs. Havvindteknologi utvikler seg fort, og Norge må sikre at vår leverandørindustri blir posisjonert til å ta betydelige globale markedsandeler. Disse medlemmer etterlyser en mer målrettet ambisiøs strategi for havvind som tydelig viser retning og følges opp med tilpassede virkemidler. Det forutsettes et godt samarbeid mellom alle de ulike havnæringene som fiskeri, skipsfart, oppdrett og mineral. Disse medlemmer mener det bør etableres et felles forum som sikrer godt samspill og utvikling av regelverk der det trengs.

All kraftproduksjon innebærer miljøkonsekvenser. Det er derfor viktig med forskning som kan gi oss gode beslutningsgrunnlag. De store utfordringene vi står

overfor krever investering i forskning. I tillegg til grunnforskning mener disse medlemmer at det må gis incentiver til et tettere samarbeid med næringsliv og det offentlige, og mer tverrfaglig forskning, inkludert samfunnsfag. Viktige temaer er konsekvenser av nye energibærere som vindkraft til lands og havs, havrett når flere energibærere skal bruke samme areal, og utvikling og bruk av nye energibærere. Tilgang på testareal og utvikling av et hjemmemarked har stor betydning for at ny teknologi skal kunne gi mest mulig verdiskaping og sysselsetting i Norge. Disse medlemmer er opptatt av at forskning og virkemidler settes inn der det gir best effekt for fremtidig verdiskaping, sysselsetting og klima. Norge har fortrinn innenfor energi, maritim, prosess og marin sektor. Disse medlemmer mener det er viktig å også løfte frem andre bransjer som har stor betydning for sysselsetting, energiforbruk og klima. Bygg og anlegg må utfordres på mer gjenbruk, mindre avfall og mer energieffektivisering. Avfallsbransjen har stort potensial innen sirkulær økonomi, karbonfangst og lagring (CCS) og karbonfangst og bruk (CCU). Det gjelder også for landbruk.

Klimaendringer medfører økt og mer intens nedbør. Disse medlemmer mener det er viktig å styrke det forebyggende arbeidet for å hindre flom og skred samt få mer kunnskaper om konsekvenser for overvann og bruk av areal.

Disse medlemmer mener at utbygging av fornybar energi og kunnskap om klimaendringer må være en viktig del av vårt bistandsarbeid.

2.1.4 Fremskrittspartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil videreutvikle Norge som en energinasjon. Disse medlemmer viser til at vi har betydelige naturressurser, sterke selskaper med mye kompetanse og erfaring, avanserte teknologimiljøer og betydelig med kapital. Disse medlemmer ønsker å føre en politikk som stimulerer til bedre høsting av energiressursene, samt en styrket satsing på forskning og utvikling av energiproduksjon og -forbruk. Disse medlemmer vil jobbe for en ansvarlig energi- og klimapolitikk. Disse medlemmer vil også arbeide for å kutte kostnader og byråkrati gjennom effektivisering av forvaltningen.

Disse medlemmer understreker at petroleumsnæringen er svært viktig for norsk økonomi og velstand. Disse medlemmer legger vekt på å styrke grunnlaget for videre kartlegging og leting i olje- og gasssektoren. I tillegg vil disse medlemmer legge til rette for økt satsing på forskning og utvikling i sektoren.

Disse medlemmer støtter ikke det prosjektet regjeringen har presentert for karbonfangst og -lagring fordi kostnaden og risikoen er høy for skattebetalerne, uten at regjeringen har gjort nødvendige kostnads- og risikoreducerende tiltak.

Disse medlemmer vil styrke satsingen på fornybar energi. Vannkraften er vår viktigste og mest fleksible fornybarkilde. Halvparten av produksjonsanleggene har nå rundet 50 år og nærmer seg teknisk levealder. Disse medlemmer ønsker et mer industri-

vennlig skattesystem for vannkraften for å sikre lønnsomme oppgraderinger og sikre større kraftproduksjon.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, og tabellen under viser følgende prioriteringer sammenliknet med regjeringens forslag til budsjett:

Olje- og energidepartementet	Prop. 1 S med Tillegg 1	FrP
Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	8 500	5 500 (-3 000)
Oljedirektoratet		
Spesielle driftsutgifter	65 000	215 000 (+150 000)
Norges vassdrags- og energidirektorat		
Flom- og skredforebygging	200 000	400 000 (+200 000)
Forskning og næringsutvikling		
Norges forskningsråd	735 530	785 530 (+50 000)
CO₂-håndtering		
Langskip – fangst og lagring av CO ₂	2 275 000	0 (-2 275 000)
Sum utgifter rammeområde 12	29 638 467	27 760 467 (-1 878 000)
Inntekter rammeområde 12 (i tusen kroner)		
Sum inntekter rammeområde 12	99 209 923	99 209 923 (0)
Sum netto rammeområde 12	-69 571 456	-71 449 456 (-1 878 000)

2.1.5 Senterpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor ramme 12 settes til -69 261 756 000 kroner, som er en økning på 307 700 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til at de rike olje- og gassforekomstene på norsk kontinentalsokkel har vært med på å danne grunnlaget for Norges største eksportnæring. Dette gir Norge en enestående økonomisk handlefrihet, men også et ansvar for å forvalte disse verdiene og ressursene på en langsiktig måte – som kommer fellesskapet til gode. Disse medlemmer vil understreke at forvaltningen innebærer et betydelig klima- og miljøansvar, samtidig som det også innebærer et ansvar for å legge til rette for næringsutvikling i hele landet. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet foreslår tiltak for offensiv satsing på klima, både for å bidra til å nå Paris-målene, men også for å forebygge og håndtere skader som følger av klimaendringene.

Disse medlemmer viser videre til at det statlige eierskap i sektoren samt skatte- og avgiftspolitikken

skal sikre at verdiene fra næringen kommer fellesskapet til gode. Petroleumspolitikken må etter disse medlemmers mening utformes slik at den i størst mulig grad stimulerer lokal verdiskaping, gir positive ringvirkninger regionalt og bidrar til industriell utvikling.

Disse medlemmer er opptatte av at vi har treffsikre tiltak på plass for å motvirke at konsekvensene av fremtidig fall i aktivitet i sektoren ikke fører til tap av verdifull kompetanse og redusert verdiskaping. Disse medlemmer vil derfor understreke betydningen av at vi i størst mulig grad får en dreining over til et lavutslippssamfunn og over i et grønt skifte, i en slik overgang. Disse medlemmer ser at vi trenger en langsiktig politikk for kompetanse- og teknologioverføring fra petroleumsnæringen over til fornybarnæringen, og at dette forutsetter forutsigbare og tydelige rammevilkår. Disse medlemmer vil vise til hvordan tilgangen til ren og fornybar kraft produsert på norske ressurser, til en konkurransedyktig pris, er et viktig fortrinn for industrien vår. Overgangen til det grønne skiftet er, slik disse medlemmer ser det, avhengig av den kompetansen og kunnskapen som finnes i norsk industri. Der-

for er behovet for en aktiv og langsiktig politikk knyttet til verdiskaping og fordeling innenfor kraft- og energisektoren helt avgjørende.

Disse medlemmer mener at den norske modellen i energipolitikken, med hjemfallsrett og nasjonalt og lokalt eierskap til naturressursene, har vært avgjørende for en rettferdig fordeling av inntekter fra kraftsektoren. Disse medlemmer vil opprettholde, videreføre og sikre rammeverket rundt sektoren som sørger for at fellesskapet får sin andel av verdiene fra disse naturressursene. Disse medlemmer understreker at infrastrukturen i den forbindelse også er en del av det nasjonale og lokale eierskapet. Disse medlemmer merker seg at regjeringen, etter lenge å ha fastholdt et standpunkt om å ikke ville bevilge midler til tilskuddsordning til utjevning av overføringstariffer, har snudd i dette spørsmålet. Disse medlemmer er glade for dette, fordi denne ordningens mål historisk sett har vært å redusere de geografiske forskjellene i nettleien. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet har vært kritisk til strukturendringer som fører til at mindre selskaper som driver godt, skulle presses inn i større selskaper, og at fusjonering av slike selskaper hittil har vært utpekt som en god løsning for fremtiden på dette området. Disse medlemmer har hele tiden pekt på at dette i større grad er et ideologisk utgangspunkt enn et faktisk argument. Disse medlemmer imøteser derfor gjeninnføring av denne ordningen som, slik disse medlemmer forstår det, i det vesentlige er sammenfallende med den gamle tilskuddsordningen. Disse medlemmer mener likevel at det regjeringen bevilger til ordningen ikke er i nærheten av å møte behovet. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til Senterpartiets alternative statsbudsjett og forslaget om å styrke ordningen, slik at flere nettselskaper blir omfattet av ordningen, og slik at den er i nærheten av å kunne omtales som utjevningsordning.

Disse medlemmer ser det som et åpenbart mål at mest mulig av energien vi bruker, er fornybar. Satsing på produksjon av fornybar energi og teknologiutvikling gir grunnlag for næringsutvikling og verdiskaping i hele landet. Selv om Norge allerede er en stor produsent av fornybar energi, bør vi, etter disse medlemmers syn, satse mer på teknologiutvikling og utvikling av nye fornybare energikilder enn det vi gjør i dag. Behovet for et reelt og gjennomgående skifte fra fossilt til fornybart er økende, i henhold til forpliktelser Norge har inngått når det gjelder mål om utslippskutt.

Når den fossile energibruken erstattes med stadig mer fornybar energi, vil dette bidra til reduserte utslipp og gi muligheter for samfunnet vårt, men det vil også kreve en betydelig omstilling. Disse medlemmer legger til grunn at kraftoverskuddet i hovedsak må brukes til å utvikle og satse på kraftkrevende industri, samt elektrifisere mer av sokkelen. Samtidig må man gjen-

nom eksisterende overføringskapasitet til utlandet utnytte fleksibiliteten dette gir i energimarkedet og sikrer interessene til norsk industri og norske husholdninger. Disse medlemmer vil understreke at slik eksport ikke må gå på bekostning av, men ivareta norske interesser generelt, og norsk industri spesielt.

Disse medlemmer mener det er helt nødvendig at forskningsinnsatsen nå vris over til fornybar energi, og at petroleumsnæringen selv er i stand til å bære en større del av sitt forskningsarbeid. Disse medlemmer ser at nettopp forskning og utvikling er avgjørende viktig for å nå klimamålene våre. Særlig gjelder dette utviklingen av CO₂-håndtering og teknologien for fangst og lagring av karbon (CCS). Disse medlemmer viser til at denne teknologien er holdt frem som en viktig del av løsningen på de globale klimautfordringene, og hvor alvorlig det er at regjeringen i flere år har skapt usikkerhet rundt progresjon og finansiering av dette arbeidet. Disse medlemmer imøteser derfor regjeringens forslag om å gå videre med finansiering av Norcems prosjekt i Brevik, men mener det er uklokt å ikke prioritere Fortum Oslo Varmes anlegg på Klemetsrud også, i denne omgang. Disse medlemmer vil vise til den klare og samlede tilbakemeldingen som er gitt fra næringens side om at man trenger to fullskala prosjekter for å etablere en helhetlig verdikjede. Disse medlemmer mener derfor det må være et mål å få på plass to anlegg, og at dette må sikres gjennom økte bevilgninger over statsbudsjettet. Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative budsjettforslag hvor det foreslås å sikre videre fremdrift i prosjektet hos Fortum Oslo Varme. Disse medlemmer understreker at Senterpartiet vil jobbe videre for forutsigbarhet og kontinuitet i de to norske CCS-prosjektene, og at dette er i tråd med utgangspunktet om å få på plass teknologi for de store utslippskuttene.

Disse medlemmer vil understreke at ved siden av olje og gass er vannkraften Norges viktigste naturressurs. Ren, klimavennlig og rimelig energi fra norske vassdrag har vært og er viktig for norsk industri. Utviklingen av denne naturressursen har vært muliggjort av et tett samarbeid mellom industri, stat og lokaldemokrati, hvor prinsippet om en rimelig fordeling av verdiene har stått sentralt. Disse medlemmer er av den klare oppfatning at verdiene av denne ressursen skal komme kraftproduserende lokalsamfunn til gode. Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative budsjett og forslag om å senke kapitaliseringsrenten i vannkraftbeskatningen til tre prosent. Disse medlemmer viser til behovet for at det for fremtiden fastsettes et forutsigbart beregningssystem for kapitaliseringsrenten som tar hensyn til markedsrentene. Videre vil disse medlemmer peke på at Senterpartiet over lengre tid, i tråd med innspill fra kraftbransjen og vannkraftkommunene, har argumentert for å gjøre det mer gun-

stig å investere i opprusting og oppgradering av vannkraftverk gjennom endring i friinntekten i grunnrenteskatten. Disse medlemmer merker seg den foreslåtte modellen for kontantstrømbeskatning som regjeringen har lagt frem i forbindelse med statsbudsjettet, og vil understreke hvor viktig det er at denne ikke fører til at vannkraftkommunenes andel av skatteinntektene svekkes, verken på kort eller lengre sikt.

Disse medlemmer viser til at vi opplever mer ekstremvær, nedbør, flom og ødeleggelser enn før, og at dette fører til store naturskader og ødeleggelser. Verdifull matjord langs elvedrag trues av økte nedbørsmengder og mer overflatevann, mens utsatte veistreknings utgjør en fare for sikkerheten på veiene mange steder i landet. Disse medlemmer mener at regjeringen ikke er i nærheten av å møte behovet som meldes på dette området, til tross for at både enkeltpersoner, lokalsamfunn og næringsliv har store utfordringer og økonomiske tap knyttet særlig til ras- og flomskader. Disse medlemmer vil også understreke at mange mennesker lever daglig med den faren ras, flom og skred innebærer, og at dette er en betydelig belastning for dem det gjelder, både med hensyn til trygghet for liv og helse, men også når det gjelder de økonomiske konsekvenser som følger av å være rammet av ekstremvær.

Disse medlemmer viser til at både NVE og KS over flere år har meldt at regjeringens linje ikke gjør det mulig å iverksette tilstrekkelig med forebyggende – eller reparerende – tiltak på dette området. Disse medlemmer mener regjeringen med dette undervurderer det store behovet for flomsikringstiltak og nødvendigheten av et langsiktig arbeid med flom- og skredforebygging, og at etterslepet på dette området bare vil fortsette å øke. Disse medlemmer vil understreke at naturskader kommer oftere enn før, og rammer flere. Seks av de ti verste naturskadeårene har kommet i løpet av de siste åtte årene, og dette er svært utfordrende for beredskapen mange steder i landet. Disse medlemmer vil også understreke at det ikke er noe som tyder på at vi vil oppleve mindre ekstremt vær i årene fremover, men heller det motsatte.

2.1.6 Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative forslag til statsbudsjett, hvor nettoutgiftene på ramme 12 økes med 849,22 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag. Dette medlem mener Norge må satse hardere og mer aktivt på å bli en grønn industrinasjon, og samtidig kutte satsingen på petroleum. Dette medlem peker på at Norge i dag løper høy risiko ved at oljenæringen utgjør en så vesentlig andel av vår økonomi. Dette medlem mener regjeringen er mer opptatt av å legge til rette for petroleumsnæringen heller enn å

sette i gang den nødvendige vridningen av eksisterende kompetanse og teknologi over til fremtidens næringer. Regjeringen fører i dag en næringspolitikk og økonomisk politikk som favoriserer forurensning, eiendomspekulasjon og uproduktive finansielle aktiva, med svært uheldige miljø- og fordelingskonsekvenser samt svekket finansiell stabilitet. Dette medlem mener dette er en urettferdig og uansvarlig politikk, gitt de utfordringene vi står overfor.

Omstillingen fra petroleumsavhengighet skjer ikke uten at insentivene for å lete og bygge ut stadig flere oljefelt fjernes, slik at investeringsmidler og kompetanse kan flyttes til noe annet.

Dette medlem vil vise til en rapport fra 2019: «The Production Gap 2019 Report The discrepancy between countries' planned fossil fuel production and global production levels consistent with limiting warming to 1.5°C or 2°C» som ble utgitt av flere institutter, blant annet Cicero, om nødvendigheten av å få ned gapet mellom den planlagte produksjonen og hvor mye fossile energikilder som må kuttes for å holde verden under 2 graders oppvarming. Rapporten viser at regjeringene, inkludert Norge, ikke har tatt inn over seg at produksjonen må ned, og at vi ikke kan fortsette å subsidiere oljevirkosomhet gjennom ulike støtteordninger, insentiver til leting, og å fortsette å legge til rette for stadig mer oljeutvinning og leting.

Dette medlem viser derfor til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å kutte den offentlige finansierte forskningen på petroleum, og kutte i den statlige finansierte letingen etter olje, og gjøre det dyrere å forurense på sokkelen ved å øke CO₂-avgiften til 2 000 kroner per tonn.

Dette medlem peker på at det er et sterkt behov for forskning på nye løsninger innen fornybar energi, karbonfangst og -lagring, samt tiltak for å få ned klimagassutslippene. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å opprette og bevilge 20 mrd. kroner til et statlig investeringssselskap for grønn omstilling og 10 mrd. kroner til en grønn investeringsbank. I tillegg foreslår dette medlem å styrke den grønne forskningen med 100 mill. kroner.

KLIMATILPASNING

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på at selv om vi klarer å nå målene for å redusere klimagassutslippene, kan allerede akkumulerte utslipp i seg selv bidra til å varme opp jorden med 1,5–2°C. Dette innebærer store endringer i klimaet i Norge, slik som mer ras, mer ekstremvær, tørke, flere flommer og høyere havnivå. Det kan også innebære store endringer globalt, som vil påvirke oss direkte gjennom svekkede importmuligheter for varer som fôr, korn og klær, eller indirekte gjennom sikkerhetsutfordringer

og klimaflyktninger. Disse konsekvensene har det norske samfunnet ikke tatt alvorlig, eller tatt grep for å beskytte oss mot.

De tte medlem vil derfor vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det er foreslått 530 mill. kroner ut over regjeringens forslag til klimatilpasning hvorav 100 mill. kroner på ramme 12. Totalt sett er det foreslått en økning på 400 mill. kroner for klimatilpasning i Norge. Dette omfatter tilskudd til kommunene for tilpasning, rassikring av veier og tilskudd fra staten. I tillegg foreslås det å øke bistand med 130 mill. kroner ut over regjeringens forslag til klimatilpasning i land som blir, og vil bli, rammet hardere enn oss.

De tte medlem viser til at det lenge har vært et tverrpolitisk ønske om å realisere CO₂-fangst og -lagring i Norge, dette fordi det knapt finnes klimamodeller som med en rimelig sannsynlighet makter å nå internasjonale mål om å begrense den globale oppvarmingen til maksimalt 2°C, og å bestrebe seg på å holde oppvarmingen til maksimalt 1,5°C, uten å ta i bruk metoder for negative utslipp. Norge har betydelig relevant industriell kompetanse, større punktutslipp som er teknologisk mulige å fange, og dessuten gunstige naturgitte forhold gjennom lagringsmuligheter i oljereservoarene på sokkelen, som gjør realisering av karbonfangst og -lagring til en lovende mulighet i kampen mot klimaendringene. Karbonfangst og -lagring er både en næringsmulighet for Norge og et viktig tiltak for å klare klimamålene. Om vi skal klare å nå klimamålene våre, er vi nødt til å få til karbonfangst også på Klemetsrud i Oslo, og på sikt også flere andre steder i landet. De tte medlem vil videre vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett der det er foreslått 1,25 mrd. kroner ekstra for å doble regjeringens planer for karbonfangst ved å sikre karbonfangst i Oslo, og utrede karbonfangst en rekke andre steder i landet.

2.1.7 Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative forslag til statsbudsjett, der ramme 12 økes med 2 119 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

2020 har vært et spesielt år. Koronapandemien har rammet økonomien hardt. På olje- og energiområdet har stortingsflertallets svar vært å gjøre skatteregimet til olje- og gassnæringen mer lønnsomt enn noensinne, i stedet for å satse på fornybar energi og bygge opp andre næringer som vi skal leve av i årene som kommer.

De tte medlem viser til klimapanelets rapport «Global Warming of 1.5°C», som slår fast at globale utslipp av klimagasser må reduseres med 40–50 pst. innen 2030 sammenlignet med 2010 for å klare å begrense økningen av den globale temperaturen til 1,5 grader. De tte medlem mener det er presserende å ta alvoret i rapporten til følge. Dette alvoret er det dessverre få spor

av i regjeringens budsjettforslag, og det har heller ikke vært gjort nok tidligere år. Derfor viser utslippsframskrivningene i nasjonalbudsjettet at Norge er langt unna å kutte utslippene nok til å ta vår del av ansvaret for å begrense den globale temperaturstigningen til 1,5 grader.

De tte medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det gjøres følgende hovedprioriteringer:

GRADVIS UTFASING AV PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

De tte medlem viser til at klimaendringene truer med å utløse fundamentale endringer i det livsmiljøet som har vært grunnlaget for dagens sivilisasjon. Matforsyning, infrastruktur, artsmangfold, økonomi og overlevelsen til lokalsamfunn, byer og hele land står på spill. Forbrenning av fossil energi er hovedårsaken til disse endringene. Norge er i dag verdens syvende største eksportør av klimagassutslipp. Norsk petroleumsvirksomhet har hittil ført til at 14 milliarder tonn CO₂ har havnet i atmosfæren. Samtidig er verden på vei inn i en fornybarrevolusjon. I India vil energiministeren kun ha elbiler fra 2030, og Kina vil stanse salg av fossilbiler, ifølge Bloomberg. Frankrike vil forby bensin- og dieselbiler fra 2040, og det samme vil Storbritannia. Fornybar energi-produksjon fra sol og vind vokser svært raskt, og er allerede konkurransedyktig eller billigere enn fossil energi mange steder. De tte medlem mener regjeringen så langt ikke er i nærheten av å ta konsekvensen av utviklingen ved å fortsette å investere tungt i olje- og gassnæringen.

De tte medlem viser til at verden allerede har funnet langt mer kull, olje og gass enn man kan brenne hvis oppvarmingen skal begrenses til 1,5 grader. Norsk økonomi er sterkt knyttet til oljen, noe vi har sett konsekvensene av siden oljeprisfallet i 2014 og 2015, og noe som ble svært tydelig i forbindelse med koronapandemien, da oljeprisen stupte igjen.

De tte medlem mener at å fortsette å bruke milliarder på å lete etter enda mer olje og gass, samtidig som man gir næringen bedre skattebetingelser enn den noen gang har hatt, er å gamble på at den internasjonale klimapolitikken vil mislykkes. Svært få vil etterspørre norsk olje og gass i en verden som klarer 1,5-gradersmålet.

De tte medlem mener derfor man bør nedsette en bredt sammensatt oljekommisjon, etter modell fra den tyske kullkommisjonen, med mandat å legge en plan for en gradvis utfasing av olje- og gassnæringen i Norge.

De tte reflekteres gjennom en rekke forslag i Miljøpartiet De Grønnes forslag til statsbudsjett for ramme 12. Det foreslås blant annet endringer i bevilgningene til petroleumsforskning og SDØE. Samtidig vil de tte medlem øke CO₂-avgiften kraftig, og sette i verk offen-

sive tiltak for grønn næringsutvikling og grønne investeringer, blant annet gjennom Enova.

GRØNN OMSTILLING OG FORNYBAR ENERGI

Dette medlem viser til de siste års debatt og konflikt om utbygging av vindkraft på land. Dette medlem mener mye av konflikten skyldes et konsesjonssystem som ikke tar tilstrekkelig hensyn til naturmangfold, urfolks rettigheter og lokal involvering.

Dette medlem viser til Innst. 101 S (2020–2021), jf. Meld. St. 28 (2019–2020) om vindkraft på land, der dette medlem blant annet foreslår å be regjeringen om å legge til grunn i fremtidige konsesjonsbehandlinger at utbygging av vindkraft på land ikke skal føre til nedbygging av natur eller svekkelse av urfolks rettigheter.

Dette medlem mener vindkraft på land må forbeholdes havner, industriområder og andre steder der vindkraft kan bygges ut uten å komme i konflikt med naturhensyn og urfolks rettigheter, og viser til forslag om dette i Innst. 101 S (2020–2021).

Dette medlem mener Norge må satse tungt på energieffektivisering og utbygging av fornybar energi, både for å erstatte innenlands fossilt energiforbruk og for eksport. Dette medlem mener imidlertid at de største vindkraftutbyggingene må skje til havs.

Dette medlem viser til rapporten «Offshore Wind Energy Outlook» fra IEA, som anslår at havvindnæringen vil kunne 15-dobles fram mot 2040, at det vil bli investert enorme beløp i næringen framover, og at havvind på sikt kan bli billigere enn landvind. For å komme dit, trengs det politiske virkemidler. Norge kan, med vår kunnskap og kompetanse fra offshorenæringen, bli en sentral aktør i det globale havvindmarkedet. Derfor foreslår Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative budsjett å sette av 1 mrd. kroner på en egen post under Olje- og energidepartementets budsjett.

Dette medlem viser til at Storbritannia nylig hevet sin ambisjon for havvindutbygging til 40 GW innen 2030. Norge har ikke en gang tallfestet noe mål, og regjeringens passive havvindpolitikk gjør at Norge er i ferd med å bli akterutseilt av andre nasjoner på havvindområdet.

Dette medlem foreslår å innføre samme finansieringsmodell for utbygging som Storbritannia har etablert, såkalte differansekontrakter, som blant annet sikrer utbygger en garantert minstepris for levert kraft. Dette medlem viser til at flere norske aktører har foreslått å innføre denne finansieringsmodellen for havvind i Norge.

Dette medlem erkjenner at utbygging av offshore vindkraft vil ha miljøkonsekvenser, og understreker at utbygging må skje mest mulig skånsomt. Derfor foreslår dette medlem blant annet å øke bevilgningene til havbunntkartlegging og kartlegging av sjøfugl på rammeområde 13.

KARBONFANGST OG -LAGRING

Dette medlem viser til at hvis Norge og verden skal nå sine fastsatte klimamål, vil det være behov for fangst og lagring av CO₂ fra industriprosesser både i Norge og på kontinentet. Dette medlem viser til Meld. St. 33 (2019–2020) Langskip, der regjeringen foreslår å finansiere karbonfangst ved Norcem ved Brevik, men ikke til Fortum Varme ved Klemetsrud.

Dette medlem viser til energi- og miljøkomiteens høring om stortingsmeldingen den 3. november i år. Her var det en nær unison tilbakemelding fra høringsinstansene om at Stortinget må sikre tilstrekkelig finansiering av karbonfangst ved Fortum Varme i tillegg til ved Norcem. Det tar dette medlem til etterretning i Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, der det foreslås å øke bevilgningen over kap. 1840 post 72 med 1 025 mill. kroner for å sikre at også CCS-prosjektet på Klemetsrud blir gjennomført.

Dette medlem understreker at mange industriprosesser ikke uten videre kan erstatte fossil energi med fornybar energi. Avfallsforbrenning er et viktig eksempel på det. Industrien har kommet langt i arbeidet med å redusere klimagassutslippene, men er nødt til å redusere sine utslipp ytterligere. Skal man få til dette, vil man være avhengige av å fange og lagre CO₂-utslippene fra store punktutslipp.

KLIMABEREDSKAP

Dette medlem viser til at Norge står overfor et stort endringsprosjekt i møte med dramatiske klimaendringer. Den store klimaregningen for staten, norske kommuner og fylker begynner nå å vises i form av flommer, ras og store kostnader for å tilpasse veier, avløpsystemer, bebyggelse og infrastruktur til et annerledes klima. De økonomiske konsekvensene av mer ekstremvær som følge av klimaendringer kan beløpe seg til mellom 50 og 100 mrd. kroner årlig i siste halvdel av dette århundret. Utgiftene til å rydde opp etter ekstremvær og flom er allerede sterkt økende, og det samme er antallet mennesker som mister hus, hjem og eiendom som følge av klimaendringene. Denne trenden vil fortsette hvis det ikke gjøres omfattende investeringer i forebygging av naturskader som følge av klimaendringer.

Dette medlem foreslår derfor et nytt program som skal ruste opp landets evne til å håndtere klimaendringer. Dette medlem foreslår blant annet å styrke NVEs arbeid med flom- og skredsikring med 500 mill. kroner.

I tillegg foreslår dette medlem å styrke klimaberedskapen over andre rammeområder, blant annet gjennom økt naturrestaurering og myrvern, etablering av beredskapslager for matkorn, økt tilskudd til rassikring av riks- og fylkesveier og økt tilskudd til Sivilforsvarets beredskapsarbeid.

2.1.8 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12

Kristelig Folkparti og Fremskrittspartiet og partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 12. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S (2020–2021) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) i parentes.

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne slik de lå til grunn for finansinnstillingen under rammeområde 12, budsjettforliket mellom regjeringspartiene Høyre, Venstre og

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med H, Frp, V og KrF Tillegg 1 – budsjettforlik					MDG
Utgifter (i tusen kroner)								
1800		Olje- og energidepartementet						
	1	Driftsutgifter	192 337	192 146	192 337	184 737	157 337	192 337
				(-191)	(0)	(-7 600)	(-35 000)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	17 000	16 983	22 000	8 500	17 000	17 000
				(-17)	(+5 000)	(-8 500)	(0)	(0)
	50	Overføring til andre forvaltningsorganer	500	499	500	500	500	500
				(-1)	(0)	(0)	(0)	(0)
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	8 500	8 500	8 500	4 500	5 420	8 500
				(0)	(0)	(-4 000)	(-3 080)	(0)
	72	Tilskudd til olje- og energiformål	4 500	4 500	4 500	4 500	0	500
				(0)	(0)	(0)	(-4 500)	(-4 000)
1810		Oljedirektoratet						
	1	Driftsutgifter	310 400	310 090	310 400 (0)	304 200	270 400	280 400
				(-310)	(0)	(-6 200)	(-40 000)	(-30 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	65 000	64 931	65 000	65 000	0	0
				(-69)	(0)	(0)	(-65 000)	(-65 000)
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	122 000	121 881	122 000 (0)	122 000	122 000	92 000
				(-119)	(0)	(0)	(0)	(-30 000)
1815		Petoro AS						
	70	Administrasjon	357 000	356 640	357 000	350 000	277 000	0
				(-360)	(0)	(-7 000)	(-80 000)	(-357 000)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat						
	1	Driftsutgifter	609 500	608 904	609 500	609 500	609 500	609 500
				(-596)	(0)	(0)	(0)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	27 000	26 968	27 000	27 000	27 000	27 000
				(-32)	(0)	(0)	(0)	(0)

		Prop. 1 S med H, Frp, V og KrF						
Kap. Post	Formål	Tillegg 1 – budsjettforlik						MDG
			A	Sp	SV			
22	Flom- og skredforebygging	200 000	199 780	200 000	500 000	300 000	300 000	
			(-220)	(0)	(+300 000)	(+100 000)	(+100 000)	
23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	89 000	88 913	89 000	89 000	89 000	89 000	
			(-87)	(0)	(0)	(0)	(0)	
25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	45 000	44 955	45 000	45 000	45 000	45 000	
			(-45)	(0)	(0)	(0)	(0)	
26	Driftsutgifter, Reguleringsmyndigheten for energi	62 300	62 242	67 300	22 300	62 300	62 300	
			(-58)	(+5 000)	(-40 000)	(0)	(0)	
60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	68 000	68 000 (0)	218 000	68 000	68 000	468 000	
				(+150 000)	(0)	(0)	(+400 000)	
73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	20 000	20 000	20 000	70 000	20 000	30 000	
			(0)	(0)	(+50 000)	(0)	(+10 000)	
74	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak	7 200	7 200	7 200	10 200	7 200	7 200	
			(0)	(0)	(+3 000)	(0)	(0)	
1830	Forskning og næringsutvikling							
50	Norges forskningsråd	735 530	730 670	735 530	735 530	462 330	805 530	
			(-4 860)	(0)	(0)	(-273 200)	(+70 000)	
72	Norwegian Energy Partners	35 000	35 000	35 000	35 000	15 000	35 000	
			(0)	(0)	(0)	(-20 000)	(0)	
1840	CO₂-håndtering							
50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering	164 000	163 840	194 000	194 000	164 000	164 000	
			(-160)	(+30 000)	(+30 000)	(0)	(0)	
70	Administrasjon, Gassnova SF	105 000	99 890	105 000 (0)	105 000	105 000	105 000	
			(-5 110)	(0)	(0)	(0)	(0)	
72	Langskip – fangst og lagring av CO ₂	2 275 000	2 275 000	2 275 000	2 275 000	3 275 000	3 300 000	
			(0)	(0)	(0)	(+1 000 000)	(+1 025 000)	
73	Utredning av karbonfangst på avfallsanlegg	0	0	0	0	250 000	0	
			(0)	(0)	(0)	(+250 000)	(0)	
1850	Havvind							
50	Havvind	0	0	0	0	0	1 000 000	
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+1 000 000)	
2440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten							
30	Investeringer	23 800 000	23 800 000	23 800 000	23 800 000	23 800 000	22 300 000	
			(0)	(0)	(0)	(0)	(-1 500 000)	

Prop. 1 S med H, Frp, V og KrF						
Kap. Post	Formål	Tillegg 1	A	Sp	SV	MDG
70	Driftsutgifter Petoro	0	0	0	0	307 000
		(0)	(0)	(0)	(0)	(+307 000)
	Sum utgifter	29 638 467	29 828 467	29 948 167	30 467 687	30 564 467
		(-12 235)	(+190 000)	(+309 700)	(+829 220)	(+926 000)
Inntekter (i tusen kroner)						
4800	Olje- og energidepartementet					
10	Refusjoner	718	718	718	718	718
		(-1)	(0)	(0)	(0)	(0)
4810	Oljedirektoratet					
1	Gebyrinntekter	30 805	30 805	30 805	10 805	30 805
		(-30)	(0)	(0)	(-20 000)	(0)
2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	122 000	122 000	122 000	122 000	122 000
		(-119)	(0)	(0)	(0)	(0)
4820	Norges vassdrags- og energidirektorat					
1	Gebyrinntekter	36 000	36 000	36 000	36 000	36 000
		(-33)	(0)	(0)	(0)	(0)
2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	89 000	89 000	89 000	89 000	89 000
		(-87)	(0)	(0)	(0)	(0)
5440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten					
24	Driftsresultat:	71 700 000	71 700 000	71 700 000	71 700 000	72 385 000
		(0)	(0)	(0)	(0)	(+685 000)
3	Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-915 000
		(0)	(0)	(0)	(0)	(+685 000)
	Sum inntekter	99 209 923	99 209 923	99 209 923	99 189 923	99 894 923
		(-270)	(0)	(0)	(-20 000)	(+685 000)
	Sum netto	-69 571 456	-69 381 456	-69 261 756	-68 722 236	-69 330 456
		(-11 965)	(+190 000)	(+309 700)	(+849 220)	(+241 000)

2.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 12

Når det gjelder budsjettkapitler og poster under rammeområde 12 som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettenigheten der det blir foreslått å øke satsen i ABE-reformen med 0,1 prosentpoeng fra 0,5 til 0,6 under alle rammeområder, med en budsjettendring på 2,865 mill. kroner innenfor dette rammeområdet.

			Prop. 1 S	
Kap.	Post	Formål	med Tillegg 1 Ekstra ABE-kutt	
Utgifter i tusen kroner				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	192 337	-191
	21	Spesielle driftsutgifter	17 000	-17
	50	Overføring til andre forvaltningsorganer	500	-1
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	310 400	-310
	21	Spesielle driftsutgifter	65 000	-69
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	122 000	-119
1815		Petoro AS		
	70	Administrasjon	357 000	-360
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter	609 500	-596
	21	Spesielle driftsutgifter	27 000	-32
	22	Flom- og skredforebygging	200 000	-220
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	89 000	-87
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	45 000	-45
	26	Driftsutgifter, Reguleringsmyndigheten for energi	62 300	-58
1830		Forskning og næringsutvikling		
	50	Norges forskningsråd	735 530	-760
1840		CO₂-håndtering		
	50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering	164 000	-160
	70	Administrasjon, Gassnova SF	105 000	-110
Sum utgifter			29 638 467	-3 135
Inntekter i tusen kroner				
4800		Olje- og energidepartementet		
	10	Refusjoner	718	-1
4810		Oljedirektoratet		
	1	Gebyrinntekter	30 805	-30
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	122 000	-119
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Gebyrinntekter	36 000	-33
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	89 000	-87
Sum inntekter			99 209 923	-270
Sum netto			-69 571 456	-2 865

2.2.1 Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Det foreslås bevilget 237 537 mill. kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var 232 578 mill. kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til at Olje- og energidepartementets hovedoppgaver er å legge til rette for en samordnet og helhetlig petroleum- og energipolitikk, og at departementet ivaretar rollen som sektorforvalter. Komiteen viser til at det er et overordnet mål for energipolitikken å sikre høy verdiskaping gjennom effektiv, miljøvennlig og bærekraftig forvaltning av energiresursene.

Komiteen viser til at politikken på energi- og vannressursområdet skal legge til rette for en effektiv, sikker og miljøvennlig energiforsyning, bidra til en helhetlig og miljøvennlig forvaltning av vannressursene og bedre samfunnets evne til å håndtere flom- og skredrisiko.

Komiteen vil understreke betydningen av at utnyttelse av naturressursene har et langsiktig perspektiv, og ser dette som en svært viktig forutsetning for nasjonens velferdsutvikling og en bærekraftig utvikling.

Komiteen viser til at Stortinget i juni 2017 vedtok lov om klimamål (klimaloven) som lovfester målet om lavutslippssamfunnet i 2050. Komiteen er opptatt av at regjeringens arbeid for å nå dette målet prioriteres.

Komiteen merker seg at regjeringen i 2020 meldte inn forsterkede klimamål til Paris-avtalen om å redusere utslipp med minst 50 pst. og opp mot 55 pst. innen 2030 sammenlignet med 1990-nivå.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, og Sosialistisk Venstreparti mener energi- og klimapolitikk må sees i sammenheng med næringspolitikk. Norsk industri er i stor grad basert på fornybar kraft, derfor er EUs ordning med CO₂-kompensasjon avgjørende for å motvirke utflytting av industri og arbeidsplasser til land som ikke stiller samme krav til utslipp. Disse medlemmer mener Norge må bruke hele vårt handlingsrom for å ikke skape usikkerhet om CO₂-kompensasjon for industrien.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen har prioritert CO₂-kompensasjon for industrien som et virkemiddel for å motvirke utflytting av industri, arbeidsplasser og klimagassutslipp.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, mener det er uheldig at Norge kutter på investeringer i fornybar energi i utviklingsland med 73 mill. kroner.

Det samsvarer ikke med Utviklingsmeldingen, der målet var å doble innsatsen på fornybar.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 192 337 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES, KAN NYTTES UNDER POSTENE 50, 71 OG 72.

Det foreslås bevilget kr 17 000 000 på post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

NASJONAL INDUSTRIELL HAVVINDSTRATEGI

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett for 2021 hvor det foreslås å bevilge kr. 5 mill. kroner ut over regjeringens forslag til å utarbeide en nasjonal strategi for å industriell satsing på havvind.

HAVVIND

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Norge har store muligheter for produksjon og eksport av fornybar energi innenfor havvind. Ved å utnytte offshorekompetansen i oljeindustrien og vindressursene i våre havområder har vi dessuten et enormt potensial til å bidra til teknologiutvikling og skape arbeidsplasser og inntekter. En storsatsing på havvind er ikke minst viktig for leverandørindustrien, som trenger oppdrag fra andre enn olje- og gassnæringen.

Flertallet viser til Storbritannias vellykkede aksjonsmodell for havvind, såkalte differansekontrakter, som blant annet gir utbygger en garantert minstepris for kraften for å redusere den økonomiske risikoen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Miljøpartiet De Grønne ønsker å innføre samme finansieringsmodell for havvindutbygging i Norge, og at Miljøpartiet De Grønne setter av 1 mrd. kroner til formålet på rammeområde 12 i sitt alternative statsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at vi nå ser en rask teknologiutvikling og fallende kostnader for vindkraft til havs, både bunnfast og flytende. Norske miljøer er førende i utviklingen av flytende vindkraft. Støtte til bygging av flytende vindkraftverk ligger innenfor Enova og Klima- og energifondets mandat for teknologiutvikling og er dagens hovedfinansieringsmodell for støtte til flytende vindkraft. Disse medlemmer viser til at en nær doubling av bevilgningene til Enova har ført til satsing på verdens største flytende havvindpark. Hywind Tampen har fått 2,3 mrd. kroner i støtte fra Enova for å kunne realisere sitt prosjekt.

Videre ønsker komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti å fremheve at områdene Utsira Nord og Sørlige Nordsjø II åpnes for konsesjonsbehandling av havvindprosjekter 1. januar 2021.

INDUSTRIELL BATTERISTRATEGI

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at en elektrifisering av transportsektorene vil medføre økende bruk av batterier. Med dette følger et behov for håndtering av batterier i en sirkulær økonomi, og flertallet mener vi trenger en ny industriell strategi, som setter håndtering av batterier høyt på den politiske agendaen.

Flertallet viser til at Panasonic, Equinor og Hydro nylig har varslet at de går sammen for å utforske mulighetene for et grønt batterieventyr med mål om etablering av en bærekraftig og konkurransedyktig europeisk batterinæring i Norge.

Flertallet mener at det er avgjørende at det legges til rette for utvikling av en batterinæring i Norge, og at det utarbeides en industriell strategi for det videre arbeidet med en batteriindustri.

På denne bakgrunn fremmer flertallet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal strategi for industriell satsing på produksjon av batterier. Strategien må også ha fokus på gjenvinning av batterimaterialer.»

Komiteen mener det er viktig å komme opp med en løsning som dekker kraftbehovet og samtidig sørger for nødvendig forsyningssikkerhet uten å påføre innbyggere og næringslivet i Longyearbyen for store kostnader.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk

Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, registrerer at Lokalstyret har inngått intensjonsavtaler med Varanger Kraft om levering av ammoniakk og har merket seg Varanger Kraft sine planer om oppstart av produksjon av grønn hydrogen og ammoniakk i Berlevåg.

På denne bakgrunn foreslår flertallet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget om hvordan energiforsyningen i Longyearbyen raskt kan gjøres fossilfri.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti er tilfredse med at det nå jobbes med en alternativ løsning for energiforsyning til Longyearbyen. I tillegg til sikker energiforsyning er det viktig at det tas sikte på løsninger som baserer seg på fornybar energi. Disse medlemmer mener at teknologiene som velges for Longyearbyen kan ha overføringsverdi til andre mindre samfunn i Arktis, og slik sett være del av et teknologiskifte for den nordlige halvkule. Disse medlemmer imøteser den tekniske vurderingen av alternativer.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at klimakrisen er en enorm krise Norge som oljeproduserende nasjon har vært med på å skape. Miljø- og klimahensyn må derfor også bli en del av oppgavene for Olje- og energidepartementet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at fakling står for de nest største utslippene fra olje- og gassutvinning. Miljødirektoratet viser til at driftsforbedringer kan redusere behovet for sikkerhetsfakling.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og innføre virkemidler for å redusere faklingen på norsk sokkel i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

UTBYGGINGSPROSJEKTER PÅ NORSK SOKKEL

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til forslag til vedtak XIV og vilkårene for når utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel behandles av Stortinget og når saksbehandlingen gjøres av departementet. Forslaget innebærer at flere framtidige utbyggingsprosjekt vil bli avgjort av Olje- og energidepartementet (OED) uten diskusjon i Stortinget. I en tid med økende klimarisiko for norsk olje- og gassproduksjon,

hvor sjansene for at lønnsomheten blir dårligere, mener disse medlemmer at grensen for hvilke prosjekt som kan behandles av OED, må settes lavere.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge følgende til grunn for utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel: Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

- Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
- Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 7 mrd. kroner.
- Hvert enkelt prosjekt må vise høy samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være robust mot klimarisiko og endringer i prisutviklingen for olje og gass.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille krav om elektrifisering på alle utbyggingsprosjekter på norsk sokkel i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Disse medlemmer viser til følgende i Prop. 1 S (2020–2021) fra OED:

«Det foreslås en fullmakt til å pådra staten forpliktelser utover bevilgningene under kap. 2440/ 5440 i forbindelse med kontraktsmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til pre-interessentskapsfasen, jf. forslag til vedtak IX.»

Disse medlemmer mener dette kan binde opp myndighetenes behandling av nye petroleumssøknader og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle kontraktsinngåelser i forbindelse med petroleumsutbygginger som skal behandles i Stortinget, avventer Stortingets behandling før de inngås.»

TILDELING OG FORLENGELSE AV UTVINNINGSTILLATELSER

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at verden må halvere utslippene innen 2030 og ned i netto null utslipp i 2050 for at vi skal nå verdens klimamål. Disse medlemmer viser også til at vi har funnet mer olje og gass enn vi har råd til å brenne om vi skal nå disse målene.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stoppe tildelingen av utvinnings- og letetillatelse på norsk sokkel og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for å teste alle søknader om forlengelse av utvinningstillatelse for klimarisiko og sørge for at de som ikke er lønnsomme i et scenario hvor Parisavtalen nås, ikke gis forlenget tillatelse.»

PROSJEKT UNDER UTBYGGING

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen i forslaget til statsbudsjett har en oversikt over de ulike petroleumssprosjektene som er under utbygging. I denne oversikten framgår det at Martin Linge-utbyggingen har en overskridelse i kostnadene på hele 96 pst. Disse medlemmer vil påpeke at dette er en overskridelse som er langt større enn overskridelsene ved det tidligere omdiskuterte Goliat-feltet. I budsjettet for 2017 ble overskridelsene for Goliat satt til 56 pst. Disse medlemmer vil peke på at det i statsbudsjettet for 2021 ikke foreligger en lønnsomhetsgjennomgang av de ulike prosjektene.

Disse medlemmer mener det er behov for en lønnsomhetsgjennomgang av de ulike prosjektene. Petroleumsutbygginger er store infrastrukturinvesteringer der staten tar betydelig risiko, og lønnsomhetsvurderinger for enkeltfelt som følge av endrede forutsetninger er derfor interessant. Disse medlemmer mener videre at beregning av hvorvidt staten har utsikter til å sitte igjen med positiv nåverdi (gå i pluss) ved ulike utbygginger, er vesentlig informasjon som Stortinget burde få for å forstå virkningen av petroleumsskattesystemet i dagens markedssituasjon. Tross kostnadsoverskridelse for Martin Linge og tidligere Goliat får ikke Stortinget en vurdering av hva dette har å si for verken den samfunnsøkonomiske lønnsomheten eller for statens inntekter.

Disse medlemmer mener det er behov for en gjennomgang av lønnsomheten på norsk sokkel. Det ble planlagt utbygginger da oljeprisen lå på over 100 dollar fatet, og nå ser prisutviklingen svært annerledes ut. Disse medlemmer viser også til ny informasjon som tyder på at lønnsomhetsvurderinger kan ha blitt holdt tilbake fra Stortinget i forbindelse med åpningen av Barentshavet sørøst.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen rapportere på lønnsomhetsutvikling på alle enkeltfelt under utbygging, og dessuten statens utsikter for inntekter fra feltene. Den

første rapporteringen skal skje ved revidert nasjonalbudsjett 2021.»

«Stortinget ber regjeringen utrede lønnsomheten på norsk sokkel for fellesskapet og gjennomføre en vurdering av klimarisiko for alle felt i et scenario hvor verden når Parisavtalen. Utredningen må legges fram som egen stortingsmelding våren 2021.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at verden planlegger å produsere mer olje og gass enn vi kan forbrenne om vi skal nå verdens klimamål. Dette medlem mener at Norge bør redusere petroleumsaktiviteten framover i tråd med 1,5-gradersmålet. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det er foreslått flere endringer for å redusere petroleumsaktiviteten. Dette medlem viser til at støtten til petroleumsaktivitet i Oljedirektoratet, post 1, er foreslått redusert med 35 mill. kroner. Videre er støtten til internasjonale organisasjoners arbeid med olje og gass, post 70, foreslått redusert med 3,08 mill. kroner, og tilskuddet til olje- og energiformål, post 72, er foreslått redusert med 4,5 mill. kroner.

POST 50 OVERFØRING TIL ANDRE FORVALTNINGSORGANER, kan overføres

Det foreslås bevilget kr 500 000 på post 50.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 70 TILSKUDD TIL INTERNASJONALE ORGANISASJONER

Det foreslås bevilget 8 500 000 kroner på post 70.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett og vil redusere tilskuddet til internasjonale organisasjoner med 3 mill. kroner. Departementet vurderer hvilke organisasjoner det er mest hensiktsmessig å avvike deltagelse i.

2.2.2 Kap. 4800 Olje- og energidepartementet

Det foreslås bevilget 2 118 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var 2 100 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen slutter seg til dette.

POST 10 REFUSJONER

Det foreslås bevilget 718 000 kroner på post 10.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

2.2.3 Kap. 1810 Oljedirektoratet

Det foreslås bevilget 497 400 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 497 500 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til den sentrale rollen Oljedirektoratet har i arbeidet med forvaltningen av olje- og gassressursene på norsk sokkel. Direktoratet har forvaltningsmyndighet i tildeling av areal samt undersøkelser og utvinning av petroleumsforekomster på sokkelen.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 310 400 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å redusere bevilgningen til kartlegging av petroleum og mineraler på havbunnen med 65 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. I tillegg har Sosialistisk Venstreparti som følge av redusert petroleumsaktivitet foreslått å kutte driftsutgiftene til Oljedirektoratet med 40 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Sosialistisk Venstreparti viser til at verden allerede har funnet mer olje og gass enn man kan brenne hvis temperaturstigningen skal begrenses til 1,5 grader sammenlignet med førindustriell tid. Videre mener disse medlemmer at det trengs mer kunnskap om havbunnen før man eventuelt kan utvinne havbunnsmineraler.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere bevilgningen over kap. 1410 med 125 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag, fordelt på postene 1, 21 og 23.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 65 000 000 kroner på post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Disse medlemmer ønsker å vise til at regjeringen er opptatt av å legge til rette for verdiskaping og fremtidige, nye arbeidsplasser i havnæringene. Mineralvirksomhet på havbunnen kan ha et stort fremtidig markedspotensial. Derfor viser disse medlemmer til at regjeringen har foreslått 30 mill. kroner til kartlegging av havbunnsmineraler i 2021.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett og vil styrke spesielle driftsutgifter i Oljedirektoratet med 150 mill. kroner til økt geologisk kartlegging i områder som ikke er åpnet for petroleumumsaktivitet gjennom forvaltningsplanene. Disse medlemmer mener områder i Barentshavet som grenser mot Russland, skal prioriteres. Det bør også legges vekt på leting i områder som ennå ikke er åpnet, men som grenser til områder der det er tillatt oljeutvinning.

POST 23 OPPDRAGS- OG SAMARBEIDSVIRKSOMHET, *kan overføres*

Det foreslås bevilget kr 122 000 000 på post 23.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

2.2.4 Kap. 4810 Oljedirektoratet

Det foreslås bevilget kroner 152 805 000 på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på kroner 149 000 000, jf. saldert budsjett 2020.

POST 1 GEBYRINNTEKTER

Det foreslås bevilget kr 30 805 000 på post 1.

Komiteen viser til at av disse midlene budsjetteres det med gebyrinntekter fra undersøkelsestillatelser, utvinningstillatelser, seismiske undersøkelser, registreringer i petroleumregisteret og refusjon av tilsynsutgifter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett har redusert gebyrinntektene som følge av at det ikke gis nye tildelinger til undersøkelses- og utvinningstillatelser med 20 mill. kroner.

POST 2 OPPDRAGS- OG SAMARBEIDSVIRKSOMHET

Det foreslås bevilget kr 122 000 000 på post 2.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

2.2.5 Kap. 1815 Petoro AS

Det foreslås bevilget 357 000 000 kroner på dette kapitlet for 2021, post 70 Administrasjon, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 360 000 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til at det foreslås en bevilgning på 357 mill. kroner og en tilsagnsfullmakt på 35 mill. kroner, jf. forslag til vedtak VI. Videre foreslås en fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning under kap. 1815 Petoro AS, post 79, eventuell erstatning til Norges Bank.

Komiteen viser til at Petoro AS sine hovedoppgaver er ivaretagelse av statens direkte deltakerandeler i interessentskap der staten til enhver tid har slike, og overvåking av Equinors avsetning av den petroleum som produseres fra statens direkte deltakerandeler i tråd med Equinors avsetningsinstruks og økonomistyring, herunder føring av regnskap, for statens direkte deltakerandeler.

Komiteen viser til utfordringer knyttet til globale smittevernstiltak for å hindre spredning av covid-19 og til at dette har ført til redusert økonomisk aktivitet og etterspørsel etter både olje og gass. Samtidig har covid-19-utbrudd og smitteverntiltak påvirket prosjektfremdrift og planer for vedlikehold i SDØE-porteføljen. Komiteen viser til Stortingets egne tiltak overfor petroleumsnæringen som er ment å bidra til at flere prosjekter blir modnet frem til beslutning. Komiteen mener dette vil påvirke Petoros arbeid i 2021 både når det gjelder utøvelse av påseplikten og oppfølging av prosjektporteføljen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proSENTSatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at partiet i sitt alternative budsjett foreslår å redusere Petoros petroleumsvirksomhet med 80 mill. kroner under kap. 1815 post 70, sammenlignet med regjeringens forslag, på grunn av redusert petroleumssaktivitet. Dette medlem mener det er svært viktig å ikke tillate noen form for oljeboring i sårbare og verdifulle havområder.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative statsbudsjett foreslår en rekke tiltak for å begrense olje- og gassutvinning, blant annet økt CO₂-avgift, avvikling av leterefusjonsordningen samt flytting av forskningsmidler fra petroleumsforskning til fornybarforskning.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere bevilgningen til Petoro med 357 mill. kroner som følge av lavere aktivitet, samt at aktiviteten flyttes til SDØE.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen avvikle leterefusjonsordningen fra 1. januar 2021.»

2.2.6 Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Det foreslås bevilget 1 157 000 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 1 135 700 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har en viktig rolle i å forvalte vannressursene og de innenlandske energiressursene på en helhetlig og fremtidsrettet måte. I tillegg har NVE en viktig rolle i arbeidet med klimatilpasning og forebygging av flom og skred.

Komiteen viser til at energimarkedene rundt oss er i endring, og at også Norge påvirkes av beslutninger i Europa. Overføringskabler for strøm knytter oss nærmere våre naboland, samtidig som den norske kraftprisen påvirkes av prisen på fossil energi og CO₂-kvoter.

Komiteen mener statens innsats for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann er avgjø-

rende for å forebygge og forhindre økte utfordringer knyttet til klimaendringene lokalt. I denne sammenheng har NVE en viktig rolle i å bistå kommunene med kompetanse og veiledning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet er positive til å innføre kontantstrømskatt for nye investeringer i vannkraft og for oppgradering i eksisterende anlegg. Videre er det positivt at nettleien blir utjevnet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at NVEs statistikk viser tydelig at de største selskapene har den laveste nettleien, og at forskjellene ikke bare handler om geografi. Stordriftsfordelene er betydelige for kompetanse, utbygging, drift og vedlikehold av nett, derfor må regulering fortsatt gi incentiver til å holde kostnadene nede.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener det fremtidige behovet for kraft vil øke. I Bergensområdet er det behov for økt overføringskapasitet for å realisere nye industriprosjekt. Haugalandet og Helgelandskysten vil også få utfordringer med overføringskapasiteten. Det er viktig at videre utbygging av nettet blir prioritert samtidig som kostnadene for nettleie holdes på et nivå som sikrer konkurransekraft til industrien og ikke bidrar til urmelige strømregninger for forbrukerne.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti konstaterer at regjeringen har foreslått et utbytte for Statnett i 2021 på 908 mill. kroner. I 2020 var beløpet 1 130 mill. kroner, i 2019 443 mill. kroner og i 2018 326 mill. kroner. Utbytte fra Statnett overstiger dermed eksportinntektene fra krafteksporten gjennom utenlandsforbindelsene. Konsekvensen er at Statnett må øke nettleien til forbrukerne og næringsliv for å dekke investeringskostnadene som totalt vil beløpe seg til 4–6 mrd. kroner hvert år fremover. Disse medlemmer mener det er en uheldig utvikling at utbyttepolitikken forverrer rammevilkårene for industrien og øker avgiftstrykket til forbrukerne.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti merker seg at statens utbytte fra Statnett verken har betydning for inntektsrammen/tariffene til foretaket eller for hvor mye Statnett investerer i nytt og/eller eksisterende nett. Det som er avgjørende for nivået på nettleien, er hvor mye selskapet investerer og hvor mye penger de bruker på drift og vedlikehold, og hvor effektivt selskapet utfører disse oppgavene. Utbytteandelen setter i utgangspunktet ikke begrensninger for hvor mye foretaket kan investere, men kan ha betyd-

ning for likviditeten og dermed investeringsevnen til foretaket. En utbyttepolitikk på 50 pst. har vært den vanlige utbyttepolitikken for Statnett. Statnett er inne i en periode med betydelige investeringer, og det er derfor viktig med en forutsigbar utbyttepolitikk også fremover.

Disse medlemmer viser videre til at regjeringen vil åpne for at kraftforetakene kan utgiftsføre investeringskostnader umiddelbart, og ikke over tid slik dagens regler er. Det vil tilføre selskapene betydelig likviditet når de investerer både i nye kraftverk og i oppgraderinger.

KLIMATILPASNING

Komiteen viser til at NVE har en viktig oppgave med å kartlegge risiko og forebygge og begrense skader som følge av flom og skred, blant annet som følge av klimaendringer. Komiteen viser til at Norge de senere årene har opplevd flere flom- og skredhendelser med betydelige skader. Komiteen mener det er viktig å fortsette arbeidet med å forebygge skader som følge av flom og skred, samtidig som vi aldri kan sikre oss fullt ut mot framtidige ulykker.

Komiteen vil understreke viktigheten av at vi tilpasser samfunnet til et nytt klima. Nedbørsmengdene øker, og elvene blir større. Nye områder blir mer rasutsatte. Komiteen påpeker viktigheten av den rolle NVE har i oppfølgingen av kommuner, og deres arealplanlegging.

Komiteen viser til at det er et økende behov ikke bare for fysiske tiltak som flom- og skredsikring, men også for mer kunnskap om risiko og sårbarhet knyttet til ekstremvær og klima.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget 609,5 mill. kroner på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Det foreslås bevilget kr 27 000 000 på post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 22 FLOM- OG SKREDFOREBYGGING, *kan overføres, kan benyttes under postene 45, 60, og 72*

Det foreslås bevilget 200 000 000 kroner til flom- og skredforebygging på post 22.

Komiteen vil understreke hvor alvorlig det er når lokalsamfunn, enkeltpersoner og bedrifter rammes av flom og skred, og de betydelige økonomiske konsekvenser dette har for den enkelte og for hele samfunnet.

Komiteen vil videre peke på at behovet for flomsikringstiltak er stadig økende, og at dette vil være en stadig viktigere del av de klimatilpasningstiltakene det norske samfunnet må gjøre i årene fremover.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, registrerer at værskader forårsaker enorme ødeleggelser, og konsekvenser av klimaendringene øker. Siden 2010 har forsikringselskapene utbetalt rundt 30 mrd. kroner for vær- og naturskader på bygninger og innbo. I tillegg kommer skader på personer, biler, båter infrastruktur og offentlige bygninger. Flertallet mener derfor det er uklokt å kutte midler til forebygging av flom og skred.

Flertallet viser til Maskinentreprenørenes Forbund sitt skriftlige innspill til statsbudsjettet, der de uttrykker bekymring for standarden på norsk vann- og avløpsinfrastruktur som ikke er dimensjonert for klimaendringene. I dag er ansvaret for vann og avløp fragmentert, og en samlet vannbransje har i flere år etterlyst en egen sektorlov for vanntjenester, slik Finland har.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at bevilgningene til flom- og skredforebygging siden 2013 har vært betydelige, og langt høyere enn under den rød-grønne regjeringen. Videre viser disse medlemmer til at i 2020 har bevilgningene til NVEs arbeid på flom- og skredområdet vært på om lag 670 mill. kroner. I tillegg viser disse medlemmer til at innsatsen mot flom- og skredskader er trappet opp, og i perioden 2014–2019 er det brukt om lag 1,7 mrd. kroner til sikringstiltak mot flom og skred over NVEs budsjett. Disse medlemmer merker seg viktigheten av dette arbeidet, både på grunn av oppnådde resultater og i et klimatilpasningsperspektiv. I Norge har vi alltid bodd og skapt verdier over hele landet. Disse medlemmers mål er å opprettholde bo-

setting og næringsliv i hele Norge, også i møte med klimaendringene som skaper nye utfordringer. Derfor har disse medlemmer over flere år prioritert forebygging av naturskader, for eksempel som følge av flom og skred, gjennom økte bevilgninger. Dette bidrar til at folk kan bo trygt, og det skaper aktivitet og sysselsetting.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er et stort behov for flom- og skredforebyggende tiltak i hele landet. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett har økt denne posten som ligger under Norges vassdrags- og energidirektorat med 200 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at vi stadig opplever mer ekstremvær, mer nedbør, mer flom og mer ødeleggelser enn før. Flertallet viser til at både enkeltpersoner, lokalsamfunn og næringsliv har store og tilbakevendende utfordringer og økonomiske tap knyttet særlig til ras- og flomskader, og at verdifull matjord langs elvedrag trues blant annet på grunn av økte nedbørmengder og mer overflatevann. Flertallet mener dette tilsier økte bevilgninger på området, men merker seg at regjeringen i realiteten kutter på området, og har gjort det over flere år. Dette til tross for at det hvert år meldes om etterslep og mangel på midler til eksempelvis forebyggende prosjekter som er langt på overtid. Flertallet viser til at både NVE og KS over flere år har meldt at regjeringens linje ikke gjør det mulig å iverksette tilstrekkelig med forebyggende – eller reparerende – tiltak på dette området, og dette etterslepet vokser naturlig nok for hvert år det ikke gis et skikkelig løft på bevilgningsiden.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet kan ikke se det på annen måte enn at regjeringen undervurderer det store behovet for flomsikringstiltak og det langsiktige arbeidet med flom- og skredforebygging som det så klart uttrykkes behov for. Disse medlemmer viser i den forbindelse til Senterpartiets alternative budsjett og forslag om å styrke bevilgningene til flom- og skredforebygging med 300 mill. kroner ut over regjeringens budsjettforslag for 2021.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at NVE gjentatte ganger har påpekt behovet for en styrking av satsingen på flom- og skredforebyggende arbeid.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen på ingen måte har sørget for at de nødvendige midlene kommer på plass,

til tross for at regjeringsmedlemmer gjentatte ganger har understreket behovet for økt innsats i mediene når det har vært alvorlige flom- eller skredhendelser. I Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett er det foreslått å sette av 100 mill. kroner ekstra til flom- og skredforebyggende tiltak, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at klimaendringene øker sjansen for flom og skred. NVE har estimert behovet for flom- og skredringstiltak til 3,9 mrd. kroner. Likevel foreslår regjeringen en samlet bevilgning til flom- og skredforebygging på ikke mer enn 272 mill. kroner, altså under 7 pst. av NVEs estimerte behov.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke NVEs arbeid med flom- og skredforebygging med 500 mill. kroner.

POST 23 OPPDRAGS- OG SAMARBEIDSVIRKSOMHET, *kan overføres*

Det foreslås bevilget kr 89 000 000 på post 23.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 25 KRISE- OG HASTETILTAK I FORBINDELSE MED FLOM- OG SKREDHENDELSER

Det foreslås bevilget kr 45 000 000 på post 25.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 26 DRIFTSUTGIFTER, REGULERINGSMYNDIGHET FOR ENERGI

Det foreslås bevilget 62 300 000 kroner på post 26.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse

medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at den teknologiske utviklingen og det grønne skiftet utfordrer gjeldende reguleringer på mange områder. Tidligere har det derfor blitt opprettet en regulatorisk sandkasse for fintech. Disse medlemmer mener energiregelverket spiller en avgjørende rolle for å nå våre klimaforpliktelser og samtidig legge til rette for nye bærekraftige næringsmuligheter.

Disse medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett for 2021 hvor det foreslås 5 mill. kroner til å opprette en regulatorisk sandkasse for energiteknologi.

POST 60 TILSKUDD TIL FLOM- OG SKREDFOREBYGGING, *kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72*

Det foreslås bevilget 68 000 000 kroner på post 60.

FLOM OG SKRED

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett for 2021 hvor det foreslås å bevilge kr 150 mill. kroner til flom og skred ut over regjeringens forslag.

POST 72 TILSKUDD TIL FLOM- OG SKREDFOREBYGGING, *kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60*

Det foreslås bevilget 6 000 000 kroner på post 72.

POST 73 TILSKUDD TIL UTJEVNING AV OVERFØRINGSTARIFFER

Det foreslås bevilget kr 20 000 000 på post 73.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at en stor del av verdiskapningen knyttet til vannkraftressursene våre skjer i distriktene, og at nettleien paradoksalt nok ofte er dyrere her enn i byene.

Disse medlemmer viser til at en statlig tilskuddsordning tradisjonelt har bidratt til å jevne ut disse forskjellene, men at denne ble avvirket gjennom statsbudsjettene for 2018 og 2019. Disse medlemmer merker seg at regjeringen gjennomgående har pekt på sammenslåinger og omorganisering av nettselskapene som en løsning. Disse medlemmer ser at regjeringen nå likevel gjeninnfører ordningen med utjevning av overføringstariffer. Disse medlemmer mener at regjeringens forslag til bevilgning på området ikke er tilstrekkelig hvis målet er å sikre reell likebehandling og rettferdig nettleie. Slik disse medlemmer forstår det er det foreslåtte beløp nok til å omfatte i underkant av 37 000 strømkunder.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet i sitt alternative forslag til

statsbudsjett foreslår å bevilge 50 mill. kroner til dette formålet, slik at en betydelig større andel av nettselskaper, og drøyt 75 000 strømkunder over store deler av landet, blir omfattet av ordningen.

POST 74 TILSKUDD TIL MUSEUMS- OG KULTURMINNETILTAK, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 7 200 000 kroner på post 74.

TELEMARKSKANALEN

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet merker seg at det bevilges midler til vedlikehold og rehabilitering, men kan ikke se at det bevilges til nødvendige investeringer. Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til Telemarkskanalen med 3 mill. kroner for å kunne gjennomføre planlagt investeringsplan.

2.2.7 **Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat**

Det foreslås bevilget 155 000 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 147 000 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

POST 1 GEBYRINNTEKTER

Det foreslås bevilget kr 36 000 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 2 OPPDRAGS- OG SAMARBEIDSINNTEKTER

Det foreslås bevilget kr 89 000 000 på post 2.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

2.2.8 **Kap. 1830 Forskning og næringsutvikling**

Det foreslås bevilget 880 530 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 804 000 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne,

viser til de overordnede målene for forskning og næringsutvikling som er å bidra til økt verdiskaping, sysselsetting og kompetanse i energi- og petroleumssektorene i et lavutslippsperspektiv. Flertallet støtter dette. Videre mener flertallet dette er viktig for å kunne bygge broer basert på verdiskaping, kompetanse og teknologi til fremtidens arbeidsplasser og næringer med redusert miljø- og klimapåvirkning i både et nasjonalt og internasjonalt marked.

Flertallet konstaterer at Norges omfattende naturressurser danner grunnlag for både betydelige forskningsmiljøer og en stor leverandørindustri. Samtidig skal støtte til FoU øke mulighetene for norsk næringsliv og kompetanse til å konkurrere i et internasjonalt marked for miljø- og klimavennlige energiløsninger. Flertallet mener FoU er avgjørende for framtidig verdiskaping og Norges konkurranseevne i et krevende internasjonalt marked.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at koronakrisen, sammen med fallende oljepris, rammer norsk økonomi dobbelt. Over hele verden forandres klima, natur, teknologi og demografi betydelig, men med uoversiktlige konsekvenser. Derfor mener dette flertallet at det norske samfunnet trenger en helhetlig kraftsatsing på kunnskap og kompetanse som nøklene til gjenreise, omstilling og fortsatt velferd og arbeid til alle. Energi-, klima-, nærings- og forskningspolitikk må kobles tettere sammen. På mange av de nye områdene som hydrogen, CCS og sirkulærøkonomi må det utvikles nye forretningsmodeller langs verdikjeden frem til sluttbruker, og som samtidig sikrer at mest mulig verdiskaping og sysselsetting kommer det norske samfunnet til gode.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at norsk eksport har stått på stedet hvil i nesten 20 år, mens verdenshandelen har doblet seg. Norge har den svakeste utviklingen av alle OECD-land, og disse medlemmer mener det haster med å få rammebetingelser som styrker norsk industris eksportmuligheter. Det er positivt med økt støtte til NORWEP som bidrar til mer eksport, verdiskaping og sysselsetting i energirelaterte virksomheter. I tillegg må det utformes ambisiøse eksportstrategier innenfor eksisterende store eksportnæringer som maritim, havbruk og petroleum samtidig som det må utvikles tydelige mål for nye områder der Norge har fortrinn slik som havvind, CCS, batterifabrikker, data-sentre osv. Offentlige innkjøp må brukes målrettet for å støtte opp under grønn verdiskaping og fremtidsrette arbeidsplasser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at norsk maritim næring er verdensledende på nullutslippsløsninger, og grønn skipsfart er et viktig vekstområde. Flertallet mener kondemneringsordningen for resirkulering av eldre og mindre miljøvennlige skip er et viktig bidrag for å fornye nærskipfartsflåten og redusere klimaavtrykket. Det offentlige bør bruke sin markedsmakt til å stille miljøkrav til varetransport og forsere bygging og oppgradering av forsknings- og marinefartøy samt hurtigbåter med lavutslipp. Brønnplugging vil også ha positive ringvirkninger på maritim aktivitet og miljø.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til regjeringens store satsing på grønn skipsfart, og at regjeringen i 2020 har bevilget 735 mill. kroner til tiltak rettet mot grønn omstilling i skipsfarten. I 2019 ble Grønt skipsfartprogram lansert, og statsbudsjettet for 2021 viderefører denne kraftige satsingen. Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår å videreføre låneordningen for skip i nærfart og fiskefartøy, og at det er foreslått å videreføre kondemneringsordningen for skip i nærskipfart og fiskeflåten på 600 mill. kroner. Videre vil disse medlemmer trekke frem at i tråd med budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet for 2021 foreslår regjeringen å utvide kondemneringsordningen for skip i nærskipfart til også å omfatte offshorefartøy. Dette innebærer en foreslått økning av rammen til ordningen med 150 mill. kroner.

Disse medlemmer vil også trekke frem regjeringens satsing på utslippsfrie hurtigbåter og ferjer, der det foreslås å bevilge 100 mill. kroner gjennom Klimasats, samt 150 mill. kroner ekstra til fylkeskommunene for å støtte innfasing av lav- og nullutslippsferjer på fylkesveisambandene. Regjeringen har også varslet at det vil innføres krav om lav- og nullutslippsferjer i nye anbud for ferjesamband i 2023, for hurtigbåter i 2025 og for servicefartøyer i havbruksnæringen i 2024. Det er også varslet at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i 2021 med en plan for hvordan null- og lavutslippsløsninger for offshorefartøyer i petroleumsproduksjonen skal sikres.

Disse medlemmer fremhever at grønn omstilling av norsk maritim næring vil sikre at norske maritime bedrifter er godt rustet for fremtiden. Det bidrar dessuten til at vi når våre klimamål, samtidig som det skapes nye, lønnsomme arbeidsplasser.

Disse medlemmer viser også til det internasjonale initiativ regjeringen ved statsminister Erna Solberg har tatt gjennom «havpanelet» som består av 14 havnasjoner, der en går sammen med havforskere og nærings-

livet for å etablere en internasjonal plan for det videre arbeidet. Norge har her tatt en ledende rolle og befester sin sterke rolle som førende, også inn mot å sette krav til internasjonal maritim skipsfart.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at hydrogen og ammoniakk blir sett på som fremtidig løsning for industri, skipsfart, tungtransport, tog og på sikt fly. Flertallet mener Norge som energinasjon må ha en mer ambisiøs og målrettet hydrogensatsing. Tyskland og Spania har begge satt av 90 mrd. kroner til hydrogen og industrireiseing, og Frankrike og Portugal har øremerket 70 mrd. kroner hver. For å stimulere til produksjon bør myndighetene bidra til et marked gjennom offentlige anskaffelser, særlig gjennom piloter og anbud i transportsektoren. Flertallet viser til at det pågår mye satsing på grønn hydrogen rundt i hele landet, rettet mot både skipsfart og prosessindustrien. Flertallet vil spesielt fremheve prosjektet i Berlevåg basert på den innelåste kraften fra Raggovidda Vindkraftverk, der de blant annet har planer om å forsyne Svalbard med grønn ammoniakk som erstatning for kullkraft.

Flertallet mener satsing på havvind er en god omstillings- og industrimulighet, og at havvind vil bli en nødvendig del av verdens fremtidige energimiks. Det er økende ambisjoner og sterk konkurranse fra andre land, og flertallet mener det haster å få på plass en helhetlig og målrettet politikk for at norsk industri skal ta posisjoner på områdene der vi kan ha konkurransefortrinn.

Flertallet ser positivt på at det er inngått en ny driftsavtale for Teknologisenteret Mongstad (TCM) ut 2023. Senteret er globalt ledende for utvikling, testing og kvalifisering av teknologi for CO₂-fangst. Det er inngått avtaler med det amerikanske energidepartementet, men fortsatt er bidraget fra industrien lavt. For å nå Parismålene er vi helt avhengige av å utvikle effektive, men også rimeligere løsninger for fangst av CO₂, og Norge sitt bidrag gjennom forskningen på TCM er avgjørende. Flertallet mener det fortsatt må arbeides for at industrien sin andel øker, og at TCM i god tid før 2023 får avklart en videreføring av driftsavtalen for å gi forutsigbarhet for internasjonale samarbeidspartnere og industriaktører.

Flertallet viser til at bygg- og anleggsvirksomheten står for nesten 1/5 av Norges CO₂-utslipp, er den sektoren som bruker mest materialer, produserer mest avfall og står for en stor andel av energiforbruket. Byggenæringen har et stort potensial for energisparing. Flertallet mener det må stilles krav til livsløpsanalyser for bygg og satses mer på renovering i eksisterende bygningsmasse. Flertallet savner en konkret oppføl-

ging av Stortingets vedtak om å spare 10 TWh gjennom energieffektivisering av eksisterende bygningsmasse. En slik satsing ville spare strømforbruket og gi mange nye arbeidsplasser. Flertallet mener bygg- og anleggsektoren bør få en langt større plass i energi- og klimapolitikken.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for hvordan målet om å redusere energiforbruket i bygg med 10 TWh skal nås med nye virkemidler.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen legger til rette for en grønn utvikling i byggebransjen gjennom flere grep. For det første jobber regjeringen med å videreutvikle energikravene og endringer i TEK som skal se problemstillinger knyttet til energi, klima og miljø i sammenheng. Å legge til rette for et livsløpsperspektiv i byggingen og stimulere bransjen til å redusere sine klimagassutslipp er ledd i dette. Forslag til nye regler for eksisterende bygg som vil bidra til at bygningsmassen kan utnyttes bedre, har vært på høring, og regjeringen jobber nå med en proposisjon til Stortinget. For det andre jobber regjeringen for økt gjenbruk av byggematerialer. Derfor vurderer regjeringen muligheten for å tydeliggjøre og forenkle regelverket knyttet til ombruk av byggematerialer, og derfor samarbeider myndighetene med bransjen om å etablere maskinlesbare standarder for byggematerialer slik at produktinformasjonen ikke forsvinner fordi materialene har vært i bruk. Det vil muliggjøre at materialene kan leve videre selv om bygget ikke gjør det. For det tredje viser disse medlemmer til at regjeringen fortsetter å bruke Enova som en motor i det grønne skiftet. Enova bidrar til å drive nye teknologier frem, gjennom støtte til innovative klima- og energiløsninger. Enova støtter løsninger som kan redusere utslippene fra produksjon av byggematerialer og fra byggefasen. For det fjerde viser disse medlemmer til at regjeringen vil bruke offentlige anskaffelser som virkemiddel. Det offentlige skal gå foran med å etterspørre null- og lavutslippsteknologi. I bygg- og anleggssektoren står det offentlige for en stor andel av etterspørselen. For det femte viser disse medlemmer til at regjeringen jobber med en klimaplan og en nasjonal strategi for sirkulærøkonomi. Disse skal bygge opp under målet om å kutte utslipp innenlands med 45 pst. innen 2030. Bygge- og anleggsnæringen vil være en del av dette.

Disse medlemmer viser dessuten til at regjeringen følger opp Stortingets vedtak om 10 TWh energisparing i eksisterende bygningsmasse gjennom et arbeid med en langsiktig strategi for energirehabilitering av bygg. Fremdriften i dette arbeidet følger prosessen

for innlemmelse av EUs energieffektiviseringsdirektiv (2012/27/EU).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, ser behovet for en satsing på utvikling av ny, grønn landbruksteknologi for å styrke konkurransekraften til norsk mat og landbruk. Norge har en rekke ledende virksomheter, bl.a. Kverneland, Yara og Orkel, samt nye under etablering. Flertallet mener det trengs en tiltakspakke for grønn landbruksteknologi og et forskningsprogram for norsk grønt landbruk.

Flertallet mener at regjeringens forslag om en egen særnorsk avgift på CO₂-utslipp fra avfallsforbrenningsanlegg ikke gir noen incentiver til økt materialgjenvinning og oppfattes som nok en ren fiskal avgift. Ifølge tall fra Eurostat ligger Norges materialgjenvinningsgrad stabilt rundt 40 pst., samtidig som vi har Europas høyeste forbrenningsandel. For å nå målet om 65 pst. materialgjenvinning innen 2030 er det behov for virkemidler som treffer tidligere i verdikjeden. I EUs handlingsplan for sirkulær økonomi kommer det frem at 80 pst. av materialgjenvinnbarheten av et produkt bestemmes i designfasen. EU har derfor foreslått en avgift på all plast som ikke er materialgjenvinnbar. Å innføre CO₂-avgift på ikke-kvotepiktig avfallsforbrenning har heller ingen dokumentert klimaeffekt. Flertallet registrerer at innenfor avfallsbransjen er det offentlig sektor som leder an på utvikling av nye kreative grønne løsninger basert på sirkulærøkonomi.

Finansnæringene har en nøkkelrolle i omstillingen til en lavutslippøkonomi. Flertallet mener det pågående regelverksarbeid i EU for grønn finans vil få stor betydning for norsk næringsliv og definere hva som er bærekraftige aktiviteter innenfor ulike sektorer. Flertallet viser til Finans Norge som mener det bør opprettes en tverrfaglig referansegruppe på tvers av offentlige myndigheter, finansnæringen, akademia, organisasjoner og næringsliv for å sikre at viktige nasjonale hensyn fanges opp og at kunnskap og kompetanse deles på tvers av sektorer og kompetanseområder.

Flertallet får tilbakemelding fra nærskipfart og deler av leverandørindustrien rettet mot havvind og hydrogen om at avkastningskravet til Nysnø er for høyt. Det bør vurderes å se på egne pakker tilpasset områder der man ønsker vekst, men som ikke er i stand til å nyttiggjøre seg Nysnø.

Klima- og miljøutfordringene er komplekse og tverrfaglige. Flertallet mener derfor forskningsmiljøene også må bli mer tverrfaglige. Bjerknessenteret som er blitt et av Europas største naturvitenskapelige klimaforskningsentre, er et godt eksempel på slikt tverrfaglig samarbeid. Det samme gjelder CICERO. Forutsigbar basisstøtte er avgjørende for at tverrfaglige forskningsmil-

jører får tatt ut sitt potensial. Instituttsektoren har tettest samhandling med næringslivet, og flertallet mener at basisstøtten må økes slik at alle institutter sikres et minimumsbeløp til å finansiere økt tverrfaglig samarbeid og tettere samhandling med næringslivet.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sitt alternative statsbudsjett, der det foreslås å innføre en avgift på plastemballasje i stedet for en forbrenningsavgift.

POST 50 NORGES FORSKNINGSRÅD

Det foreslås bevilget 735 530 000 kroner på post 50.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettforliket der det blir foreslått å redusere bevilgningen til Norges forskningsråd med 4,1 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt alternative budsjett økt bevilgningen til forskning og næringsutvikling med 50 mill. kroner til prosjekter i DEMO 2000.

POST 51 INFRASTRUKTUR OG MARKEDSUTVIKLING FOR HYDROGEN

Det foreslås bevilget 100 000 000 kroner på post 51.

Komiteen mener Norge har store naturgitte fortrinn og ledende kompetansemiljøer som gir oss særlig gode forutsetninger for å satse på hydrogen. Hydrogen kan bidra til nullutslipp der det i dag finnes få eller ingen andre nullutslippsalternativer innen transport og industri. Kompetansen til allerede eksisterende leverandørindustri vil være sentral for å lykkes. Fra norsk side kan et initiativ til en nordisk hydrogensatsing med felles forskningsprogrammer kombinert med et innovasjonssamarbeid og tettere energidialog med våre viktigste energikunder i Europa bidra til å plassere Norge i lederposisjon foran den internasjonale utviklingen av hydrogenindustri.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til hydrogenstrategien som ble fremmet i 2020, en strategi som ble utviklet med innspill fra næringsliv og industrien. Regjeringens hydrogenstrategi peker ut retningen for veien videre. Allerede våren 2020 bevilget regjeringen 120 mill. kroner til innovasjonsprosjekter der hydrogen har en sentral

plass. Videre vises det til arbeidet som nå videreføres gjennom satsingen på 100 mill. kroner, der et nytt arbeid med et veikart for hydrogen er en sentral del av arbeidet. Her vil det bli lagt vekt på å øke antall pilot- og demonstrasjonsprosjekter av hydrogen og hydrogenbaserte løsninger i Norge. I tillegg skal det bidra til å få etablert helhetlige verdikjeder for hydrogen i Norge, legge til rette for bruk av hydrogen innenfor nye anvendelsesområder og sikre ytterligere teknologiutvikling for å redusere produksjonskostnader.

Disse medlemmer viser dessuten til regjeringens tiltakspakke for grønn omstilling som ble vedtatt før sommeren 2020, der Enova ble styrket med 2 mrd. kroner, noe disse medlemmer forventer vil gjøre det mulig å gjennomføre enda flere hydrogenprosjekter. Arbeidet med et veikart for hydrogen skal bidra til å systematisering av arbeidet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, mener det er behov for å gjennomføre en markert satsing for å løfte en hydrogenstrategi som ett av flere samfunnsoppdrag med fokus på teknologiutvikling, oppskalering og internasjonalisering. Flertallet mener det er avgjørende at det støttes opp under «gryteklare prosjekter» i industrien ved å sikre rammebetingelser som gjør det attraktivt å investere i utslippsfri produksjon, distribusjon av hydrogen, og anlegg som kan bruke hydrogen i industri og annen virksomhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett og foreslår at det bevilges 5 mill. kroner på kap. 1830 post 51 ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sitt alternative budsjett, der det foreslås å bevilge 20 mrd. kroner til et statlig grønt investeringselskap på kap. 967 post 7 ut over regjeringens forslag. Det grønne investeringselskapet skal sette fart på nye grønne industrimuligheter og styrke det statlige eierskapet innen flytende havvind, hydrogen, karbonfangst og -lagring, batteriproduksjon, grønn skipsfart og bioøkonomi.

Dette medlem vil som del av arbeidet med å omstille Norge bort fra olje, kutte bevilgningene til petroleumsforskning. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett der det foreslås å redusere støtten til petroleumsforskning med 273,2 mill. kroner. De foreslåtte kuttene omfatter Petromaks 2, Demo 200, Petrosenter og DIV-INT, ekskludert forskning på plugging av oljebrønner og å redusere støtten til internasjonalt arbeid for å fremme norsk petroleum, post 72, med 20 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås redusert støtte til petroleumsforskning samt økt støtte til Pilot-E, som er et samarbeidsprogram mellom ENERGIX, Enova og Innovasjon Norge for utvikling av miljøvennlig energiteknologi. 30 mill. kroner bevilges til forskning på testing og kvalifisering av teknologier for grønn skipsfart.

2.2.9 Kap. 1840 CO₂-håndtering

Det foreslås bevilget 2 709 000 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 628 000 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

På dette kapitlet foreslås det en bevilgning til forskning og utvikling samt demonstrasjon av CO₂-håndtering på 164 mill. kroner (post 50), 105 mill. kroner til administrasjon Gassnova SF (post 70), 165 mill. kroner til Teknologisenteret på Mongstad (post 71) og 2,275 mrd. kroner til Langskip – fangst og lagring av CO₂ (post 72).

Komiteen viser til rapportene til FNs klimapanel og Det internasjonale energibyrådet (IEA) om at det vil være nødvendig med fangst og lagring av CO₂ for å redusere globale klimagassutslipp i tråd med klimamålene til lavest mulig kostnader.

Komiteen viser til at det å utvikle teknologi for fangst, transport og lagring av CO₂ vil legge til rette for en kostnadseffektiv løsning for fullskala CO₂-håndtering i Norge. Dette vil også gi teknologiutvikling i et internasjonalt perspektiv.

Komiteen viser til at forprosjektering av fangst av CO₂ fra Norcems sementfabrikk i Brevik og Fortum Oslo Varmes energigjenvinningsanlegg på Klemetsrud i Oslo er gjennomført. Det er inngått et partnerskap mellom Equinor, Shell og Total (kalt Northern Lights) som har gjennomført forprosjektering av CO₂-transport og lagring. Prosjektet skal demonstrere at CO₂-håndtering er trygt og mulig, og legge til rette for læring og kostnadsreduksjoner for etterfølgende prosjekter nasjonalt og internasjonalt. Det blir etablert infrastruktur med ekstra kapasitet som andre prosjekter kan benytte seg av. Dette vil kunne bidra til at terskelen for å etablere nye CO₂-fangstprosjekter blir lavere.

Komiteen legger vekt på at selskapene skal eie og utvikle prosjektene. Videre har staten og industriselskapene forhandlet fram avtaler om statlig støtte til prosjektet. Dette inkluderer blant annet deling av investerings- og driftskostnader, fordeling av risiko, støtteperiodens varighet, ansvar etter nedstenging av CO₂-lager og grad av teknologioverføring i prosjektene. Industriselskapene har tatt betingede investeringsbeslutninger på bakgrunn av disse avtalene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at regjeringen kun har gått for å realisere ett av prosjektene og merker seg at dette har fått navnet Langskip, som omfatter fangst av CO₂ fra Norcems sementfabrikk i Brevik i Porsgrunn kommune, og transport av CO₂ med skip til en mottaksterminal i Øygarden kommune med rør til en brønn der CO₂ skal bli injisert i en lagringsformasjon under havbunnen. Northern Lights vil gjennomføre transport og lagring av CO₂.

Videre merker flertallet seg at regjeringen vil bidra til å realisere CO₂-fangst ved Fortum Oslo Varmes avfallsforbrenningsanlegg på Klemetsrud i Oslo kommune, under forutsetning av at Fortum Oslo Varme bidrar med tilstrekkelig egenfinansiering og finansiering fra EU eller andre kilder. Prosjektet vil få statsstøtte i tråd med framforhandlede avtaler. Statsstøtte til Fortum Oslo Varme begrenses oppad til 2 mrd. kroner i investeringer og 1 mrd. kroner i driftsutgifter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen vil realisere et fangstprosjekt ved Norcems sementfabrikk i Brevik først og deretter Fortum Oslo Varmes avfallshåndteringsanlegg i Oslo, forutsatt tilstrekkelig egenfinansiering og finansiering fra EU eller andre kilder. Disse medlemmer merker seg at regjeringen foreslår å bevilge 2,7 mrd. kroner til det brede arbeidet med CO₂-håndtering, der om lag 2,3 mrd. kroner er foreslått bevilget til å støtte arbeidet med Langskip. Disse medlemmer viser videre til at statens støtte til Fortum Oslo Varme blir begrenset oppad til to mrd. kroner i investeringer og én mrd. kroner i driftsutgifter.

Disse medlemmer merker seg at karbonfangst- og lagringsprosjektet har fått navnet Langskip, og består av tre deler: fangst, transport og lagring av CO₂. Med Langskip bygges det nødvendig og ny infrastruktur som legger til rette for at nye karbonfangstprosjekter knytter seg til denne infrastrukturen.

Disse medlemmer viser til at fangstprosjektene fanger CO₂ fra røykgass fra store punktutslipp, gjøres flytende og mellomlagres. Videre blir CO₂ fraktet med skip til mottaksterminal i Øygarden kommune i Hordaland. Herfra vil CO₂ bli pumpet via rør og injisert i en lagringsformasjon under havbunnen. Transport- og lagringsdelen av prosjektet har fått navnet Northern Lights, og er et samarbeid mellom Equinor, Shell og Total.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at karbonfangst og -lagring (CCS) er en forutsetning for å kutte nok klimagassutslipp og en viktig del av

en ny-industrialisering. Med CCS vil vi kunne skape nye og beholde eksisterende arbeidsplasser samtidig som vi kutter utslipp. Norge leder an i utviklingen av fullskala-løsning for CCS. Lagringsmulighetene på norsk sokkel vekker interesse, skaper nye markedsmuligheter og økt attraktivitet for Norge som en europeisk CCS-hub. Flertallet mener at demonstrasjon av løsninger for fangst og transport innen to ulike industrisegmenter vil bidra til å vise bredde og robusthet for en storsatsing på CCS. Flertallet foreslår å etablere to fangstanlegg for karbon, som kommer i tillegg til et anlegg for transport og lagring.

Flertallet slutter seg til regjeringens forslag til fullskala verdikjede for karbonfangst i Langskip, herunder statlig finansiering av Northern Lights utbygging av transport og lagring og Norcem Heidelbergers fangstanlegg på sementproduksjon i Brevik. Likevel vil flertallet påpeke at Langskipprosjektet ville vært enda mer robust og med høyere demonstrasjonsverdi om staten hadde fullfinansiert to fangstanlegg.

Flertallet merker seg at Fortum Oslo Varmes karbonfangstprosjekt på Klemetsrud allerede er kvalitets-sikret i statens prosess og klart for byggestart. Flertallet vil understreke at fullskala karbonfangst på forbrenningsanlegg har overføringsverdi for vesentlige utslippskutt i norske byer og internasjonalt. Mulighetene er store for grønne industriarbeidsplasser og eksport basert på norsk know-how knyttet til karbonfangst på forbrenningsanlegg.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti ønsker å fremheve at Fortum Oslo Varme bidrar med svært viktige elementer til utvikling av CO₂-håndtering ved å demonstrere fangst av CO₂ på avfallshåndtering, og kan dermed demonstrere hvordan CO₂-håndtering kan gi negative utslipp. Erfaring fra Fortum Oslo Varme vil ha stor overføringsverdi både til andre forbrenningsanlegg i Norge og i utlandet. Disse medlemmer vil også fremheve at prosjektet vil gi utslippsreduksjoner i ikke-kvotepiktig sektor, der Norge har ambisiøse mål.

Disse medlemmer ønsker å peke på at i utvelgelse av fangstprosjekt som skal motta statlig støtte, er det gjennomført en grundig vurdering av både Norcem og Fortum Oslo Varme, og at både Gassnova og den eksterne kvalitetssikreren vurderer Norcems fangstprosjekt som det beste. Disse medlemmer peker derfor på at det er klokt å gjennomføre Norcems prosjekt først. Det gir læringsverdi for de prosjektene som følger etter og dermed en mulighet for lavere kostnader.

Disse medlemmer fremhever at Norge gjennom vårt samarbeid med EU har mulighet for å søke støtte til klimaprojekter, og at det er viktig å benytte denne muligheten. Disse medlemmer mener derfor det er fornuftig at Fortum Oslo Varme søker støtte fra

EU eller andre finansieringskilder. Disse medlemmer peker også på at det ikke er urimelig at Oslo kommune selv bidrar til et prosjekt som er så viktig for å nå byens gode klimaambisjoner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser videre til budsjettavtalen med Fremskrittspartiet og i denne forbindelsen enigheten om Langskip og de forslagene som fikk flertall under Stortingets finansdebatt 3. desember 2020.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringens garanti (tilsagn) på 3 mrd. kroner til finansiering av fangstanlegget på Klemetsrud er viktig. Fortum Oslo Varme har forpliktet seg til å bidra med inntil 800 mill. kroner til prosjektet. Disse medlemmer vil påpeke at Klemetsrudprosjektet fortsatt mangler 3 mrd. kroner og viser til at regjeringen har bedt Fortum Oslo Varme finne andre kilder til medfinansiering, herunder søke om midler fra EUs Innovasjonsfond. Disse medlemmer har merket seg at Fortum Oslo Varme har fulgt denne oppfordringen, men det er usikkert om prosjektet vil vinne fram og i så fall med hvilket beløp. Konkurransen om midler fra fondet er skarp fra et stort antall prosjekter over hele Europa. Fortum Oslo Varme står derfor overfor flere års forsinkelser i sitt prosjekt. Fortum Oslo Varme har i konkurransen om statlig finansiering utviklet sitt prosjekt etter statens og Gassnovas krav og forventninger. Design og andre parametre har vært låst i flere år. Disse medlemmer mener derfor det er et behov for fleksibilitet i venteperioden over årene som kommer. Karbonfangst er en miljøteknologi i sterk utvikling der stadig nye løsninger prøves ut. Fortum Oslo Varme må gis en reell mulighet til å være en del av denne utviklingen.

Disse medlemmer ber derfor regjeringen sikre at Fortum Oslo Varmes karbonfangstprosjekt kan overleve ventetiden og ber regjeringen aktivt legge til rette for å styrke selskapets mulighet til å få medfinansiering. Dette vil innebære at regjeringen pålegges å revidere vilkårene i avtalen med Fortum Oslo Varme, om det er nødvendig for å få medfinansiering til prosjektet, akseptere endringer i Fortum Oslo Varmes tilbud når det gjelder design, teknologi eller samarbeidspartnere, forutsatt at det vil føre til vesentlig bedre løsninger og/eller effektiviserings- eller kostnadsgevinster, og reallokere innenfor vedtatt tilsagnsbeløp fordeling av CAPEX og OPEX, om dette gjør det enklere å få medfinansiering til prosjektet.

Disse medlemmer vil videre peke på at forsinket realisering av Klemetsrudanlegget ikke må ramme gevinstene ved samarbeid, synergier og mulige kostnadsbesparelser i Langskip-prosjektet. Disse med-

lemmer mener regjeringen må sikre at alle mottakere av statlig finansiering som nå får fullfinansiert sine prosjekter, pålegges å fullt ut involvere og dele all informasjon med Fortum Oslo Varme om bygging og utvikling av Langskip-prosjektet, på samme måte og omfang som om Klemetsrud hadde samme oppstart som Brevik Norcem Heidelberg.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, mener at det er viktig at det utredes om hvordan fangst av CO₂ fra avfallsforbrenningsanleggene i Trondheim, Bergen, Fredrikstad, Kristiansand og Stavanger kan realiseres.

Flertallet påpeker også at regjeringen må sikre at alle mottakere av statlig finansiering i Langskip-prosjektet samarbeider med og bruker relevante konkurransedyktige, norske kunnskapsklynger, som er i verdensklasse på CCS, for å utvikle og sikre rettigheter til norsk kompetanse og knowhow.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet foreslår derfor at regjeringen øker sin betingede medfinansiering for Fortum Oslo Varme (OFV) sitt fangstanlegg til 4,5 mrd. kroner. I påvente av svar på OFVs søknad om støtte fra EUs innovasjonsfond foreslår disse medlemmer å bevilge 30 mill. kroner til videre fremdrift og for å ivareta kompetanse. Kostnaden for dette er 30 mill. kroner i budsjettet for 2021.

Disse medlemmer viser til sine alternative budsjettforslag for 2021 og foreslår å bevilge 30 mill. kroner ut over regjeringens forslag på kap. 1840 post 50 til videre fremdrift og for å ivareta kompetanse hos Fortum Oslo Varme.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen øke betinget medfinansiering for Fortum Oslo Varme (OFV) sitt fangstanlegg til 4,5 mrd. kroner.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at mottakere av statlige midler til anlegg for karbonfangst i Norge må innfri følgende krav:

1. Etablere et FoU med hovedkontor i Norge som sikrer at kompetanse og teknologiutvikling som skjer med statens støtte, eies av fellesskapet og bidrar til fremtidig verdiskaping i Norge,

2. Mottakere av statlige midler skal stille med egne ressurser og kompetanse til et miljøteknologiprogram for CCS.»

«Stortinget ber regjeringen starte utredning om hvordan fangst av CO₂ – fra avfallsforbrenningsanleggene i Trondheim, Bergen, Fredrikstad, Kristiansand og Stavanger – kan realiseres.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at norsk fullskala utbygging av anlegg for karbonfangst og -lagring kan bidra til å redusere kostnadene og dermed til raskere utbredelse av teknologien internasjonalt. Flertallet viser videre til at fullskala fangst og lagring av CO₂ vil være en viktig del av løsningen på klimautfordringen globalt, og er en viktig forutsetning fremover for å nå målene forankret i Parisavtalen.

Flertallet viser til at regjeringen over lengre tid har bidratt til å skape usikkerhet rundt finansieringen av dette viktige arbeidet, men nå har presentert en løsning for å komme i mål med teknologien, med Norcems sementindustri anlegg i Brevik. Flertallet ser positivt på at man nå har kommet videre fra stadige utsettelse og over i en realisering av prosjektet. Flertallet vil understreke at disse partier hele veien har støttet opp om etablering og realisering av to fullskala anlegg for CCS. Flertallet mener det er viktig å være tydelig på dette fordi det har vært klart signalisert fra næringen at man trenger to fullskala prosjekter for å etablere en helhetlig verdikjede. Flertallet mener at realiseringen av CCS i Norge, i tillegg til å være en av vår tids største klimaprojekter, også bygger ny industri for fremtiden. Flertallet vil påpeke at potensialet for arbeidsplasser både direkte og i tilknytningen til verdikjeden er betydelig. I tillegg til Fortum Varme og Norcem er flere anlegg aktuelle flere steder i landet, og understreker etter flertallets mening bare betydningen av å satse bredt på dette området. I den forbindelse vil flertallet understreke at Norcem og Fortum representerer to helt ulike, men særdeles viktige områder når det gjelder store utslipp. Der Norcems anlegg i Brevik står frem som representant for verdens sementindustri, en betydelig utslippskilde i global sammenheng, representerer Fortum Varme på sin side en annen del av en industri som ikke har funnet sin åpenbare løsning på store utslipp og håndtering av ikke gjenvinnbart avfall. Flertallet vil vise til at det bare i Europa finnes om lag 400 anlegg av denne typen, noe som vil være avgjørende for lønnsomheten i Northern Lights.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet vil understreke at selv om det er gjort en betydelig investeringsbeslutning, så er den avgrensningen som er gjort med tanke på Fortum Oslo Varme en betydelig

usikkerhetsfaktor. Disse medlemmer mener at det å søke støtte gjennom EUs innovasjonsfond ikke er en fullgod løsning dersom målet er gjennomføring av to fullskala anlegg for karbonfangst og -lagring. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår å øke den statlige garantien slik at også Fortum omfattes og får forutsigbare rammer å gå ut fra fremover.

Disse medlemmer vil understreke hvor viktig det er med forutsigbarhet og langsiktighet knyttet til utvikling og investeringer i karbonfangstanlegg i industrien.

Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett og forslag om å bevilge 30 mill. kroner til videreutvikling av prosjektet ved Fortum Oslo, under kap. 1840 post 50. Videre vil disse medlemmer vise til forslag som ligger inne i Senterpartiets alternative budsjettforslag om å øke den betingede statlige medfinansieringen som ligger inne i regjeringens forslag, fra 3 mrd. kroner til 4,5 mrd. kroner.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener regjeringens ambisjoner på karbonfangst og -lagring må kraftig oppskaleres. Det er viktig å sikre fullfinansiering av CCS også hos Fortum Varme i Oslo, for å unngå forsinkelser i prosjektet og fordi to fangstanlegg øker robustheten og demonstrasjonsverdien i prosjektet.

Disse medlemmer viser til forslag til vedtak XVI punkt 3 og vilkårene for finansiering av karbonfangst hos Fortum Oslo Varme. Forslaget er ikke tilstrekkelig for å sikre realisering av karbonfangst på avfallsforbrenningsanlegget i Oslo.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan:

3. inngå avtale med Fortum Oslo Varme i tråd med prinsippene beskrevet nærmere under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂ og i Meld. St. 33 (2019–2020) Langskip – fangst og lagring av CO₂, der statens maksimale støtte kan utgjøre inntil
 - a. 4 300 mill. 2021-kroner i investeringer (CAPEX)
 - b. 2 500 mill. 2021-kroner i driftsutgifter (OPEX) inntil ti år med tillegg av en eventuell tilleggsstøtte for fanget CO₂ som ikke er kvotepliktig, tilsvarende kvoteprisen per tonn CO₂ fratrukket eventuell CO₂-avgift per tonn.»

Disse medlemmer viser til at utvikling av teknologi og industri for karbonfangst og -lagring (CCS) er avgjørende for å nå klimamålene, og det gir enorme muligheter til trygge, bærekraftige jobber. En av ver-

dens mest forurensende industrier, sementindustrien, vil nå få sitt første fullskala CO₂-fangstanlegg i Norge på Brevik. Dessverre vil regjeringen bare ta noen av kostnadene for CCS på avfallsanlegget på Klemetsrud i Oslo. Det vil, etter disse medlemmers syn, dramatisk redusere muligheten for at anlegget blir realisert, og dermed for at framtidige CCS-anlegg, blant annet ved BIR i Bergen og Heimdal i Trondheim, blir noe av.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at avfallshåndtering er en stor utfordring for lokalt miljø i og rundt byene, og forbrenningen har stor klimapåvirkning. Prosjektet på Klemetsrud vil ha overføringsverdi til andre avfallsforbrenningsanlegg og bidra til kostnadsreduksjon og teknologiutvikling som verden sårt trenger.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen over kap. 1840 post 72 med 1 025 mill. kroner, for å sikre realisering av Fortum Oslo Varmes CCS-prosjekt ved Klemetsrud og framtidige CCS-prosjekter ved avfallsforbrenningsanlegg både i Norge og andre land.

POST 50 FORSKNING, UTVIKLING OG DEMONSTRASJON AV CO₂-HÅNTERING

Det foreslås bevilget kr 164 000 000 på post 50.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 70 ADMINISTRASJON, GASSNOVA SF, *kan overføres*

Det foreslås bevilget kr 105 000 000 på post 70.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Disse medlemmer viser til budsjettenigheten der det blir foreslått å redusere bevilgningen til administrasjon i Gassnova med 5 mill. kroner.

POST 71 TEKNOLOGISENTER FOR CO₂-FANGST PÅ MONGSTAD

Det foreslås bevilget kr 165 000 000 på post 71.

POST 72 LANGSKIP – FANGST OG LAGRING AV CO₂, *kan overføres*

Det foreslås bevilget kr 2 275 000 000 på post 72.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter ikke regjeringens forslag til prosjektet «Langskip», fangst og lagring av CO₂ i Fremskrittspartiets alternative budsjett. Posten er derfor redusert med 2 275 mill. kroner. Disse medlemmer viser videre til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, og føringene som der legges for prosjektet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets alternative budsjett som foreslår å sette av 1 mrd. kroner til å sikre finansiering av CO₂-fangst ved Fortum Oslo Varmes avfallsforbrenningsanlegg i Oslo. Dette medlem viser også til forslaget i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett om å opprette en ny post 73 for å utrede karbonfangst andre steder i landet. Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett foreslår å utrede karbonfangst på avfallsforbrenningsanleggene i Trondheim, Stavanger, Bergen, Kristiansand og Fredrikstad, i tillegg til på raffineriet på Mongstad og Yaras anlegg i Porsgrunn, og å sette av 250 mill. kroner til dette formål.

2.2.10 **Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten**

SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen forventes for 2021 å bli 23 800 mill. kroner, jf. Prop. 1 S (2020–2021). I saldert budsjett 2020 var SDØEs andel av investeringene 28 000 mill. kroner.

Komiteen har merket seg at SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen for 2021 forventes å bli 23 800 mill. kroner, noe som er en reduksjon på 4 200 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett for 2020. Komiteen merker seg videre at de største investeringene som er planlagt gjennomført i 2021, er knyttet til Troll, Johan Castberg, Oseberg, Snorre, Johan Sverdrup, Gullfaks, Heidrun, Martin Linge og Åsgard. Komiteen merker seg at ved utgangen av 2019 var de kontraktsmessige forpliktelsene på 25 700 mill. kroner for nye og eksisterende felt.

2.2.11 **Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten**

Driftsinntektene for 2021 anslås til 129 100 mill. kroner. Driftsinntektene i saldert budsjett 2020 var på 142 300 mill. kroner.

Driftsresultatet for SDØE anslås til 71 700 mill. kroner i 2020. Driftsresultatet i 2020 var på 87 200 mill. kroner, jf. saldert budsjett 2020. Netto kontantstrøm fra SDØE anslås for 2021 til 75 100 mill. kroner.

Komiteen har merket seg at netto kontantstrøm fra SDØE er budsjettert til anslagsvis 75 100 mill. kroner i 2021, og at dette er en nedgang fra 84 700 mill. kroner i saldert budsjett 2020. Komiteen merker seg videre at regjeringen legger til grunn en oljepris per fat på 424 kroner i 2021, som er 52 kroner lavere enn i saldert budsjett for 2020.

2.3 Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 12

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at det flere steder i budsjettproposisjonen Prop. 1 S (2020–2021) er referert til Stortingets anmodningsvedtak. Flertallet vil understreke at komiteens merknader til disse i denne innstillingen ikke er å anse som Stortingets kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene og således ikke kan erstatte den normale behandlingen gjennom den årlige stortingsmeldingen om anmodnings- og utredningsvedtak.

Flertallet viser til Stortingets anmodningsvedtak nr. 471, 31. mars 2020, som ber regjeringen «sette i gang utredning av karbonfangst for forbrenningsanleggene i Bergen, Trondheim og Stavanger». I statsbudsjettet skriver departementet at disse forbrenningsanleggene kan søke om støtte fra CLIMIT-programmet og anser med dette at anmodningsvedtaket er fulgt opp. Flertallet mener dette ikke er tilstrekkelig oppfølging av Stortingets vedtak.

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021 med forslag til økte bevilgninger til å utrede karbonfangst for forbrenningsanleggene i Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand og Fredrikstad.»

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til Stortingets anmodningsvedtak nr. 799, 19. juni 2020 som «ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31. desember 2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon».

Dette flertallet støtter regjeringens vurdering av forvaltningsskjønnet. Det var ikke dette flertallets intensjon å stoppe vindkraftanlegg som er sterkt ønsket av vertskommunen, og der forsinkelsen skyldes forhold utenfor konsesjonærens kontroll.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til Stortingets anmodningsvedtak nr. 798, 19. juni 2020:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvorvidt behandlingen av gitte vindkraftkonsesjoner har fulgt energilovgivningen og forvaltningslovens krav. Dersom det skulle foreligge feil eller mangler i konsesjonen som er i strid med lovgivningens krav skal forvaltningen stanse vedtaket.»

I Prop. 1 S (2020–2021) fra Olje- og energidepartementet skriver departementet at de prioriterer de prosjektene der det uansett skal fattes vedtak, i form av godkjenninger i NVE eller klageavgjørelser i departementet. Videre skriver departementet at de også prioriterer saker der det foreligger anmodninger om omgjøring av tidligere vedtak og/eller varsler om rettslige skritt. Disse medlemmer vil vise til at departementet med denne prioriteringen ikke oppfylder Stortingets anmodningsvedtak som forutsatt. Disse medlemmer viser til at vedtaket ikke foretar en slik avgrensning som departementet legger opp til.

Disse medlemmer viser til Stortingets anmodningsvedtak nr. 799, 19. juni 2020:

«Stortinget ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon.»

Disse medlemmer viser til at departementet legger fram en rekke forbehold for oppfølgingen av dette vedtaket. Disse medlemmer viser til at vedtaket i Stortinget ikke inneholdt noen slike forbehold og anser derfor at vedtaket ikke er fulgt opp.

3. Rammeområde 13 – Miljø

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 13 i Prop. 1 S (2020–2021).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 (2020-2021)
Utgifter			
<i>Klima- og miljødepartementet</i>			
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter	294 801 000
	21	Spesielle driftsutgifter.....	67 088 000
	50	Helhetlig profilering, grønne løsninger.....	10 796 000
	51	Den naturlige skolesekken	10 442 000
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser.....	52 541 000
	71	Internasjonale organisasjoner.....	91 774 000
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	5 162 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	153 178 000
1410		Kunnskap om klima og miljø	
	21	Miljøovervåking.....	277 159 000
	22	Miljøkartlegging	130 302 000
	23	MAREANO, <i>kan overføres</i>	46 800 000
	50	Basisbevilgninger under Norges forskningsråd til miljøforskningsinstituttene.....	220 753 000
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	384 738 000
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning.....	7 274 000
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene.....	39 723 000
	72	Tilskudd til GenØk – Senter for biosikkerhet.....	5 310 000
1411		Artsdatabanken	
	1	Driftsutgifter	32 748 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	10 249 000
	70	Tilskudd til arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	26 666 000
1412		Meteorologiformål	
	50	Meteorologisk institutt.....	380 257 000
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekter	142 857 000
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter	720 447 000
	21	Spesielle driftsutgifter	326 350 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak	242 870 000
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, <i>kan overføres</i>	147 535 000
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i>	30 167 000
	31	Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	90 419 000
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	540 000
	33	Statlige erverv, nytt landbasert vern, <i>kan overføres</i>	950 000
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	2 053 000
	35	Statlige erverv, skogvern, <i>kan overføres</i>	455 101 000
	36	Statlige erverv, marint vern, <i>kan overføres</i>	6 200 000
	38	Restaurering av myr og annen våtmark, <i>kan overføres</i>	17 090 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 (2020-2021)
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	12 483 000
	60	Tilskudd til ivaretagelse av naturmangfold i kommuneplanlegging.....	1 000 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, <i>kan overføres</i>	224 244 000
	62	Tilskudd til grønn skipsfart, <i>kan overføres</i>	13 820 000
	63	Returordning for kasserte fritidsbåter.....	1 000 000
	64	Skrantesykeprøver fra fallvilt.....	1 200 000
	65	Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold	20 560 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	92 962 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	40 792 000
	71	Marin forsøpling, <i>kan overføres</i>	70 290 000
	72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	145 885 000
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	80 426 000
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien.....	2 567 000 000
	75	Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, <i>overslagsbevilgning</i>	534 000 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	141 000 000
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	16 416 000
	78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	180 776 000
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i> ...	450 000
	81	Naturarv og kulturlandskap, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> ..	67 933 000
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres</i>	42 806 000
	83	Tilskudd til tiltak mot fremmede arter, <i>kan overføres</i>	4 000 000
	84	Internasjonalt samarbeid	5 508 000
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	77 826 000
1422		Miljøvennlig skipsfart	
	21	Spesielle driftsutgifter.....	7 912 000
	70	Tilskudd til private, <i>kan nyttes under post 21</i>	32 188 000
1423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	
	1	Driftsutgifter	28 828 000
1425		Fisketiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter.....	100 000
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	15 960 000
1428		Enova SF	
	50	Overføring til Klima- og energifondet.....	3 315 744 000
1471		Norsk Polarinstitutt	
	1	Driftsutgifter	241 349 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	100 354 000
	50	Stipend	536 000
1472		Svalbards miljøvernfond	
	50	Overføringer til Svalbards miljøvernfond.....	20 658 000
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	24 533 000
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	28 812 000
1481		Klimakvoter	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	3 062 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 (2020-2021)
	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i>	280 000 000
	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, <i>kan overføres</i>	310 000
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter	99 322 000
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i>	3 081 543 000
		Sum utgifter rammeområde 13	16 053 928 000

Inntekter

Inntekter under departementene

4400		Klima- og miljødepartementet	
	2	Diverse inntekter	470 000
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	34 046 000
4411		Artsdatabanken	
	2	Diverse inntekter	420 000
4420		Miljødirektoratet	
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	7 774 000
	4	Gebyrer, forurensningsområdet	47 002 000
	6	Gebyrer, fylkesmannsembetenes miljøvern avdelinger	37 821 000
	7	Gebyrer, kvotesystemet	8 720 000
	8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet	673 000
	9	Internasjonale oppdrag	46 665 000
4423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	
	1	Gebyrer, radioaktiv forurensning	1 027 000
4471		Norsk Polarinstittutt	
	1	Salgs- og utleieinntekter	6 686 000
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	65 502 000
	21	Inntekter, Antarktis	14 633 000
4481		Salg av klimakvoter	
	1	Salgsinntekter	1 022 183 000
		Sum inntekter rammeområde 13	1 293 622 000
		Netto rammeområde 13	14 760 306 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1411 post 21	kap. 4411 post 2
kap. 1420 post 1	kap. 4420 post 1
kap. 1420 post 23	kap. 4420 postene 4, 6, 8 og 9
kap. 1423 post 1	kap. 4423 post 1
kap. 1471 post 1	kap. 4471 postene 1 og 3
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige for-

valtningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan:

1. overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimavoter, post 1 Driftsutgifter, til dekning av honorar, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimavoter.
2. overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimavoter, post 22 Kvotekjøp, generell ordning, med et beløp som svarer til inntekter fra salg av klimavoter under statens kvotekjøpsprogram som er regn-

skapsført på kap. 4481 Salg av klimavoter, post 1 Salgsinntekter.

IV

Kjøp av klimavoter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan inngå avtaler om kjøp av klimavoter innenfor en samlet ramme på 1 150 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Klimavoter, post 22 Kvotekjøp, generell ordning.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan gjøre bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1411		Artsdatabanken	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	
	31	Tiltak i verneområder	5 mill. kroner
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	0,6 mill. kroner
	33	Statlige erverv, nytt landbasert vern	0,7 mill. kroner
	35	Statlige erverv, skogvern	351,3 mill. kroner
	36	Statlige erverv, marint vern	3 mill. kroner
	38	Restaurering av myr og annen våtmark	1,5 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1411		Artsdatabanken	
	70	Tilskudd til arter og naturtyper	11,7 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	55 mill. kroner
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	287,7 mill. kroner
	62	Tilskudd til grønn skipsfart	80 mill. kroner
	71	Marin forsøpling	15 mill. kroner
	78	Friluftsmål	3 mill. kroner
1428		Enova SF	
	50	Overføring til Klima- og energifondet	400 mill. kroner
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	73	Klima- og skogsatsingen	1 500 mill. kroner

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 98,5 mill. kroner.

VIII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas én gang i året for FNs klima- og skogprogram, FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC), Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program og Bio-Carbon Fund plus.
2. Utbetalinger av kjernebidrag til Global Green Growth Institute kan foretas i henhold til organisasjonens regelverk.
3. Utbetalinger av tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) og til fond forvaltet av FNs Multi Partner Trust Fund og Inter-American Development Bank (IDB) kan foretas i henhold til regelverket for det enkelte fond.

IX

Utbetalinger for fremtidige utslippsreduksjoner

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger gjennom at tilskudd til Emergent Forest Financing Accelerator kan utbetales med det formål å betale for fremtidige verifiserte utslippsreduksjoner.

X

Utbetalinger av tilskudd til offentlig-privat samarbeid

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om at utbetalinger av gitte bevilgninger kun skal skje ved behov, slik at det kan utbetales tilskudd til risikoreduksjon for investeringer i avskogingsfri og bærekraftig råvareproduksjon i tråd med kriteriene for kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak, post 73 Klima- og skogsatsingen.

XI

Utbetalinger av renter på tilskudd

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalt fra Norge under Klima- og skogsatsingen på kap. 1482 post 73 kan benyttes til tiltak etter avtale mellom Klima- og miljødepartementet og den enkelte mottaker.

XII

Omgjøring av betingede lån til tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan gi Enova SF fullmakt til å omgjøre betingede lån fra Klima- og energifondet til tilskudd etter forhåndsdefinerte og forutsigbare betingelser.

XIII

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 108, punkt 8, 5. desember 2016 oppheves.

3.1 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner for rammeområde 13 Miljø

3.1.1 Innledning

Komiteen har ved Stortingets vedtak 10. oktober 2020 fått tildelt kapitler under rammeområde 13 Miljø, jf. Innst. 1 S (2020–2021). Ved Stortingets vedtak 3. desember 2020 er netto utgiftsramme for rammeområde 13 fastsatt til 14 626 923 000 kroner, jf. budsjettforliket mellom Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, og Fremskrittspartiet.

Komiteen viser til partienes respektive merknader om rammeområde 13 i finansinnstillingen, jf. Innst. 2 S (2020–2021). Innstillingen omfatter forslaget til statsbudsjett for 2021 fra regjeringen Solberg, jf. Prop. 1 S (2020–2021), som ble lagt frem 7. oktober 2020 og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021), som ble lagt frem 10. november 2020. Komiteen viser ellers til retdebrev av 26. oktober 2020 fra Klima- og miljødepartementet. Brevet er lagt ved innstillingen.

3.1.2 Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at klima- og miljøutfordringene er blant de største utfordringene vi står overfor i vår tid. Utslippene av klimagasser fortsetter å øke, og ifølge Verdens meteorologiorganisasjon (WMO) er konsentrasjonen av CO₂ i atmosfæren i dag 147 pst. høyere enn i den førindustrielle tiden. Disse medlemmer peker på at Parisavtalen under FNs klimakonvensjon er en solid ramme for den globale klimainnsatsen. For å nå målene i Parisavtalen er det avgjørende at Norge og resten av verden omstilles til lavutslippssamfunn. Videre vil disse medlemmer under-

streke at vi må ha en klimapolitikk som er sosialt rettferdig og ikke går ut over dem med lavest inntekter. Det må bli dyrere å forurense, billigere å være miljøvennlig og mer lønnsomt å utvikle nye klimavennlige løsninger.

Disse medlemmer viser også til det internasjonale naturpanelets (IPBES) rapport om naturens tilstand som ble lansert i mai 2019, som viser at tapet av naturmangfold i verden akselerer i raskt tempo. Disse medlemmer ønsker å fremheve viktigheten av å verne om sårbare dyre- og naturarter og redusere nedbygging av natur.

FORSKNING, UTVIKLING OG INNOVASJON

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti merker seg at regjeringen har fortsatt sin satsing og prioritering på forskning, utvikling og innovasjon for å bidra til å utvikle lav- og nullutslippsløsninger og kutte klimagassutslipp i Norge. På denne måten vil Norge også skape grønn teknologi som kommer resten av verden til gode. Disse medlemmer merker seg at regjeringen spiser satsingen på grønn teknologiutvikling og innovasjon ved å utvikle Enova som et sentralt virkemiddel i arbeidet med å redusere klimagassutslipp. Disse medlemmer viser til at regjeringen siden 2013 har økt de årlige bevilgningene til Enova med over 1,6 mrd. kroner.

Disse medlemmer understreker at rammene for miljøteknologiordningen i Innovasjon Norge har blitt betydelig styrket de siste årene. Disse medlemmer viser samtidig til Nysnø Klimainvesteringer AS, som regjeringen opprettet i 2017 som et statlig eid investeringselskap med formål om å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom investeringer. For 2021 foreslås det 700 mill. kroner i ytterligere kapital til selskapet. Med dette forslaget vil kapitalen øke til over 2,4 mrd. kroner.

INTERNASJONALT SAMARBEID

Disse medlemmer vil understreke at det ikke er mulig å nå verdens klimamål uten omfattende internasjonalt samarbeid. Norges viktigste bidrag til den internasjonale klimakrisen er vårt internasjonale arbeid. Det gjelder både bevaring av regnskog, teknologioverføringer og utbygging av fornybar energi i verdens fattigste land. Disse medlemmer vil fremheve at regjeringen i vår inngikk en klimaavtale med EU. Gjennom klimaavtalen har Norge forpliktet seg til å samarbeide med EU om å redusere utslipp med minst 40 pst. innen 2030 sammenlignet med utslippsnivået i 1990.

SIRKULÆR ØKONOMI

Disse medlemmer mener at vi i fremtidens lavutslippssamfunn må kombinere verdiskaping med bærekraftig produksjon og forbruk av varer og tjenester.

Økonomien må bli mer sirkulær for å holde verdiene av ressursene lenger i kretsløpet og bruke dem mer effektivt. Disse medlemmer viser til at det for 2021 foreslås en konkret og styrket bevilgning til tiltak som vil medvirke til en mer sirkulær økonomi. Videre ser disse medlemmer frem til regjeringens kommende strategi på sirkulær økonomi.

MARIN FORSØPLING OG FORURENSNING

Disse medlemmer understreker at marin forsøpling og mikroplast er en stor utfordring – både nasjonalt og internasjonalt. Det er derfor avgjørende at vi adresserer utfordringen i Norge, men også over bistandsbudsjettet. Disse medlemmer viser til at regjeringen har opprettet et eget bistandsprogram mot marin forsøpling som skal hjelpe utviklingsland å forhindre og redusere marin forsøpling. Disse medlemmer håper at Norge gjennom medlemskapet i FNs sikkerhetsråd fra 2021 kan lede an i arbeidet mot marin forsøpling og for en bærekraftig forvaltning og bruk av verdens hav.

Disse medlemmer peker på viktigheten av å styrke arbeidet med å rydde opp i forurenset sjøbunn her hjemme, og viser til regjeringens forslag om å bevilge 30 mill. kroner i 2021 til oppstart av opprydding i Hammerfest Havn.

KLIMATILPASNING I KOMMUNENE

Disse medlemmer ser at klimaendringene øker omfanget av vær som samfunnet ikke er forberedt på, og værhendelser som er vanskelige å forutse. Det er viktig at vi har en god og sikker værvarsling i hele landet. Disse medlemmer viser til regjeringens forslag om å bevilge 27,8 mill. kroner til Meteorologisk institutt for å bygge en værradar på Finnmarksvidda i Kautokeino kommune. Wærradaren vil gi god overvåking av nedbør i hele Finnmark og vil være et viktig redskap for å varsle ekstremvær og flom.

Disse medlemmer viser til viktigheten av å styrke det lokale og regionale klimaarbeidet og ser at regjeringen foreslår å videreføre tilskuddsordningen Klimasats i 2021. Ordningen skal fremme klimatiltak i kommuner og fylkeskommuner ved å støtte prosjekter som medvirker til reduksjon i klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet. Disse medlemmer viser til at det tas sikte på at også Longyearbyens lokalstyre kan søke om tilskudd i 2021.

GRØNN SKIPSFART

Disse medlemmer viser til at grønn skipsfart er en viktig del av arbeidet med omstilling av transportsektoren og for å innfri klimaforpliktelsene våre. Disse medlemmer er tilfredse med at det i Prop. 1 S (2020–2021) foreslås å videreføre tiltak for økt bruk av null- og lavutslippsløsninger i fylkeskommunale hurtigbåtsam-

band og i arbeidet med en grønn flåtefornyelse av lasteskip.

3.1.3 Arbeiderpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at rapporter fra FNs klimapanel har kommet med mange alvorlige varsku om at verden må handle enda raskere og enda mer kraftfullt for å redusere klimautslippene for å hindre økt global oppvarming. Uten handling vil verden stå overfor store endringer. Klimaendringene er alvorlige og allerede i gang, og ifølge forskere vil temperaturen fortsette å øke drastisk, selv om vi kutter alle klimagassutslipp i morgen. Men hvis vi handler nå, vil vi kunne unngå de mest alvorlige konsekvensene av klimaendringene. Derfor haster det med å styrke innsatsen både hjemme og ute.

Forslaget til statsbudsjett for 2021 viser at Norge ikke er i rute med å nå våre klimamålsettinger. Regjeringen lykkes ikke med en politikk for å kutte utslippene så raskt som man burde. Vi har kun 10 år på oss for at unngå de mest alvorlige klimaendringene. Dette budsjettet er det siste som legges fram av dagens regjering før stortingsvalget i 2021. Etter snart 8 år med borgerlig regjering er det fortsatt ikke lagt fram en klimamelding med tiltak for nasjonale kutt, og den varslede klimameldingen til regjeringen vil bli lagt frem etter at budsjettet for 2021 er vedtatt.

Norge har tatt på seg en forpliktelse under Parisavtalen og i lov om klimamål om å redusere utslippet av klimagasser i 2030 med minst 40 pst. fra referanseåret 1990. Regjeringen har senere forsterket målsettingen til 55 pst. Dette innebærer en omfattende kraftanstrengelse på tvers av sektorer for å oppnå målet. Disse medlemmer mener at klimapolitikken er og må være sektorovergrepene, og en god målstyring med tydelig kommuniserte forventninger, ansvarsfordeling og rapportering på tvers av departementer er avgjørende for å nå klimamålene.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett for 2021, hvor det legges til rette for en omstilling av samfunnet som er både rettferdig og som kutter utslipp. Skatter og avgifter må innrettes for å fremme smarte klimavennlige løsninger.

For fjerde gang legger Arbeiderpartiet frem sitt utslippsbudsjett. Sammen med resten av arbeiderbevegelsen vil vi at Norge må forplikte seg til å kutte 55 pst. av sine klimagasser i forhold til 1990 innen 2030. Det som er nytt i år sammenlignet med tidligere år er at vi skal kutte mer enn vi tidligere la til grunn, dvs. -55 pst. i hele økonomien og for alle typer utslipp. Vårt klimabudsjett må sees i sammenheng med vår industri- og næringspolitikk, vår transportpolitikk, vår kommunepolitikk, vår landbrukspolitikk og vår skatte- og fordelingspolitikk. Arbeiderpartiet legger Norges klimamål til grunn.

Norge må bruke muligheten til å utvikle miljøteknologi og skape trygge, grønne arbeidsplasser i hele landet. Trygghet for jobb, velferd og god fordelingspolitikk er avgjørende for at alle blir med i omstillingen til et mer bærekraftig samfunn. For Arbeiderpartiet går jobbskaping og klimapolitikk hånd i hånd, og disse medlemmer vil gjøre det lettere for folk å gjøre klimavennlige valg i hverdagen.

Norge har nå det høyeste antall arbeidsledige i moderne tid. Denne store krisen som er skapt av pandemien bør møtes med mer aktiv politikk, som vil kunne kombinere investeringer i klimaløsninger med mange nye arbeidsplasser. Arbeiderpartiet viser i sitt alternative budsjett hvordan en mer aktiv næringspolitikk vil føre til dette.

Disse medlemmer viser til at scenarier som viser hvordan vi kan begrense den globale oppvarmingen til ned mot 1,5°C, krever karbonfangst og -lagring. Derfor haster det med å få på plass en løsning for fangst, transport og lagring av CO₂ fra industrianlegg i Norge. Disse medlemmer mener Norge bør satse på både Norcem og Klemetsrud. Dette skaper klimaløsninger og nye arbeidsplasser.

Tap av natur er en like stor trussel mot vårt livsgrunnlag som klimaendringene. Sammen med klimaendringene er ødelagt natur den største miljøutfordringen verden står overfor. Da må vi også gjøre jobben hjemme. Disse medlemmer vil styrke satsingen for å stanse tap av natur og sikre en bærekraftig forvaltning av naturkapitalen vår. Disse medlemmer mener vi må ta hensyn til miljø- og naturvern i alt vi foretar oss. Disse medlemmer mener at Norge skal føre en ansvarlig natur- og miljøpolitikk basert på prinsippet om bærekraftig utvikling og føre-var-prinsippet. Vi vil gjennom sterke miljømyndigheter, miljøfokuserte sektormyndigheter og kommuner med styrket miljøkompetanse og kapasitet sørge for en arealforvaltning som sikrer bærekraftig forvaltning av naturen som binder jordsmonnet, lagrer karbon, beskytter mot erosjon og er viktig for overvannshåndtering og flomdemping.

Disse medlemmer mener at når politiske beslutninger skal fattes, må det være like naturlig å reddegjøre for klimamessige konsekvenser som økonomiske. I alle store politiske saker må vi altså spørre oss: Består vi klimatesten?

Disse medlemmer vil ta klimaendringene på alvor ved:

1) Klimavennlig verdiskaping over hele landet:

Norge har noen unike muligheter til å skape nye satsingsområder som vil ha stor global etterspørsel, særlig innenfor kraftforedlende industri med CO₂-håndtering, grønn skipsfart og flytende havvindteknologi. Å satse på forskning og teknologiutvikling som både kutter utslipp hjemme og globalt, er bra

for klimaet og vil samtidig kunne gi markedsfortrinn i et globalt marked i endring.

Disse medlemmer vil styrke Enova gjennom å prioritere satsing på transport, industri og energi. Ifølge SSB står den norske bygningsmassen for 42 pst. av energiforbruket i Norge. Disse medlemmer mener Enova i sterkere grad må prioritere energieffektivisering i bygg, og at tiltakene innrettes slik at de blir bedre tilpasset borettslag og sameier. Disse medlemmer vil øke kravet om avfallsforebygging, gjenvinning og økt bruk av gjenbrukte materialer – en viktig vei til et grønt skifte og en sirkulær økonomi. Disse medlemmer mener at det haster å få på plass en nasjonal strategi for en sirkulær økonomi som blant annet omfatter virkemiddelapparatet, skattesystemet og prising av uttak av jomfruelige naturressurser.

2) Klimavennlig transport over hele landet:

Disse medlemmer vil styrke Enova for å legge til rette for null-utslippsløsninger i transportsektoren. Det må bygges ut en infrastruktur for ladestasjoner i hele landet og i de mest sentrale havnene. Det er behov for å utvikle ordninger som stimulerer til bygging av grønne skip i alle fartøygrupper. Disse medlemmer mener at næringslivets transporter trenger sterkere virkemidler for å nå målet om å halvere utslippene innen 2030 og for å få til et raskere teknologiskifte. En forpliktende miljøavtale om utslippsreduksjoner vil være et viktig virkemiddel.

3) Klimavennlig industri:

Norge har unik kompetanse innen kraftforedlende industri, maritim, marin og energi som må videreutvikles i overgangen til mer bærekraftig verdiskaping. Disse medlemmer mener at å utvikle sikker og konkurransedyktig karbonfangst og -lagring er avgjørende for å redusere klimaavtrykket. Arbeiderpartiet vil også ha en mer aktiv politikk sammen med byggenæringen for å øke energisparing i eksisterende bygg.

4) Klimavennlige og klimatilpassede lokalsamfunn:

Kommunene er helt avgjørende for å redusere klimautslipp og bidra til gode lokalsamfunn. Disse medlemmer vil styrke kunnskapen i kommunene, slik at innsatsen for klimaforebygging og andre tiltak som reduserer klimautslippene, styrkes gjennom å øke klimasatsmidlene til kommunene, og opprette en lignende ordning for naturvern.

Disse medlemmer viser til at kommunene, og spesielt bykommunene, har en viktig rolle med å få redusert klimaavtrykket fra bygg og transport. Virkemidlene må derfor innrettes slik at de gir gode incentiver til kommunene og at de samordnes på tvers av departement.

Disse medlemmer vil prioritere en opprustning av vannkraftanlegg for å få mer ut av fornybar vannkraft, men også for å forebygge skader som følge av flom, ras og skred. I tillegg vil disse medlemmer øke innsatsen mot flom og skred i NVE.

5) Stanse tap av natur og sikre artsmangfold:

Naturen skaffer oss ren luft, rent vann, stabilt klima og høstbare overskudd av fornybare ressurser fra hav og vassdrag, skoger og landområder. Disse medlemmer vil prioritere kunnskap og forskning og øke tilskudd til å stanse tap av arter og naturtyper i tillegg til vern av skog. Disse medlemmer vil følge opp de nasjonale målene for natur og artsmangfold ved å styrke innsatsen for å sikre at økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester, at ingen arter og naturtyper skal utrykkes, at utviklingen for truede og nær truede arter og naturtyper skal bedres, og at et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommende generasjoner.

3.1.4 Fremskrittspartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil jobbe for en ansvarlig klima- og miljøpolitikk. Disse medlemmer vil ha en effektiv klimapolitikk som betyr at vi vil prioritere de mest kostnadseffektive tiltakene, ikke symbolpolitikk. Målet er å få redusert de samlede utslippene, og disse medlemmer vil derfor prioritere de tiltakene som i et globalt perspektiv gir størst reduksjon i CO₂ for hver krone investert. Disse medlemmer mener vi må ha en klimapolitikk som bidrar til arbeidsplasser i Norge, og gir reelle utslippskutt til en lavest mulig kostnad. Disse medlemmer ønsker å kjøpe klimavoter fremfor dyre symboltiltak. Disse medlemmer vil redusere tiltak som kjøp av skog for vern, og satse på tiltak for bruk av skogplanting og gjødsling av skog som et effektivt tiltak som vil prioriteres. Disse medlemmer ønsker å vri sin internasjonale klimasatsing til arbeidet med å prioritere bekjempelse av plast i havet. Disse medlemmer er opptatt av at forvaltningen bruker bevilgningene effektivt og prioriterer sine oppgaver, og har derfor ikke økt grunnbevilgningene. Det gjelder også enkelte forskningsprogrammer.

Disse medlemmer vil arbeide for å kutte kostnader og byråkrati gjennom effektivisering av forvaltningen.

Disse medlemmer viser til at det finnes mange autoriserte besøkssentre (for myr, rovdyr, og villrein), men ingen besøkssenter for undervannsnatur. Atlanterhavsparken viser norske marine arter, er et av Nord-Europas største akvarier, har høy kvalitet på sin visning, har stort fokus på dyrevelferd, og har gjennom 20 års drift bygget opp en god og kompetent organisasjon med 140 000 besøkende i året. Disse medlemmer me-

ner Atlanterhavsparken er et ideelt sted for å formidle kunnskap til befolkningen om undervannsnaturen, den største, viktigste og mest utlignende naturtypen i Norge. Disse medlemmer viser til at ved at Atlanterhavsparken blir et autorisert besøkssenter, vil både undervannsnaturen og Atlanterhavsparken få den oppmerksomheten de fortjener, og Atlanterhavsparken vil kunne få en startbevilgning til å bygge utstilling som kan brukes til å bygge Norges første utstilling av kaldtvannskoraller.

Det er fra Klima- og miljødepartementet varslet at det vurderes nye reguleringer for miljøvern på Svalbard. Årsaken til dette er klimaendringer og økt ferdsel på øya. Disse medlemmer er svært opptatt av å forvalte Svalbard på en god måte hvor natur- og miljøvern står sentralt. Disse medlemmer synes likevel det er en skummel utvikling at virkemiddelet for å ivareta øysamfunnet er innføring av vern, og stoppe mulighetene for utvikling av næringsvirksomhet. Disse medlemmer mener at god forvaltning foregår gjennom bruk og ikke vern.

Turisme utført på en fornuftig måte er den viktigste beskyttelse naturen har. Det gir mennesker mulighet til å bli kjent med naturen og kunnskap om den. Naturbasert turisme er også verdiskapning og sårt tiltrengte arbeidsplasser for Norge i framtiden.

Turisme på Svalbard er ofte nisjepreget turisme med 10–14 reiser årlig på Svalbard. Operatørene er avhengige av stabil drift. Gjennom dette skaper virksomheten arbeidsplasser. Turoperatørene opplyser at de er opptatt av utdannede guider, med god lokal kunnskap. Disse medlemmer mener informasjon og veiledning er viktig, og et godt virkemiddel er at Sysselmannen har et større ansvar for å informere om endringer og også har en bedre dialog med næringen. Disse medlemmer mener at slik kan turismen på Svalbard i framtiden være i tråd med behov for å ivareta natur- og miljøhensyn.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen har varslet at de ønsker å legge frem en ny stortingsmel-

ding om marint vern av Borgan og Freløy inkludert revisjon.

Det står også i regjeringens fremlagte forslag til statsbudsjett 2021, under kap. 1420 post 36 marint vern for klima- og miljø, at flere nye verneområder skal påbegynnes og fullføres i 2021, deriblant område Børgin i Inderøy kommune. Begge disse områdene mener disse medlemmer er sterkt uheldige at blir lagt under marin verneplan. Disse medlemmer mener det er for lite forutsigbart hva marint vern vil innebære for utviklingen av lokalsamfunnene, og deres muligheter for næringsutvikling.

Disse medlemmer mener at ved å innføre en marin verneplan langs store deler av Trøndelagskysten vil staten ta bort et meget stort matproduksjonspotensial i områder som er viktige for norsk havbruk. Dette henger ikke sammen med ønsket om utvikling, vekst og verdiskapning av havrommet. I Trøndelag vil dette bety at en sperrer av mer eller mindre hele kommuner for denne viktigste næringen.

Det blir i dag gjort store investeringer i havbruksnæringen for å utvikle en bærekraftig industri. I kommunen Nærøysund består industrien av lokale oppdrettere og eiere som er svært opptatt av lokal verdiskapning, og samtidig ivaretar havet og naturen som den viktige ressursen det er, og utvikler næringen på en god måte. Disse medlemmer mener det er ingen rimelighet i at rammebetingelsene for denne næringen skal ødelegges. Disse medlemmer ber om at det gjøres en ny vurdering av området som er til vurdering for vern, slik at det vil være mulig å fortsatt opprettholde og utvikle Trøndelags viktige havbruksnæring i samme område. Disse medlemmer mener Trøndelagskysten har bidratt veldig mye allerede med vern av områder, og konsekvensene av et ytterligere vern bekymrer oss veldig.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett, og tabellen under viser følgende prioriteringer sammenliknet med regjeringens forslag til budsjett:

Klima- og miljødepartementet		
Internasjonale organisasjoner	91 774	81 774 (-10 000)
Kunnskap om klima og miljø		
Basisbevilgninger under Norges forskningsråd til miljøforskning sinstituttene	220 753	210 753 (-10 000)
Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	384 738	334 738 (-50 000)
Miljødirektoratet		
Driftsutgifter	720 447	710 447 (-10 000)
Spesielle driftsutgifter	326 350	306 350 (-20 000)

Klima- og miljødepartementet		
Statlige erverv, skogvern	455 101	0
		(-455 101)
Tilskudd til vannmiljøtiltak	40 792	42 792
		(+2 000)
Tilskudd til rovvilttiltak	80 426	105 426
		(+25 000)
Påskoging og gjødsling	0	500 000
		(+500 000)
Klimakvoter		
Kvotekjøp, generell ordning	280 000	570 000
		(+290 000)
Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
Driftsutgifter	99 322	0
		(-99 322)
Klima- og skogsatsingen	3 081 543	0
		(-3 081 543)
Sum utgifter rammeområde 13	16 053 928	13 134 962
		(-2 918 966)
Inntekter rammeområde 13 (i tusen kroner)		
Sum inntekter rammeområde 13	1 293 622	1 293 622
		(0)
Sum netto rammeområde 13	14 760 306	11 841 340
		(-2 918 966)

3.1.5 Senterpartiets hovedprioriteringer

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, hvor ramme 13 settes til 14 705 306 000 kroner.

Disse medlemmer vil understreke klimaendringene som en av vår tids største utfordringer. Disse medlemmer ser at den store politiske utfordringen vi står overfor er å finne den klimapolitikken som virker best for å nå 1,5-gradersmålet, som samtidig ivaretar hensynet til å produsere nok mat, samt geografisk og sosial utjevning. Disse medlemmer er av den oppfatning at klimaendringene er menneskeskapte som følge av et stort og stadig økende forbruk av fossilt karbon i form av olje, gass og kull, og at vår fremtid er avhengig av at vi bruker mindre av det fossile og mer av det grønne karbonet. Disse medlemmer ser hvordan dette krever en omfattende omstilling av samfunnet, planlegging og konkrete og sterke virkemidler.

Disse medlemmer ser at dersom en skal oppnå forbedringer og lykkes i målene om utslippskutt, må klimapolitikken ses i en større sammenheng. Dette innebærer en helhetlig tilnærming til igangsetting og gjennomføring av politiske satsinger, prioriteringer og planer på nær sagt alle områder. En forutsetning er etter disse medlemmers mening at tiltak som innføres og kutter utslipp i en sektor, men som fører til utslipp i en annen sektor, på et annet område eller som karbonlekkasje til et annet land, ikke er gode tiltak. Disse

medlemmer vil nevne landbrukspolitikken og kjøttproduksjon i den forbindelse. Tiltak som reduserer kjøttproduksjonen innenfor landegrensene, men som fører til kjøttimport over landegrensene og svekker norsk matproduksjon, er ikke tiltak Senterpartiet kan stille seg bak.

Disse medlemmer mener det er grunnleggende viktig at utslippskutt skjer i alle sektorer, og at virkemidlene gir reelle kutt i utslipp, samt byr på faktiske og praktisk anvendbare alternativer til fossile løsninger. Vurderingen av hvilke virkemidler som er best egnet til å utløse tiltakene kan imidlertid ikke være upåvirket av andre politiske mål og samfunnshensyn, men være basert på en helhetlig tilnærming. Disse medlemmer mener at den øvelsen regjeringen hittil har drevet, ved å sette for eksempel norsk matproduksjon og folk i distriktenes behov for transport med bil opp mot mål utelukkende om reduserte klimautslipp, er en teoretisk tilnærming til et problem som trenger en praktisk løsning. Disse medlemmer mener videre at en slik politikk vanskeliggjør klimapolitikken, debatten om virkemidler og den helt nødvendige oppslutningen om løsningene. Disse medlemmer mener at en god og rettferdig klimapolitikk tar utgangspunkt i de forskjellene man finner i landet vårt, og legger til rette for at alle får tilgang til klimavennlige løsninger og teknologi. Disse medlemmer kan ikke se det annerledes enn at vi er avhengige av at så mange som mulig drar i samme retning for

å få til de kuttene som Norge trenger å gjøre. Disse medlemmer ser imidlertid ikke hvordan dette er mulig dersom tiltakene motarbeider den norske modellen hvor vi er et land med spredt befolkning, aktivitet og utvikling – også i distriktene.

Disse medlemmer er etter dette av den oppfatning at den strategiske, helhetlige og målrettede satsingen for å oppnå våre klimamål, må innebære en differensiert tilnærming og forståelse for at ulike tiltak kan fungere i ulike deler av landet. Disse medlemmer viser igjen til betydningen av bred oppslutning om norske omstillingstiltak, og mener generelle tiltak som slår urettferdig ut, må unngås så langt som mulig. Disse medlemmer understreker i den sammenheng at vi parallelt med omstilling til et grønt samfunn, må sikre de sentrale bærebjelkene i den norske modellen, den langvarige tradisjonen for sosial og geografisk utjevning.

Disse medlemmer viser til Senterpartiets utgangspunkt, betydningen av å få på plass politikk og tiltak for å oppnå de store utslippsreduksjonene. Disse medlemmer vil understreke at det ikke er selve målet om en klimapolitikk som kutter klimautslipp, eller en klimapolitikk i tråd med nasjonale og internasjonale forpliktelser, som skiller partiene i dag. Imidlertid er det, slik disse medlemmer ser det, forskjell på hvilken innretning man mener er til det beste for å nå utslippsmålene.

Disse medlemmer viser til nærings- og tungtransporten som i dag står for dobbelt så store utslipp som personbiltransport. Disse medlemmer mener at det lenge og mye omtalte CO₂-fondet for næringstransport er et svært viktig tiltak for omstilling på dette området. Disse medlemmer ser at regjeringen valgte en modell som ikke var i tråd med næringsens ønske. Det er imidlertid det at modellen som ble valgt ikke synes å ha gode og konkrete løsninger for tungtransporten, som bekymrer disse medlemmer mest. Disse medlemmer mener at løsninger for tungtransporten burde vært prioritert høyere, fordi denne sektoren står for såpass store utslipp som den gjør.

I tillegg til dette vil disse medlemmer understreke sin bekymring for de hindringene regjeringen legger i veien for biodrivstoff som klimavirkemiddel. Når regjeringen fra 1. juli 2020 innførte full veibruksavgift på biodrivstoff, så er det alvorlig. Disse medlemmer viser til at avgiftsfritaket har vært viktig for å få tungtransporten til å benytte biodrivstoff. Beregninger fra Drivkraft Norge har vist at den totale bruken av biodrivstoff vil gå ned på grunn av regjeringens politikk, og disse medlemmer vil understreke at vi allerede har sett eksempler på aktører som har måttet gå tilbake til fossile løsninger fordi det ikke er økonomi til å bære regjeringens avgiftspolitik. Dette er etter disse med-

lemmers syn svært alvorlig, og i direkte motstrid med de utslippsmålene vi har satt oss. Spesielt bekymringsfullt mener disse medlemmer dette er med tanke på de utslippskuttene vi trenger å gjøre i transportsektoren. Disse medlemmer vil understreke hvor viktig det er at det gis langsiktige og trygge rammevilkår for biodrivstoff, og mener at dette er kommunisert meget tydelig fra en hel rekke aktører. Disse medlemmer vil igjen peke på behovet for å få på plass løsninger, særlig for tungtransporten, og at regjeringens politikk, slik den nå er utformet, fører til et stort tilbakeskritt på dette området.

Disse medlemmer viser til at det også under andre områder som transport og næring foreslås styrking i Senterpartiets alternative budsjett, som gjør miljøvennlig transport og næringsutvikling mulig også i distriktene. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til tiltak knyttet til transport og klima. Dette innebærer blant annet satsing på jernbane, både nye prosjekter og forbedring av eksisterende strekninger. Videre bevilges det tilskudd til pendlerparkeringer, det satses på kollektivtransport i distriktene i tillegg til en betydelig satsing på tiltak for å overføre gods fra vei til sjø.

Disse medlemmer er av den oppfatning at en grønn omlegging av næringslivet vil kunne bli en betydelig styrke for Norge, og viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det foreslås en styrking av bioøkonomiordningen samtidig som bevilgningene til investeringselskapet Nysnø, som skal investere i selskap som tar rolle i utvikling av ny, klimavennlig teknologi innenfor en rekke ulike sektorer, økes betydelig. Disse medlemmer mener dette er gode eksempler på ordninger og tiltak som favner bredt og som bidrar til verdiskapning, nye arbeidsplasser og klimavennlige løsninger.

Disse medlemmer viser til Senterpartiets utgangspunkt om at økt bruk av skogressursene er helt avgjørende i norsk klimapolitikk. Disse medlemmer viser videre til at aktivt skogbruk kan øke opptaket av karbon i skogen, og at biomassen som utvinnes kan bli til fornybare materialer, energi og en rekke andre klimanøytrale produkter. Disse medlemmer mener derfor at Norge trenger en handlingsplan for skog, som en del av klimaløsningen.

Disse medlemmer viser til at skog i vekst tar opp karbon, og at vi derfor må bruke skogen mer aktivt enn vi gjør, og at hovedvekten knyttet til forvaltning av skog må ligge på bærekraftig bruk – ikke økt vern.

Disse medlemmer er derfor bekymret for at EUs nye klimaregelverk og regneregler for skog kan gi store utfordringer for de konkrete mulighetene Norge har til å nytte skogressursene i klimaarbeidet. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet har vært klare på at regjeringen ikke bør forplikte Norge etter et EU-regelverk dersom det ikke er sikkert at Norge kan utnytte

et handlingsrom og faktisk bruke skogens potensial i det grønne skiftet.

Disse medlemmer viser til at det ifølge Norsk institutt for bioøkonomi (Nibio) er grunnlag for å øke avvirkningen med minst 5 millioner kubikkmeter i året. Disse medlemmer viser videre til at vi bare hogger litt over halvparten av tilveksten på norske skogarealer, og at kvantumet kan økes ytterligere gjennom utbygging og forbedring av infrastrukturen knyttet til tømmertransport, samt at det også er rom for å utnytte skogsavfall i større grad. Disse medlemmer vil understreke at skogen ikke bare gir klimaeffekt når den står på rot. Ved å utføre hogst på riktig tidspunkt, kan biomassen brukes til en rekke klimavennlige produkter. Disse medlemmer vil understreke at en fortsatt bærekraftig bruk og forvaltning av norske skogressurser vil ivareta både muligheten til å bruke skogen aktivt i klimaarbeidet, men også hensynet til skogen som økosystem. En klimapolitikk som utelukkende dreier seg om vern av skog, kan Senterpartiet derfor ikke støtte. Disse medlemmer vil også understreke at det er et viktig prinsipp for Senterpartiet at skogvern skal skje frivillig. Disse medlemmer støtter ikke bruk av tvang på dette området, og vil på denne bakgrunn vise til Senterpartiets alternative budsjett som foreslår å redusere bevilgningen til skogvern. Disse medlemmer vil understreke at midler som er avsatt til erstatning for frivillig vern, må prioriteres, men at Senterpartiet ikke har samme målsetting når det gjelder omfanget av vern av skog som regjeringen har. Disse medlemmer vil vise til at Senterpartiet i sitt alternative forslag til statsbudsjett foreslår en annen innretning av skogpolitikken, og derfor legger frem andre virkemidler og tiltak i den forbindelse enn regjeringen.

Disse medlemmer vil holde frem prinsippet om at klimapolitikk må være konkret og praktisk, og vil i den forbindelse understreke den viktige rollen kommunene spiller i klimapolitikken. Disse medlemmer mener kommunene har gode forutsetninger for å finne lokalt forankrede klimaløsninger som er konkrete og gjennomførbare i kommunene. Disse medlemmer ser at kommunene har et stort klimapotensial, og at det i mange kommuner arbeides godt med utslippskutt og lokalt tilpasset klimapolitikk. I kommunene er det mulig å differensiere politikken etter hvilke utfordringer og muligheter som finnes lokalt, og dette er etter disse medlemmers mening fornuftig bruk av samfunnets midler. I Senterpartiets alternative budsjett foreslås det å styrke kommunalt klimaarbeid for å legge bedre til rette for økt klimainnsats lokalt.

Disse medlemmer er sterkt bekymret for konsekvensene av regjeringens rovviltpolitikk. Disse medlemmer viser til at rovviltbestandene truer beitebruket slik vi kjenner det i dag, og at mange mennesker opplever redusert livskvalitet i hverdagen på grunn

av rovviltsituasjonen. Disse medlemmer viser videre til at tilskudd til rovvilttiltak dekker en rekke viktige, avhjelpende tiltak i rovviltforvaltningen, som kostnader til kompensasjon for kommunale jaktlag ved skadefelling, og kompetansetiltak for jegere.

Disse medlemmer viser til følgende ordlyd om «Rovviltforvaltning», på side 88 i Klima- og miljødepartementets budsjettproposisjon, Prop. 1 S (2020–2021):

«Regjeringa vil og gjennomføre ei vurdering av ordningen med tilskot til førebyggjande og konfliktdempande tiltak.»

Disse medlemmer vil understreke betydningen av denne ordningen, særlig under den rovviltforvaltningen regjeringen har stått for de siste årene, med et stadig økende konfliktnivå, overoppfylte bestandsmål for flere av rovdyrartene og tilbakevendende husdyrtragedier i beiteprioriterte områder. Disse medlemmer er spesielt opptatt av at det skal være midler tilgjengelig til konkrete tiltak som fungerer i områder der rovdyr, beitedyr og befolkning lever i konflikt, og at dette må innebære muligheten til å drive effektiv lisensjakt, like fullt som å drive ekstra tilsyn i beiteområder. Disse medlemmer vil understreke at det er behovet som må avgjøre hvilket av tiltakene som skal iverksettes, og at en vurdering av ordningen slik regjeringen varsler ikke må vanskeliggjøre eller fjerne det handlingsrommet som dagens ordning innebærer. Disse medlemmer mener at dagens ordning har et klart forbedringspotensial, men at det er viktig at en ikke uten videre innskrenker, byråkratiserer eller fjerner ordninger på dette området. Disse medlemmer vil understreke at den økende konfliktsituasjonen i dagens rovdyrpolitikk gjør det nødvendig å sette i verk mer omfattende tiltak enn det som blir gjort i dag, og behovet for at disse er så treffsikre og lokalt forankret som mulig. Dersom en gjennomgang har mål om å forbedre ordningen i en slik sammenheng, ønsker disse medlemmer dette velkommen. Disse medlemmer viser for øvrig til Senterpartiets alternative budsjett og forslag om å styrke bevilgningene til konfliktdempende tiltak i rovdyrforvaltningen.

3.1.6 Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative forslag til statsbudsjett, hvor nettoutgiftene på ramme 13 økes med 2,655 mrd. kroner i forhold til regjeringens forslag. Dette medlem viser til at klimakrisen er vår tids største utfordring, men at vi dessverre er på etterskudd med å bekjempe den. Dette medlem vil understreke at vi ikke lenger kan vente med å gjennomføre store utslippskutt. Det er ikke tilstrekkelig at hvert budsjett fremover er marginalt grønnere enn det forri-

ge. Budsjettene må gjenspeile de dramatiske utfordringene vi står overfor. Regjeringens budsjett styrer mot å bryte klimamålene for 2030, og er utilstrekkelig for at Norge skal nå forpliktelsene i Paris-avtalen. Dette medlem har derfor utformet en konkret plan for hvordan klimagassutslipp kan kuttes på en rettferdig måte samtidig som vi bidrar til ny næringsutvikling. Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett inneholder derfor et klimabudsjett med klimatiltak for å kutte Norges utslipp med over 60 pst. innen 2030, som har vært styrende for budsjettutformingen.

GRØNN OMSTILLING OG KUTT I KLIMAGASSUTSLIPP

Dette medlem vil peke på at den grønne omstillingen av norsk næringsliv og industri går for sakte. Dette medlem vil understreke at dersom vi skal lykkes med omstillingen, må hele Norges økonomi og næringsliv innrettes mot å løse oppgaven. Det krever at staten går foran med en aktiv politikk og tar risiko, som skaper nye markeder for et grønt næringsliv. Da trengs betydelige satsinger i budsjettet, samtidig som eksisterende virkemidler må vris fra forurensende virksomhet til fornybare satsinger, og det å forurense må bli dyrere.

Dette medlem mener det er avgjørende at samfunnets institusjoner støtter opp under samfunnets hovedmål, som fremover vil være å bekjempe klimakrisen. Dette medlem mener at selv om utfordringen er formidabel, har Norge gode forutsetninger for å klare den: Vi har store naturressurser, et rikt hav, store skoger, god tilgang på energi og teknologi, og høykompetente arbeidere.

Dette medlem viser til at vi må kutte klimagassutslipp så fort som mulig, og at det derfor er avgjørende å forsterke de ordningene som kan bidra til dette. Dette medlem vil vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det er foreslått en økning på 1,7 mrd. kroner til Enova ut over regjeringens forslag. Midlene skal gå til flytende havvind, klimakutt i industrien, energitiltak i husholdningen, støtteordning for la-deinfrastruktur i borettslag og grønn ombygging av skip. Det er også foreslått å styrke miljøteknologiordningen med 200 mill. kroner ut over regjeringens forslag, noe som er avgjørende for å omstille industrien og få ned klimagassutslippene.

Dersom klimagassutslippene skal gå ned, og omstilling lønne seg, så er et av de mest hurtigvirkende tiltakene å øke kostnaden ved å forurense. Dette medlem vil derfor vise til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å øke CO₂-avgiften med 50 pst. og øke CO₂-avgiften på sokkelen til 2 000 kroner per tonn.

Dette medlem mener at det er avgjørende at folk både tar del i og drar nytte av klimaomstillingen. Derfor er det nødvendig å gi norske innbyggere enklere

tilgang til tilskudd for å installere solkraft eller energieffektivisere sine boliger. Derfor har Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslått at tilskuddene for dette fra Enova økes, og at det må kunne kombineres med lån fra Husbanken, slik at det blir mulig for flere enn i dag å bruke disse ordningene.

VEITRAFIKK

Dette medlem mener at omstillingen av veitrafikken må skje raskere. Det er nødvendig å få til en storstilt utbygging av lademuligheter for elbil, samt å gi støtte til lading i borettslag og sameier og hurtiglading over hele landet. Det vises til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det er satt av 250 mill. kroner ut over regjeringens forslag til Enova for å oppnå dette. Sammen med høyere bilavgifter på fossile biler vil denne politikken sørge for at Norges veitrafikk elektrifiseres raskere enn det som er tilfelle med regjeringens politikk.

Regjeringen har foreslått å innføre veibruksavgift på biodrivstoff ut over omsetningskravet. Dette vil redusere bruken av palmeolje, men også føre til at det ikke selges avansert biodrivstoff ut over omsetningskravet. Dermed vil utslippskuttene fra veitrafikken bli mindre enn de kunne ha blitt. Dette medlem viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett er foreslått å innføre fritak for veibruksavgift for avansert biodrivstoff ut over omsetningskravet.

GRØNNE KOMMUNER

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på at kommunene og fylkene spiller en nøkkelrolle i å få ned klimagassutslippene i Norge. De skal ta i bruk teknologi, stille krav og bruke innkjøpsmakt slik som vi har sett blant annet i elfergerevolusjonen. Men de må settes i stand til det. Dette medlem vil derfor vise til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett vil øke tilskuddene til ordningen hvor kommunene kan prøve ut prosjekter – klimasats med 300 mill. kroner, og sørge for at de kan få flere folk som arbeider med dette i kommunene ved å sette av dedikerte tilskudd til miljørådgivere i kommunene og fylkene på til sammen 150 mill. kroner ut over regjeringens forslag på flere rammer.

Dette medlem vil derfor vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det er foreslått 400 mill. kroner ut over regjeringens forslag til klimatilpasning. Dette omfatter tilskudd til kommunene for tilpasning, rassikring av veier og tilskudd fra staten.

REDNINGSPAKKE FOR NATUREN

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til at naturen er grunnleggende for vår eksistens. Den gir oss klær, medisiner og materialer. Naturvernpanelets rapport fra 2019 slår fast at tapet av

naturmangfold går historisk raskt og vil true hele menneskeheten. Dette medlem viser til at det er en økt bevissthet rundt behovene for vern og restaurering av urørt natur, og at dette må følges opp politisk.

Dette medlem vil derfor vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det er satt av betydelige midler ut over regjeringens forslag til en redningspakke for å ta vare på naturen i Norge. Dette omfatter nesten 665 mill. kroner i økt støtte til å ta vare på truet natur, herunder 200 mill. kroner til skogvern og 90 mill. kroner til naturtiltak i kommunene. Pakken inneholder også tiltak for å ta vare på de truede artene og naturtypene våre. Vi skal sørge for økt kapasitet til de som jobber for å ta vare på naturen og til å overvåke og kartlegge naturen vår, mer vern og restaurering av natur og mer friluftsliv. I tillegg foreslår vi å sette av 150 mill. kroner til å ansette miljørådgivere i kommunene og fylkene for å ta vare på naturen.

3.1.7 Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, hvor ramme 13 økes med 6 238 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, for å finansiere en lang rekke satsinger på miljøområdet.

Dette medlem viser til klimaloven som trådte i kraft 1. januar 2018. Ifølge klimaloven skal regjeringen i forslaget til statsbudsjett redegjøre for hvordan Norge kan nå sine klimamål og klimaeffekten av fremlagt budsjett. Dette medlem konstaterer at regjeringen, i motsetning til Oslo, Bergen, Trondheim og stadig flere kommuner over hele Norge, heller ikke i år har klart å legge fram et klimabudsjett som viser den forventede konsekvensen av klimapolitikken den fører.

Dette medlem viser til IPCCs spesialrapport om konsekvensene av 1,5 graders oppvarming. Rapporten slår fast at konsekvensene av temperaturøkningen er store og dramatiske. I dag forsvinner mangfoldet av liv på jorda mer enn tusen ganger raskere enn det som er naturlig. Antallet ville dyr, fisk og sjøfugl er halvert de siste 40 årene. Utryddelsen av arter og ødeleggelsen av naturområder pågår også i Norge.

Dette medlem viser videre til hovedrapporten fra det internasjonale naturpanelet IPBES, som blant annet slår fast at én av åtte millioner arter er utrydningstruet, herunder en tredel av alle korallrev og en tredel av alle marine pattedyr, og at plastforurensningen er tidoblet siden 1980. Dette medlem viser til at verden står midt i en naturkrise som er like alvorlig som klimakrisen, og at krisene må løses parallelt.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det gjøres følgende hovedprioriteringer:

KLIMAKUTT

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det blant annet foreslås en kraftig økning i bevilgningene til Klimasats-ordningen, styrking av Enova, finansiering av klima- og miljørådgivere i alle kommuner, kraftig styrket satsing på grønn skipsfart, samt innkjøp og sletting av klimakvoter tilsvarende 1 mill. tonn CO₂ i EUs kvotesystem ETS.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne i tillegg foreslår en lang rekke klimatiltak på andre rammeområder, blant annet landbruk, olje og energi og samferdsel.

NATURVERN OG NATURRESTAURERING

Dette medlem mener en villere, rikere og mer robust natur kan gi større naturopplevelser for millioner av nordmenn og bedre livskvalitet for mange. Selv om vi mennesker er avhengige av naturen og velfungerende økosystemer, er norsk natur og mange norske økosystemer nå skadet etter mange tiår med for høyt ressursuttak og store naturinngrep. Over halvparten av dyrelivet på kloden er blitt borte de siste 45 årene. Utryddelsen av arter og ødeleggelsen av naturområder pågår også i Norge.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne foreslår å øke bevilgningene til naturmangfoldtiltak med nær 3,5 mrd. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. I Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett foreslår dette medlem blant annet å styrke skogvernet med 315 mill. kroner, sette av 100 mill. kroner til et program for naturrestaurering, øke bevilgningene til oppryddingstiltak med 230 mill. kroner, å styrke Artsdatabanken med 48 mill. kroner og å styrke arbeidet med miljøovervåkning og miljøkartlegging med 192 mill. kroner.

KLIMA- OG MILJØSATSING OVER HELE LANDET

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å sette av penger til en storstilt satsing på klimaforebygging og klimakompetanse i kommuner og fylkeskommuner. Det foreslås at det etableres en ny post 63 under kap. 1400, med bevilgninger som skal finansiere etableringen av stillinger som klima- og miljørådgivere. Disse skal være pådriver og ressurser for klimatiltak, klimatilpasning og andre miljøtiltak i kommunene.

Dette medlem foreslår også å styrke Klimasats og tilskudd til klimatilpasning i kommuner med 1 mrd. kroner over kap. 1420 post 61.

I tillegg foreslår dette medlem å opprette tilskuddsordningen Natursats, der kommunene kan søke støtte til naturmangfoldstiltak som arealregnskap, planer og krav knyttet til naturmangfold i byggeprosjekter, naturrestaurering, flomforebygging med mer.

UTSLIPPSFRI SKIPSFART

De tte medlem viser til at stortingsflertallet våren 2020 valgte å styrke oljenæringen med nye, store skattefordeler under koronakrisen. De tte medlem vil i stedet direkte styrke leverandørnæringen og lokalsamfunnene langs kysten med flere nye oppdrag til produksjon av utslippsfrie skip, ferjer og hurtigbåter, i tillegg til byggingen av vindturbinene vi skal sette opp til havs.

De tte medlem styrker derfor satsingen på grønn skipsfart over flere rammeområder. Blant annet vil dette medlem øke tilskuddet til grønn skipsfart over kap. 1420 post 62 med 500 mill. kroner for å få fart på utrulling av hurtiggående passasjerbåter langs kysten. I tillegg foreslår de tte medlem å sette av 300 mill. kroner til raskere utrulling av landstrøm og økt støtte til utbygging av hydrogenstasjoner fra fornybar energi, omlegging til en utslippsfri fiskeflåte og oppdrettsnæring, samt elektrifisering av fiskebåter over Enovas budsjett.

BEDRE LADEMULIGHETER FOR ELBIL

De tte medlem viser til at 10 pst. av bilparken nå er elektrisk. Stortingets regjeringens mål er at 100 pst. av nybilsalget skal være elektrisk i 2025. Den voksende bilandelen fører til et sterkt økende behov for lademuligheter, både langs veiene og der folk bor.

De tte medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det settes av 250 mill. kroner til utbygging av ladestasjoner i borettslag og sameier over kap. 1420 post 61, og 300 mill. kroner over Enovas budsjett (kap. 1470 post 50) til raskere utbygging av hurtigladestasjoner.

STYRKING AV KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET OG MILJØDIREKTORATET

De tte medlem viser til at Klima- og miljødepartementets og Miljødirektorets ansvar og oppgaver vokser. Samtidig vokser de konkrete effektene av klimarendringer i Norge og dermed oppgavene med å følge dem opp. Videre fører mange trender i samfunnet til økende belastning på areal og natur i Norge. I en slik utvikling blir det nødvendigvis mer krevende for Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet å ivareta sine oppgaver med å bevare norsk natur i samsvar med et bredt ønske i opinionen, nasjonale politiske mål og internasjonale forpliktelser. De tte medlem mener regjeringens forslag til statsbudsjett ikke sikrer det nødvendige løftet i kapasitet, og foreslår derfor å styrke Klima- og miljødepartementet med 60 mill. kroner og Miljødirektoratet med 150 mill. kroner.

3.1.8 Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne slik de lå til grunn i finansinntilleggen under rammeområde 13, budsjettforliket mellom regjeringspartiene Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, og Fremskrittspartiet, og partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 13. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S (2020–2021) med Prop. 1 S Tillegg (2020–2021) i parentes.

Kap. Post Formål	Prop. 1 S med H, Frp, V og KrF–		A	Sp	SV	MDG
	Tillegg 1	budsjettforlik				
1400 Klima- og miljødepartementet						
1 Driftsutgifter	294 801	294 508 (-293)	294 801 (0)	280 301 (-14 500)	329 801 (+35 000)	334 801 (+40 000)
21 Spesielle driftsutgifter	67 088	66 985 (-103)	67 088 (0)	67 088 (0)	67 088 (0)	87 088 (+20 000)
22 Framtidsombud	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	500 (+500)
	Utgifter (i tusen kroner)					

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med H, Frp, V og KrF–						MDG
		Tillegg 1	budsjettforlik	A	Sp	SV		
23	Natur- og klimaråd	0	0	0	0	0	5 000	
50	Helhetlig profilering, grønne løsninger	10 796	10 785	10 796	10 796	10 796	(+5 000)	
51	Den naturlige skolesekken	10 442	10 432	10 442	10 442	10 442	10 796	
52	Miljøkompetanse for arbeidslivet	0	(-11)	0	0	0	(0)	
53	Utvikling av klimabudsjett og -regnskap	0	(-10)	0	0	0	13 442	
63	Miljørådgivere i kommunene	0	0	0	0	0	(+3 000)	
64	Støtte fellesgrill	0	0	0	0	0	10 000	
65	Områdesatsing i byer	0	0	0	0	0	(+10 000)	
70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgjengelige miljøstiftelser	52 541	52 541	52 541	57 541	57 541	5 000	
71	Internasjonale organisasjoner	91 774	91 774	91 774	(+5 000)	(+5 000)	(+5 000)	
74	Tilskudd til AMAP	5 162	5 162	5 162	0	0	80 000	
76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	153 178	143 178	153 178	0	0	(+80 000)	
1410	Kunnskap om klima og miljø		(-10 000)	0	0	0	57 795	
21	Miljøovervåking	277 159	276 890	277 159	277 159	302 159	(+5 254)	
22	Miljøkartlegging	130 302	(-269)	130 302	0	(+25 000)	97 774	
23	MAREANO	46 800	130 180	0	0	0	(+6 000)	
25	Følgeforskning av økologisk tilstand (ny post)	0	(-122)	0	0	0	6 162	
			46 754	46 800	46 800	66 800	153 178	
			(-46)	0	0	0	(+1 000)	
			0	0	0	0	183 178	
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+30 000)	
			277 159	277 159	277 159	302 159	347 159	
			(-269)	0	0	(+25 000)	(+70 000)	
			130 180	130 302	130 302	155 302	165 302	
			(-122)	0	0	(+25 000)	(+35 000)	
			46 754	46 800	46 800	66 800	78 800	
			(-46)	0	0	(+20 000)	(+32 000)	
			0	0	0	0	50 000	
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+50 000)	

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med H, Frp, V og KrF–					MDG
		Tillegg 1	budsjettforlik	A	Sp	SV	
50	Basisbevilgninger under Norges forskningsråd til miljøforskningsinstituttene	220 753	220 552 (-201)	220 753 (0)	220 753 (0)	220 753 (0)	225 753 (+5 000)
51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	384 738	382 503 (-2 235)	384 738 (0)	384 738 (0)	384 738 (0)	468 738 (+84 000)
53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	7 274	7 267 (-7)	7 274 (0)	7 274 (0)	7 274 (0)	17 274 (+10 000)
70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	39 723	39 723 (0)	39 723 (0)	39 723 (0)	39 723 (0)	49 723 (+10 000)
1411	Artsdatabanken						
1	Driftsutgifter	32 748	32 715 (-33)	32 748 (0)	32 748 (0)	32 748 (0)	52 748 (+20 000)
21	Spesielle driftsutgifter	10 249	10 242 (-7)	10 249 (0)	10 249 (0)	10 249 (0)	13 249 (+3 000)
70	Tilskudd til arter og naturtyper	26 666	26 666 (0)	26 666 (0)	26 666 (0)	26 666 (0)	46 666 (+20 000)
71	Kvalitetssikringssystem	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 000 (+5 000)
1412	Meteorologiformål						
50	Meteorologisk institutt	380 257	379 917 (-340)	380 257 (0)	380 257 (0)	380 257 (0)	380 257 (0)
1420	Miljødirektoratet						
1	Driftsutgifter	720 447	719 734 (-713)	720 447 (0)	699 047 (-21 400)	755 447 (+35 000)	758 447 (+38 000)
21	Spesielle driftsutgifter	326 350	326 044 (-306)	326 350 (0)	326 350 (0)	336 350 (+10 000)	438 350 (+112 000)
22	Statlige vannmiljøtiltak	242 870	242 627 (-243)	242 870 (0)	252 870 (+10 000)	242 870 (0)	252 870 (+10 000)
23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet	147 535	147 386 (-149)	147 535 (0)	147 535 (0)	147 535 (0)	147 535 (0)
25	Restaurering av forringede økosystemer	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	100 000 (+100 000)
30	Statlige erverv, båndlegging av friiluftsområder	30 167	30 167 (0)	30 167 (0)	30 167 (0)	50 167 (+20 000)	90 167 (+60 000)

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med H, Frp, V og KrF–					MDG
		Tillegg 1	budsjettforlik	A	Sp	SV	
31	Tiltak i verneområder	90 419	90 419	90 419	90 419	95 419	100 419
			(0)	(0)	(0)	(+5 000)	(+10 000)
32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	540	540	540	540	540	5 540
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+5 000)
33	Statlige erverv, nytt landbasert vern	950	950	950	950	20 950	80 950
			(0)	(0)	(0)	(+20 000)	(+80 000)
34	Statlige erverv, nasjonalparker	2 053	2 053	2 053	2 053	2 053	52 053
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+50 000)
35	Statlige erverv, skogvern	455 101	455 101	455 101	200 001	655 101	770 101
			(-20 000)	(0)	(-255 100)	(+200 000)	(+315 000)
36	Statlige erverv, marint vern	6 200	6 200	6 200	6 200	11 200	26 200
			(0)	(0)	(0)	(+5 000)	(+20 000)
37	Skogplanting som klimatiltak	0	0	0	50 000	0	0
			(0)	(0)	(+50 000)	(0)	(0)
38	Restaurering av myr og annen våtmark	17 090	17 090	67 090	17 090	37 090	37 090
			(0)	(+50 000)	(0)	(+20 000)	(+20 000)
39	Oppryddingstiltak	12 483	12 483	12 483	12 483	12 483	42 483
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+30 000)
60	Tilskudd til ivaretagelse av naturmangfold i kommuneplanlegging	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	11 000
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+10 000)
61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	224 244	224 244	324 244	304 244	614 244	1 224 244
			(0)	(+100 000)	(+80 000)	(+390 000)	(+1 000 000)
62	Tilskudd til grønn skipsfart	13 820	13 820	138 820	13 820	13 820	513 820
			(0)	(+125 000)	(0)	(0)	(+500 000)
65	Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold	20 560	20 560	20 560	560	20 560	35 560
			(0)	(0)	(-20 000)	(0)	(+15 000)
66	Naturmangfoldstiltak i kommunene (Natursats)	0	0	0	0	0	50 000
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+50 000)
69	Oppryddingstiltak	92 962	92 962	92 962	92 962	92 962	292 962
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+200 000)
70	Tilskudd til vannmiljøtiltak	40 792	42 792	40 792	40 792	50 792	110 792
			(+2 000)	(0)	(0)	(+10 000)	(+70 000)
71	Marin forsøpling	70 290	70 290	70 290	80 290	90 290	148 290
			(0)	(0)	(+10 000)	(+20 000)	(+78 000)

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med H, Frp, V og KrF–						MDG
		Tillegg 1	budsjettforlik	A	Sp	SV		
73	Tilskudd til rovvilttiltak	80 426	80 426	80 426	100 426	105 426	115 426	
			(0)	(0)	(+20 000)	(+25 000)	(+35 000)	
77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	16 416	16 416	16 416	17 416	16 416	24 416	
			(0)	(0)	(+1 000)	(0)	(+8 000)	
78	Friluftsmål	180 776	180 776	180 776	200 776	205 776	239 776	
			(0)	(0)	(+20 000)	(+25 000)	(+59 000)	
80	Tilskudd til å hindre utslipp av gummigranulat og andre mikroplastutslipp	0	0	0	0	0	35 000	
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+35 000)	
81	Naturarv og kulturlandskap	67 933	67 933	67 933	67 933	77 933	102 933	
			(0)	(0)	(0)	(+10 000)	(+35 000)	
82	Tilskudd til truede arter og naturtyper	42 806	42 806	42 806	42 806	82 806	102 806	
			(0)	(0)	(0)	(+40 000)	(+60 000)	
84	Internasjonalt samarbeid	5 508	5 508	5 508	5 508	5 508	8 508	
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+3 000)	
85	Naturinformasjonssentre	77 826	77 826	77 826	82 826	82 826	79 826	
			(0)	(0)	(+5 000)	(+5 000)	(+2 000)	
86	Forskning på villrein og skrantesjuka	0	0	0	0	5 000	0	
			(0)	(0)	(0)	(+5 000)	(0)	
86	Tilskudd til tiltak mot villsvin	0	0	0	5 000	0	0	
			(0)	(0)	(+5 000)	(0)	(0)	
1422	Miljøvennlig skipsfart							
21	Spesielle driftsutgifter	7 912	7 904	7 912	7 912	7 912	7 912	
			(-8)	(0)	(0)	(0)	(0)	
1423	Radioaktiv forurensning i det ytre miljø							
1	Driftsutgifter	28 828	28 799	28 828	28 828	28 828	28 828	
			(-29)	(0)	(0)	(0)	(0)	
1428	Enova SF							
50	Overføring til Klima- og energifondet	3 315 744	3 315 744	3 695 744	3 365 744	5 015 744	4 765 744	
			(0)	(+380 000)	(+50 000)	(+1 700 000)	(+1 450 000)	
1471	Norsk Polarinstitutt							
1	Driftsutgifter	241 349	241 105	241 349	241 349	241 349	241 349	
			(-244)	(0)	(0)	(0)	(0)	
21	Spesielle driftsutgifter	100 354	100 271	100 354	100 354	100 354	100 354	
			(-83)	(0)	(0)	(0)	(0)	

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med H, Frp, V og KrF–					SV	MDG
		Tillegg 1	budsjettforlik	A	Sp	SV		
50	Stipend	536	535 (-1)	536 (0)	536 (0)	536 (0)	536 (0)	
1474	Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning							
50	Tilskudd til statlige mottakere	24 533	24 509 (-24)	24 533 (0)	24 533 (0)	24 533 (0)	29 533 (+5 000)	
70	Tilskudd til private mottakere	28 812	28 812 (0)	28 812 (0)	28 812 (0)	28 812 (0)	33 812 (+5 000)	
1481	Klimakvoter							
1	Driftsutgifter	3 062	3 059 (-3)	3 062 (0)	3 062 (0)	3 062 (0)	3 062 (0)	
26	Innkjøp og sletting av kvoter i ETS-systemet	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	285 000 (+285 000)	
1482	Internasjonale klima- og utviklingstiltak							
1	Driftsutgifter	99 322	99 222 (-100)	99 322 (0)	99 322 (0)	99 322 (0)	102 322 (+3 000)	
73	Klima- og skogsatsingen	3 081 543	2 981 543 (-100 000)	3 081 543 (0)	3 081 543 (0)	3 081 543 (0)	3 451 543 (+370 000)	
74	Internasjonal finansieringsordning for livet i havet	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	200 000 (+200 000)	
Sum utgifter		16 053 928	15 920 348 (-133 580)	16 708 928 (+655 000)	15 998 928 (-55 000)	18 708 928 (+2 655 000)	22 292 682 (+6 238 754)	
Inntekter (i tusen kroner)								
4420	Miljødirektoratet							
1	Oppdrag og andre diverse inntekter	7 774	7 766 (-8)	7 774 (0)	7 774 (0)	7 774 (0)	7 774 (0)	
4	Gebyrer, forurensningsområdet	47 002	46 950 (-52)	47 002 (0)	47 002 (0)	47 002 (0)	47 002 (0)	
6	Gebyrer, fylkesmannsembetenes miljøvern-avdelinger	37 821	37 784 (-37)	37 821 (0)	37 821 (0)	37 821 (0)	37 821 (0)	
7	Gebyrer, kvotesystemet	8 720	8 712 (-8)	8 720 (0)	8 720 (0)	8 720 (0)	8 720 (0)	

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med H, Frp, V og KrF–					MDG
		Tillegg 1	budsjettforlik	A	Sp	SV	
8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet	673	672	673	673	673	673
			(-1)	(0)	(0)	(0)	(0)
4423	Radioaktiv forurensning i det ytre miljø						
1	Gebyrer, radioaktiv forurensning	1 027	1 026	1 027	1 027	1 027	1 027
			(-1)	(0)	(0)	(0)	(0)
4471	Norsk Polarinstittutt						
1	Salgs- og utleieinntekter	6 686	6 674	6 686	6 686	6 686	6 686
			(-12)	(0)	(0)	(0)	(0)
3	Inntekter fra diverse tjenesteføring	65 502	65 438	65 502	65 502	65 502	65 502
			(-64)	(0)	(0)	(0)	(0)
21	Inntekter, Antarktis	14 633	14 619	14 633	14 633	14 633	14 633
			(-14)	(0)	(0)	(0)	(0)
	Sum inntekter	1 293 622	1 293 425	1 293 622	1 293 622	1 293 622	1 293 622
			(-197)	(0)	(0)	(0)	(0)
	Sum netto	14 760 306	14 626 923	15 415 306	14 705 306	17 415 306	20 999 060
			(-133 383)	(+655 000)	(-55 000)	(+2 655 000)	(+6 238 754)

3.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 13

Når det gjelder budsjettkapitler og poster under rammeområde 13 som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettenigheten der det blir foreslått å øke satsen i ABE-reformen med 0,1 prosentpoeng fra 0,5 til 0,6 under alle rammeområder, med en budsjettendring på 3,483 mill. kroner innenfor dette rammeområdet.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	Ekstra ABE-kutt
Utgifter i tusen kroner				
1400		Klima- og miljødepartementet		
	1	Driftsutgifter	294 801	-293
	21	Spesielle driftsutgifter	67 088	-103
	50	Helhetlig profilering, grønne løsninger	10 796	-11
	51	Den naturlige skolesekken	10 442	-10
1410		Kunnskap om klima og miljø		
	21	Miljøovervåking	277 159	-269
	22	Miljøkartlegging	130 302	-122
	23	MAREANO	46 800	-46
	50	Basisbevilgninger under Norges forskningsråd til miljøforskningsinstituttene	220 753	-201
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	384 738	-335
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	7 274	-7
1411		Artsdatabanken		
	1	Driftsutgifter	32 748	-33
	21	Spesielle driftsutgifter	10 249	-7
1412		Meteorologiformål		
	50	Meteorologisk institutt	380 257	-340
1420		Miljødirektoratet		
	1	Driftsutgifter	720 447	-713
	21	Spesielle driftsutgifter	326 350	-306
	22	Statlige vannmiljøtiltak	242 870	-243
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet	147 535	-149
1422		Miljøvennlig skipsfart		
	21	Spesielle driftsutgifter	7 912	-8
1423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Driftsutgifter	28 828	-29
1471		Norsk Polarinstitutt		
	1	Driftsutgifter	241 349	-244
	21	Spesielle driftsutgifter	100 354	-83
	50	Stipend	536	-1
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
	50	Tilskudd til statlige mottakere	24 533	-24
1481		Klimavoter		
	1	Driftsutgifter	3 062	-3
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
	1	Driftsutgifter	99 322	-100
Sum utgifter			16 053 928	-3 680

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1	Ekstra ABE-kutt
Inntekter i tusen kroner				
4420		Miljødirektoratet		
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	7 774	-8
	4	Gebyrer, forurensningsområdet	47 002	-52
	6	Gebyrer, fylkesmannsembetenes miljøvernavdelinger	37 821	-37
	7	Gebyrer, kvotesystemet	8 720	-8
	8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet	673	-1
4423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Gebyrer, radioaktiv forurensning	1 027	-1
4471		Norsk Polarinstitutt		
	1	Salgs- og utleieinntekter	6 686	-12
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	65 502	-64
	21	Inntekter, Antarktis	14 633	-14
Sum inntekter			1 293 622	-197
Sum netto			14 760 306	-3 483

3.2.1 Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet

Det foreslås bevilget 685 782 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Bevilgning i 2020 var på 664 655 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til at klima- og miljøutfordringene er globale, og at Norge har teknologi, kompetanse og kapital til å yte viktige bidra til å redusere utslipp gjennom nasjonale og internasjonale tiltak. Komiteen mener norsk klima- og miljøpolitikk må bygge på respekten for kunnskap, føre-var-prinsippet og forvalteransvaret som hver generasjon har på vegne av sine etterkommere. Komiteen peker på behovet for effektiv og resultatorientert forvaltning av de tilgjengelige ressursene på klima- og miljøområdet. Komiteen mener det er helt nødvendig at alle statsbudsjetter bidrar til at Norge styrer mot lavutslippssamfunnet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at menneskeskapte klimaendringer og global oppvarming er den mest alvorlige trusselen mot livsgrunnlaget på jorda. Denne erkjennelsen brer seg nå i stadig flere land, i næringslivet, og hos investorer, offentlige etater, arbeidstakere og forbrukere. Flertallet mener at energi- og teknologinasjonen Norge må ta sin del av ansvaret for at verden skal nå sine klimamål i tide. Innen 2030 må verden mer enn halvere utslippene av klimagasser. Veien til nullutslippsfremtiden går gjennom alle sektorer, og for å lykkes med klimapolitikken må alle sektorer kutte utslipp.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at gjennom å løfte fram nye smarte løsninger på

hvordan vi bor, hvordan vi reiser og hva vi lever av, tar vi alle et ansvar for å gjøre samfunnet og økonomien bærekraftig. Dette flertallet mener det er nødvendig med en klar prioritering og plan innenfor alle de ulike statlige virksomhetene for at vi skal nå målene i den nasjonale klimapolitikken.

Derfor mener komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne at alle statlige virksomheter skal utarbeide klimaregnskap, slik at styringen blir målrettet og mer effektiv innenfor hver virksomhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at i tillegg til å legge fram et alternativt statsbudsjett har Arbeiderpartiet lagt fram et utslippsbudsjett som viser hvordan man skal styre for å nå klimamålene for 2030. Disse medlemmer mener regjeringen skal gjøre det samme ved framlegget av de årlige statsbudsjettene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at i regjeringens statsbudsjett hvor de ulike departementene skal redegjøre for klima, er denne delen svært mangelfull.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at det utarbeides klimaregnskap for alle statlige virksomheter fra 2021.»

«Stortinget ber regjeringen innføre krav om klimaledelse i forurensningsloven.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget i løpet av første halvår 2021, med en total gjennomgang av virkemiddelapparatet som bidrar til en bærekraftig omstilling av samfunnet i et klimaperspektiv.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at Norge har store forutsetninger for å bli en ledende biogassnasjon, og henviser i den sammenheng til de ambisjoner og mål som er etablert i regjeringens biogasstrategi og den varslede strategien for sirkulær økonomi.

Komiteen viser til at Biogass kan få en sentral rolle i den grønne omstillingen Norge skal gjennom. Særlig gjelder dette i anleggssektoren, tungtransport, landbruk og i maritim sektor. Det er viktig at rammevilkårene for produksjon av biogass i Norge utvikles, slik vi ser våre naboland Sverige og Danmark er i gang med i sine respektive land.

For at Norge skal kunne utnytte potensialet, både hva gjelder reduksjon i klimagassutslipp og næringsutvikling, er det viktig at rammevilkårene for norskprodusert biogass utvikles kontinuerlig.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021, vurdere om det kan etableres ytterligere incentivordninger for produksjon av biogass i Norge.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til framskrivningene av klimagassutslipp i statsbudsjettet 2021 som viser at Norge ikke ligger an til å nå klimamålet for 2030 før i 2050. Disse medlemmer mener denne avstanden mellom mål og tiltak ikke er akseptabel. Norges klimapolitikk må som et minstekrav styre mot å nå klimamålene våre.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at framskrivningene av klimagassutslipp i statsbudsjettet for 2021 er basert på vedtatt politikk. De norske utslippene går nedover, og disse medlemmer ønsker å fremheve at klimagassutslippene har gått ned siden 2013 og er nå på sitt laveste på 27 år. Det ligger an til at vi nesten greier å oppfylle ambisjonen om hvor mye av 2020-målet som skulle oppfylles innenlands, men den endelige konklusjonen får vi

ikke før de endelige utslippstallene for 2020 er klare i 2021. Disse medlemmer viser til at framskrivningene har vist stadig lavere utslipp basert på den vedtatte politikken og dermed stadig lavere utslippsgap. Disse medlemmer viser til at regjeringen i nær fremtid vil legge frem klimaplan 2030 som viser hvordan Norge skal redusere klimagassutslipp og bidra til å nå våre klimamål.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget 294 801 000 kroner på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proportsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen på post 1 med 35 mill. kroner for å øke driften i Klima- og miljødepartementet.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget 67 088 000 kroner på post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proportsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 50 HELHETLIG PROFILERING, GRØNNE LØSNINGER

Det foreslås bevilget 10 796 000 kroner på post 50.

Komiteen viser til at regjeringen har satt av 10,8 mill. kroner i budsjettet for 2021 for å fremme helhetlig profilering av norske grønne løsninger, kap. 1400 post 50. Formålet er å øke eksport og å trekke internasjonale investorer til Norge. Dette skal bidra til å løfte frem flere gode gründere, vekstkraftige bedrifter og innovative næringsmiljøer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proportsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 51 DEN NATURLIGE SKOLESEKKEN

Det foreslås bevilget 10 442 000 kroner på post 51.

Komiteen viser til at det foreslås bevilget 10,4 mill. kroner til tilbudet Den naturlige skolesekken, som er et viktig bidrag til at skolene kan legge til rette for bruk av nærmiljøet og miljø og friluftsliv i undervisningen. Gjennom barnehage, skole og fritidsordninger har man unike muligheter til å nå store og viktige grupper med fysisk aktivitet. Komiteen viser til at når barn i tidlig alder lærer gleden av å være daglig aktive ute, vil mange av dem være aktive resten av livet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proSENTSatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Miljørådgivere i kommunene

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at svært mange miljø- og klimatiltak som er planlagt gjennomført i årene som kommer, krever tilstrekkelig miljøkompetanse i kommunene. Dette medlem mener derfor at alle norske kommuner bør ha en ansatt miljørådgiver, for å styrke arbeidet med blant annet biologisk mangfold, etablering av klimabudsjetter og transport. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett der det settes av 356 mill. kroner til dette formålet over kap. 1400 post 63.

POST 70 FRIVILLIGE MILJØORGANISASJONER OG ALLMENNUTTIGE MILJØSTIFTELSE

Det foreslås bevilget 52 541 000 kroner på post 70.

Komiteen legger stor vekt på den frivillige innsatsen som gjøres av engasjerte enkeltmennesker i miljø- og kulturvernorganisasjonene. Komiteen mener det norske samfunnet ville vært fattigere uten de frivilliges initiativ og engasjement. De frivillige miljøorganisasjonene og allmenntilgutte miljøstiftelsene representerer en viktig arena for samarbeid, og har bidratt til å skape det samfunnet vi har i dag.

Komiteen viser til at formålet med tilskuddsordningen til frivillige miljøorganisasjoner og allmenntilgutte miljøstiftelser er å legge til rette for et bredt folkelig engasjement og større kunnskap om miljø- og klimasaker. Komiteen mener det er viktig at frivilligheten vokser frem nedenfra, og at den skal ha en selvstendig stilling i samfunnet. Komiteen viser til at 77 pst. av bevilgningen på post 70 går til frivillige miljøorganisasjoner og 23 pst. til allmenntilgutte miljøstiftelser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at Stortinget i forbindelse med behandlingen av kulturmiljømeldingen sommeren 2020 fastla tre nye nasjonale mål for kulturmiljøpolitikken. Flertallet minner om at det ene målet, engasjement (det at alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø), ga løfter om en satsing på frivilligheten i kulturminnevernet som dessverre ikke er fulgt opp av regjeringen i budsjettforslaget for 2021. Flertallet minner om at det norske kulturvernet primært er en sektor innenfor norsk frivillighet, og at statens innsats først og fremst supplerer det store vernearbeid som gjøres av frivilligheten. Dette symboliseres av at det norske kulturmiljøvernet startet i form av en frivillig organisasjon (Fortidsminneforeningen av 1844) som fortsatt kollektivt eier, forvalter og formidler en lang rekke av landets fremste kulturminner, og at Kulturvernforbundets 28 medlemsorganisasjoner med sine til sammen 250 000 medlemmer i tillegg til sammen 2 000 lokallag er helt uunnværlige for at det norske kulturvernet skal fungere og kulturarven bli tatt vare på. Flertallet mener det er helt nødvendig at staten sørger for at alle Kulturvernforbundets medlemsorganisasjoner får statsstøtte.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen følge opp det nasjonale målet om engasjement ved å sørge for at alle medlemsorganisasjoner i Kulturvernforbundet fra og med 2022 får grunnstøtte over kap. 1400 post 70 fra Klima- og miljødepartementet eller på annet egnet vis.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser også til Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2021, hvor støtten til organisasjoner som får støtte over kap. 400 post 70 ble økt med 5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at frivillig engasjement for miljø og klima har vært avgjørende for den norske debatten og for å skape bevissthet rundt klima- og miljøsakene. Sosialistisk Venstreparti har i sitt alternative statsbudsjett for 2021 foreslått å øke bevilgningen til miljøorganisasjoner og stiftelser med 5 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

POST 71 INTERNASJONALE ORGANISASJONER

Det foreslås bevilget 91 774 000 kroner på post 71.

Komiteen viser til at Norge bidrar til driften av en rekke internasjonale organisasjoner, avtaler, konvensjoner og sekretariat som utfører viktig miljøarbeid av verdi for Norge. Totalt foreslås det 91,8 mill. kroner for 2021.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett vil redusere den økonomiske støtten til internasjonale organisasjoner med 10 mill. kroner. Disse medlemmer ber departementet vurdere hvor det er mest hensiktsmessig at kuttet gjennomføres, men ber departementet spesielt vurdere kutt av for eksempel flaggermusavtalen under Bonnkonvensjonen.

POST 74 TILSKOT TIL AMAP, kan overføres

Det foreslås bevilget 5 162 000 kroner på post 74.

Komiteen viser til at det foreslås bevilget 5,2 mill. kroner rettet mot resultatområdet polarområdene. Målet med posten er å sikre kunnskap om miljøsituasjonen i Arktis.

POST 76 STØTTE TIL NASJONALE OG INTERNASJONALE MILJØ-TILTAK, kan overføres

Det foreslås bevilget 153 178 000 kroner på post 76.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettenigheten der det blir foreslått å redusere bevilgningen til oppfølging av strategi for sirkulær økonomi med 10 mill. kroner.

POST 76 STØTTE TIL NASJONALE OG INTERNASJONALE MILJØ-TILTAK

Komiteen viser til at Klima- og miljødepartementet støtter en rekke nasjonale og internasjonale miljøtiltak over post 76 på statsbudsjettet, gjennom både øremerkede og frie midler. Komiteen viser til at midlene skal medvirke til nasjonale tiltak, slik at Norge oppfyller internasjonale forpliktelser innenfor naturmangfold, klima og forurensning, og nasjonale mål innenfor alle resultatområder.

3.2.2 Kap. 4400 Klima- og miljødepartementet

Det foreslås bevilget 34 516 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 31 020 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen har merket seg at Klima- og miljødepartementet under denne posten fører mer tilfeldige inntekter, blant annet prosjektmidler fra Nordisk ministerråd. Komiteen viser til at inntekter under denne posten gir grunnlag for tilsvarende merutgifter under kap. 1400, post 1 Driftsutgifter.

3.2.3 Kap. 1410 Kunnskap om klima og miljø

Det foreslås bevilget 1 112 059 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 1 022 671 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til at kapitlet omfatter midler til å utvikle et helhetlig kunnskapsgrunnlag på tvers av resultatområdene. Dette omfatter blant annet miljøovervåking, miljøkartlegging (herunder arbeidet med Økologisk grunnkart), grunnbevilgninger til miljøforskningsinstituttene, forskningsprogram i Norges forskningsråd og andre tilskudd til miljøforskningsinstituttene, jf. Prop. 1 S (2020–2021).

Komiteen peker på at norsk natur må forvaltes kunnskapsbasert for å sikre en miljøpolitikk som bygger på forvalteransvaret. Komiteen viser til at god og oppdatert kunnskap om natur er avgjørende for å sikre samfunnsøkonomisk gode beslutninger.

Komiteen mener innsatsen til miljøvernforskning og miljøovervåking må reflektere de store utfordringene Norge står overfor på miljøområdet.

Komiteen mener miljøforskningsinstituttene utfører en viktig jobb for å bedre kunnskapsgrunnlaget om norsk natur, miljøutfordringer og løsninger. Instituttene bidrar også til næringsutvikling innenfor bioøkonomi, og til naturressursutnyttelse med lavere økologisk fotavtrykk.

Komiteen peker på at det fremdeles er store behov for forskning på betydningen av samlet belastning og sumvirkninger av arealinngrep, økosystemssammenhenger og taksonomi/biosystematikk, og at en styrking av kunnskapen om samlet belastning på naturen anbefales sterkt av blant annet økosystemtjenesteutvalget (NOU 2013:10).

Komiteen viser til at den teknologiske utviklingen og kunnskapsutviklingen på området går raskt, og at det følger er viktig å tilpasse strategier og ambisjoner til denne utviklingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at universitets- og høyskolemiljø samt instituttsektoren, sitter med en nøkkelrolle for å drive fram ny teknologi og nye klimaløsninger.

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en opptrappingsplan for en styrket basisfinansiering av instituttsektoren for at forskning skal kunne bidra til å finne nye klimaløsninger, utvikle ny teknologi, styrke konkurransevnen og legge grunnlaget for nye arbeidsplasser.»

POST 21 MILJØOVERVÅKING

Det foreslås bevilget 277 159 000 kroner på post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effek-

tivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at god kunnskap er nødvendig for god forvaltning og for å stanse tapet av arter og naturtyper.

Disse medlemmer viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å øke bevilgningen på post 21 med 25 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen over kap. 1410 med 296 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Dette medlem viser til sin omtale av havvind under rammeområde 12. For å styrke havvindsatsingen ytterligere, og for å sikre at havvindutbygging ikke kommer i konflikt med viktige naturverdier, foreslår dette medlem blant annet å styrke havbunnskartleggingen gjennom MAREANO, og å styrke sjøfuglovervåkingen gjennom SEAPOP og SEATRACK. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det settes av totalt 40 mill. kroner til disse formålene.

Dette medlem viser til sitte alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen over kap. 1410 post 71 med 70 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

POST 22 MILJØKARTLEGGING

Det foreslås bevilget 130 302 000 kroner på post 22.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

ØKOLOGISK GRUNNKART

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, vil understreke viktigheten av at kartleggingen tydelig identifiserer den mest verdifulle naturen, og at dette er det viktigste målet med Økologisk grunnkart. Flertallet understreker at det haster med å få på plass et økologisk grunnkart for Norge. Kun ett av fire av de mest verdifulle naturområdene i Norge er kartlagt. Det betyr at vi mangler et solid og tilgjengelig kunnskapsgrunnlag om hvor den truede naturen finnes. Skal vi få det, må vi

kartlegge naturen vår, både for arter og naturtyper. Dette ser også utbyggerne store fordeler av, og er noe energi- og miljøkomiteen tidligere har sluttet seg til å få fortgang i.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at arbeidet med å utarbeide et økologisk grunnkart tar tid. Så langt er ca. 2 pst. av Norges landareal kartlagt etter den nye metodikken for økologisk grunnkart, basert på NiN-systemet. Disse medlemmer mener at dette er ganske lite og skuffende, når arbeidet ble gitt betydelig finansiering og et nytt løft fra og med 2016. Med nåværende tempo kan det se ut som det vil ta mange tiår før vi har kartlagt hele Norges landareal. I tillegg kommer kystarealer, som man ikke har startet på ennå. Disse medlemmer har merket seg at det foreløpig i stor grad er prioritert å kartlegge i pressområder, der kunnskap kanskje er mest presserende å få tak i. Disse medlemmer forventer at det gjøres riktige prioriteringer slik at tempoet etter hvert vil øke vesentlig, samtidig som den truede og mest verdifulle naturen sikres. Det er nå avgjørende at arbeidet med økologisk grunnkart ferdigstilles.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen den 3. desember 2020 la frem et økologisk grunnkart, en samling av ulike kartlag som gir kunnskap om hvor ulike naturtyper, arter og landskapstyper finnes i landet. Det økologiske grunnkartet ligger åpent og tilgjengelig i en egen nettportal.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil understreke viktigheten av å kartlegge naturen og få på plass naturregnskap for norske kommuner og fylker. Dette medlem viser derfor til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett der det er foreslått å øke bevilgningene til kommunene og fylkene med 150 mill. kroner for å ansette miljørådgivere som kan bidra til dette ved å sette av dedikerte tilskudd under rammeområde 18.

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å øke bevilgningen på post 22 med 25 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

POST 23 MAREANO, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 46 800 000 kroner på post 23.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse

medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at en svært liten del av havene er utforsket og kartlagt, og at kartleggingen av miljøverdiene i havet må økes kraftig for at vi skal klare å ta vare på de sårbare og verdifulle økosystemene i havet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å øke bevilgningen på post 23 med 20 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke MAREANO med 32 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag, blant annet for å styrke kunnskapsgrunnlaget for havvindutbygging.

POST 50 BASISLØYVINGAR UNDER NOREGS FORSKNINGSRÅD TIL MILJØFORSKINGSINSTITUTTA

Det foreslås bevilget 220 753 000 kroner på post 50.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår i sitt alternative budsjett å redusere basisbevilgningen under Norges forskningsråd til miljøforskningsinstituttene med 10 mill. kroner. Dette er samme beløp som regjeringen har foreslått en økning av, til samme formål.

POST 51 FORSKNINGSPROGRAM UNDER NOREGS FORSKNINGSRÅD

Det foreslås bevilget 384 738 000 kroner på post 51.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti er blitt enige om å redusere bevilgningen med 3 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i Fremskrittspartiets alternative budsjett foreslått å redusere posten til forskningsprogrammer under Norges forskningsråd med det samme som regjeringens foreslåtte samlede økning på 50 mill. kroner.

POST 53 INTERNASJONALT SAMARBEID OM MILJØFORSKNING

Det foreslås bevilget 7 274 000 kroner på post 53.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 70 NASJONALE OPPGÅVER VED MILJØFORSKINGSINSTITUTTA

Det foreslås bevilget 39 723 000 kroner på post 70.

POST 72 TILSKOT TIL GENØK – SENTER FOR BIOTRYGGLEIK

Det foreslås bevilget 5 310 000 kroner på post 72.

3.2.4 Kap. 1411 Artsdatabanken

Det foreslås bevilget 69 663 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 69 375 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen vil peke på at Artsdatabanken er en nasjonal kunnskapsbank om naturmangfold i Norge, som forsyner samfunnet med oppdatert og lett tilgjengelig kunnskap om arter, populasjoner og naturtyper – en kunnskap som er essensiell i en fremtid med fare for betydelige trusler mot norsk naturmangfold.

Komiteen viser til at Artsdatabanken gjennom innhenting, systematisering og formidling av kunnskap fra en rekke institusjoner, som universitetsmuseene, miljøforskningsinstitutter, forvaltningsorganer, frivillige organisasjoner, konsulentselskap og andre kommersielle virksomheter, bygger viktige broer mellom vitenskap og samfunn, der mange opptrer både som brukere og bidragsyttere.

Komiteen viser til at Artsdatabanken lager rødliste for arter, rødliste for naturtyper, gjør risikovurderinger for fremmede arter i Norge, aktivt vedlikeholder oversikt over artenes systematikk og navn, utvikler og vedlikeholder type- og beskrivelsessystem for natur (Natur i Norge (NiN)) og har viktige oppgaver i arbeidet med å etablere teknisk infrastruktur for innsamling og formidling av det økologiske grunnkartet. Komiteen mener Artsdatabanken skal gi offentlig forvaltning, forskning, undervisning, organisasjoner og andre brukere i allmennheten oppdatert og lett tilgjengelig infor-

masjon om biologisk mangfold, og være en pådriver i innovasjon og utvikling av elektroniske kart og annen infrastruktur for innsamling og formidling av data om naturmangfoldet i Norge.

Komiteen understreker at Artsdatabanken skal ha et eget styre og en sterk og uavhengig faglig rolle som kunnskapskilde for alle sektorer i samfunnet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at tap av naturmangfold er en like stor trussel mot vårt livsgrunnlag som klimaendringene. Et bærekraftig samfunn er fullstendig avhengig av naturen. Norge har forpliktet seg til gjennom konvensjonen om biologisk mangfold å stanse tapet av arter og naturtyper. Flertallet viser til at for å bidra til å stanse tap av biologisk mangfold og for å sikre at økosystemtjenestene er velfungerende og leverer nødvendige økosystemtjenester, er det avgjørende å styrke kunnskapen om arter og naturtyper i Norge.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at kommunene som arealforvaltere har et stort ansvar for å sikre en bærekraftig forvaltning av sine arealer. I denne forbindelse er det viktig at de har et oppdatert og godt kunnskapsgrunnlag om sine naturverdier. Men mange kommuner mangler tilgang til informasjon om naturens tilstand innenfor egne grenser. De mangler også tydelig informasjon om hva et inngrep i et gitt naturområde vil bety for arter som er avhengig av området.

Norsk institutt for naturforskning (NINA) er ansvarlig for å utvikle Naturindeks, den mest helhetlige overvåkingen av tilstanden til norsk natur i dag, men det innhentes ikke kunnskap om tilstanden til naturen på kommunenivå.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Norsk institutt for naturforskning (NINA) innhenter kunnskap om tilstanden til naturen på kommunenivå, slik at kommunene får et bedre kunnskapsgrunnlag som legges til grunn for arealforvaltningen.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen over kap. 1411 med 48 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 32 748 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig

Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, kan overføres, kan benyttes under post 70

Det foreslås bevilget kr 10 249 000 på post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

3.2.5 Kap. 4411 Artsdatabanken

Det foreslås bevilget 420 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 428 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

3.2.6 Kap. 1412 Meteorologiformål

Det foreslås bevilget 523 114 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 485 762 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

POST 50 METEOROLOGISK INSTITUTT

Det foreslås bevilget 380 257 000 kroner på post 50.

Komiteen viser til at Meteorologisk institutt (MET) sitt arbeid med å overvåke og varsle vær er en kritisk samfunnsfunksjon. MET må ha et observasjonsnettverk som dekker Norge, våre havområder og Svalbard tilstrekkelig godt til å kunne utarbeide værvarsel så vel som å studere klimaet og klimaendringene.

Komiteen viser til at fra 1. januar 2020 ble forvaltningen av eiendommene til MET på Blindern overført til Statsbygg.

Komiteen vil understreke at MET har en samfunnskritisk funksjon og står for den offentlige meteorologiske tjenesten for både sivile og militære formål i Norge. Instituttet er blant de fremste kunnskapsmiljøene i Norge på klimaendringer, og har dermed en viktig rolle i å forberede Norge på et endret klima.

Komiteen mener MET er blant de fremste kunnskapsmiljøer i landet på klimaendringer, og har en viktig rolle med å forberede Norge på et endret klima. Det gjøres blant annet gjennom Klimaservicesenteret i Norge og deltagelse i internasjonale fora for å utvikle modellanalyser som grunnlag for forhandlinger om

internasjonale avtaler for reduksjon i utslipp av luftforurensninger. Observasjonene fra nordområdene er òg med på å dokumentere klimaendringer. MET er de eneste med personell på Bjørnøya og Hopen, og sikrer norsk nærvær og støtte til søk og redning. Det skal også bygges ny værradar på Rássegálvárri i Kautokeino for å varsle ekstremvær og flom.

Komiteen registrerer at værtjenesten Yr stadig blir bedre, og for 14. år på rad ble MET kåret til den statsetaten med best omdømme blant publikum.

Klima rammer spesielt utviklingsland. Komiteen ser positivt på at MET er med i bistandsarbeid innenfor værvarsling og klimaanalyser i syv land i Afrika og Asia, finansiert over Utenriksdepartementet sitt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

3.2.7 Kap. 1420 Miljødirektoratet

Det foreslås bevilget 6 382 099 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 5 269 322 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til at Miljødirektoratet er Klima- og miljødepartementets rådgivende og utøvende fagorgan innenfor klima, naturforvaltning og forurensning. Komiteen viser til Miljødirektoratets hovedoppgaver som er å redusere klimagassutslippene, ta vare på naturmangfoldet, sikre den naturlige produksjonsevnen, hindre forurensning og legge til rette for friluftsliv. Miljødirektoratet har også en rekke viktige forvaltnings- og tilsynsoppgaver. Komiteen viser til at Miljødirektoratet er viktig for å gjennomføre miljøtiltak, og at direktoratet har fått mange nye oppgaver.

Komiteen viser til at dersom vi skal løse klima- og naturkrisen, er det viktig at Miljødirektoratet har faglig kompetanse og ressurser til å ivareta dette arbeidet.

DET INTERNASJONALE NATURPANELET

Komiteen viser til FNs naturpanels rapport fra 2019 som viser at natur er avgjørende for menneskets livsgrunnlag. Rapporten viser at arter dør ut i et tempo mellom ti og hundre tusen ganger raskere enn naturlig på grunn av menneskeskapt årsaker som arealbruk, klimagassutslipp, forurensning, rovdrift på naturen og introduksjon av fremmede arter.

Komiteen viser til at den politiske oppmerksomheten rundt artsmangfold og bortfall av urovekkende mange arter har ført til at kunnskaps- og bevissthetsni-

vået om dette generelt er økende, også blant politikere på alle forvaltningsnivåer. Disse medlemmer viser til at regjeringen og regjeringspartiene i flere år har prioritert midler til økologisk grunnkart, som ble lansert 3. desember 2020. Dette vil være et nyttig hjelpemiddel for klok og ansvarlig areal- og biotopforvaltning i kommunene.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det under denne regjeringen har blitt en dobling av utvalgte kulturlandskap fra 22 i 2013 til 44 i 2019, samt at det har blitt bevilget nær 3,3 mrd. kroner til skogvern over 8 år. Til sammenlikning bevilget forrige regjering om lag 1,3 mrd. kroner til skogvern på 8 år. Videre er det under denne regjeringen blitt lagt frem stortingsmeldinger om miljøkriminalitet og naturmangfold, fastsatt handlingsplan for verneområdene og laget tiltaksplan for fremmede skadelige organismer. I tillegg er regjeringen i gang med en tiltaksplan for pollinerende insekt.

Disse medlemmer viser videre til at regjeringen siden 2016 har vernet tre nye nasjonalparker (Lofotodden (2018), Raet (2016) og Jomfruland (2016)) og utvidet Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark (2018). Videre har regjeringen vernet 610 skogområder siden høsten 2013 og 9 marine verneområder i 2020. Regjeringen følger opp Stortingets vedtak om å legge frem en helhetlig plan for marine verneområder. Denne er ventet i 2021. Under denne regjeringen er det kommet på plass nesten 4 000 kvadratkilometer nytt vern, og det er nå totalt vernet om lag 62 000 kvadratkilometer i Norge.

NATURSATS

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til det viktige arbeidet som gjøres for å ta vare på natur i kommunene. Flertallet mener at kommunene er avgjørende for dette arbeidet.

Flertallet mener vi trenger et kunnskapsløft for naturmangfold i kommunene ved å etablere et «Natursats»-program. Dette vil være en tilskuddordning der kommunene kan søke om midler for å gjennomføre tiltak som bidrar til å stanse tapet av naturmangfold.

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og legge fram en sak i revidert nasjonalbudsjett for 2021 om å opprette ordningen 'Natursats' etter modell fra 'Klimasats'. Formålet med ordningen skal være å bistå og gi støtte til kommuner og fylkeskommuner for å redusere tap av natur og biologisk verdifulle arealer.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det settes av 50 mill. kroner til opp-

start av Natursats i 2021 med mål om videre opptrapping.

VANNFORVALTNING

Komiteen mener det er viktig med en helhetlig vannforvaltning, som tar vare på naturmangfoldet, styrker økosystemtjenestene og bruker naturens egen flomdemping. Vannressursforvaltningen er viktig for god drikke- og badevannskvalitet, folkehelse, friluftsliv, matproduksjon og framtidig samfunnsutvikling. Vassdrag er svært viktige naturtyper i Norge og er levested for mange nøkkelarter. Så mange som 260 vannlevende arter er utrydningstruet i Norge.

VERNEOMRÅDER, RESTAURERING OG SKJØTSEL AV NATURMM.

Komiteen viser til at Norge har forpliktet seg til å verne ti pst. av våre havområder innen 2030, men så langt er bare 3,1 pst. vernet. Komiteen mener det trengs ytterligere innsats for å verne natur.

Komiteen viser til at Stortinget har vedtatt at 15 pst. av de forringede økosystemene skal være restaurert innen 2025. Komiteen mener dette krever at det settes i verk tiltak for å restaurere naturtyper. I arbeidet med å definere mål for god økologisk tilstand mener komiteen det skal avklares hva som bør regnes som forringede økosystemer, og hvilke som bør prioriteres for restaurering.

Komiteen viser til at restaurering av myr og annen våtmark medvirker til å redusere klimagassutslipp, dempe flom og bedre den økologiske tilstanden for myrenes rike naturmangfold. Komiteen viser til at restaurering ifølge FNs klimapanel er et billig tiltak for å redusere klimagassutslippene, og at tiltaket også ble trukket fram i Klimakur 2030 som et aktuelt tiltak i Norge.

Komiteen mener miljømyndighetene har ansvar for å ivareta vernede områder. Komiteen viser til at nesten en tredjedel av norske verneområder er truet av mangel på skjøtseltiltak. Skjøtsel er nødvendig for å hindre gjengroing, og for å fjerne fremmede organismer og forsøpling. Flere verneområder har fått inn fremmede arter, som mink, sitkagran, norsk gran og edelgran, som utgjør en trussel mot naturmangfoldet og er i strid med vernevedtaket. For å sikre verneverdiene vil det kunne være behov for å fjerne innslag av slike fremmede, skadelige arter.

SKOG

Komiteen mener at natur som fanger og lagrer karbon, og som samtidig er viktig for naturmangfoldet, må forvaltes og ivaretas langsiktig på en god måte. Komiteen viser til at dette i særlig grad gjelder skog, myr og øvrige våtmarker.

Komiteen viser til at skogen samtidig er en viktig næringsvei, bidrar med fornybare materialer og ressurser, og kan spille en rolle for å erstatte fossil energibruk.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet, viser til at nesten halvparten av de truede artene våre lever i skogen, og at det er tverrpolitisk enighet om økt satsing på frivillig skogvern for å ta vare på naturmangfoldet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet ser annerledes på målet om økt satsing på skogvern, og viser for øvrig til egne merknader under post 37.

NASJONALPARKER

Komiteen viser til at nasjonalparkene er et kvalitetsstempel som gis til det beste norsk natur har å vise til, og at nasjonalparker er en verdi for reiseliv, stolthet og folkehelse i lokalsamfunnene der de ligger.

Komiteen viser til at nasjonalparker og andre verneområder er en viktig del av reiselivet i Norge. Nasjonalparksentre og andre besøkssentre med naturinformasjoner er utviklet til kunnskapsbaserte spyspisser for et naturbasert reiseliv.

Komiteen vil peke på at nasjonalparkene våre er ujevnt fordelt på naturtyper og regioner, og at det er behov for flere nasjonalparker i lavlandet og i kystnære områder. Komiteen viser til at vi gjennom internasjonale avtaler har forpliktet oss til å stanse tapet av arter og naturtyper innen 2020, og at nasjonalparker og andre verneområder er viktige for å sikre naturmangfoldet.

TRUA ARTER OG NATURTYPER

Komiteen viser til at det er ca. 400 arter som kan være aktuelle som prioriterte arter. Så langt har åtte naturtyper og 14 arter blitt prioritert etter naturmangfoldloven så langt. Komiteen viser til at vi har langt igjen til å nå målet, og at det er et betydelig arbeid som gjenstår.

Komiteen vil særlig understreke at situasjonen for sjøfuglene fortsetter å være alvorlig. Det er nødvendig at den planlagte handlingsplanen for sjøfugl blir god, ferdigstilt og at tiltakene kan settes i gang raskt.

AVFALL OG MARIN FORSØPLING

Komiteen viser til at plast utgjør den største delen av alt marint avfall og kan bli værende i havet i hundrevis av år. Anslagsvis havner åtte millioner tonn plast i havet hvert år, like mye som mengden tunfisk som fiskes hvert år. Mengden er forventet å doble seg innen 2030, og firedoble seg innen 2050.

Komiteen viser til at platen dreper fisk, sjøfugl og andre dyr som følge av kvelning og andre livstruende skader. Plast brytes ned til mikropartikler og tas opp i dyr og marine næringskjeder. Komiteen erkjenner at plastforsøplingen i havet er et internasjonalt miljøproblem, som må løses med internasjonalt samarbeid. Men

mye marin forsøpling skjer også lokalt, og Norge må også sørge for at vi ikke bidrar til plastforurensningen.

Komiteen etterlyser framdrift i arbeidet med utvidede produsentansvarsordninger og forbud mot salg av enkelte engangsprodukter. Komiteen mener videre at nye ulike retur- og panteordninger må vurderes for å hindre avfall på avveie.

OPPRYDDING MILJØGIFTER

Komiteen er bekymret for miljøtilstanden i mange av landets fjorder, havner og innsjøer som følge av historisk forurensning.

ROVVILTILTAK

Komiteen understreker at midlene til forebyggende og konfliktdependende tiltak i rovdyrforvaltningen skal dekke mange viktige tiltak.

REN OG TRYGG LUFT

Komiteen viser til at flere byer sliter med for høy luftforurensning. Barn, gravide, syke og eldre er særlig sårbare. Folk med allergi, astma og luftveislidelser får ekstra helseplager. Hjertesyke mennesker blir sykere og kan dø for tidlig. Veitrafikken er hovedårsaken til den skadelige luften. Også vedfyring i gamle ovner er et problem, i tillegg til utslipp fra industri og skip i havner. Komiteen understreker at Miljødirektoratet har en viktig rolle i arbeidet med å sikre ren og trygg luft for alle. Miljødirektoratet følger opp kommunenes arbeid med tiltaksutredninger, og sammen med Fylkesmannen utfører de tilsyn med kommunenes arbeid på området.

Komiteen viser til at for å holde fram det avgjørende arbeidet med å sikre ren og trygg luft for alle, er det viktig at Miljødirektoratet får tilstrekkelig med virkemidler og ressurser for å utføre sin del av oppgavene.

FRILUFTSFORMÅL

Komiteen viser til at friluftsliv er svært viktig for veldig mange mennesker i Norge. Gjennom friluftslivet blir folk glad i naturen, og det er bra for folkehelsen. Det offentlige må legge til rette for at alle som ønsker det skal ha god tilgang til naturen. Komiteen viser videre til Handlingsplanen for friluftsliv som regjeringen la fram sommeren 2018, og komiteen vil understreke viktigheten av at denne følges opp.

STØTTE TIL FRIVILLIGE MILJØORGANISASJONER OG ALLMENNUTTIGE MILJØSTIFTELSE

Komiteen mener de frivillige friluftsliv- og miljøorganisasjonene gjør et viktig arbeid for å spre kunnskap om miljøspørsmål og legge til rette for bærekraftig bruk av naturen. Komiteen mener miljøorganisasjonenes bidrag er avgjørende i kampen mot miljødelegelsene. Komiteen mener det er viktig at de frivillige

organisasjonene sikres langsiktige og gode vilkår, slik at de kan videreføre og styrke sitt viktige arbeid for natur og friluftsliv.

Komiteen viser til at de naturfaglige organisasjonene mobiliserer mye frivillighet og engasjement, bidrar til viktig datainnsamling gjennom registrering av arter og gjør en stor innsats for bevaring av norsk natur. Komiteen mener at denne tilskuddsordningen gir mye tilbake i form av naturkunnskap, naturopplevelser, friluftsgoder og folkehelse.

NATURINFORMASJONSSENTRE

Komiteen viser til at naturinformasjonssentrene skal være spydspisser i formidlingen omkring nasjonalparker, våtmark, villrein, rovvilt, fugler og villaks, og er en viktig satsing. Komiteen viser til at målgruppen er både lokalbefolkning og turister, og at formidling til barn og unge er prioritert.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget 720 447 000 kroner på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proSENTSATSEN i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Disse medlemmer foreslår å omprioritere 1 mill. kroner for å styrke kapasiteten i Statens naturoppsyn (SNO) for å kunne øke kapasiteten for å bidra til skadefelling av rovdyr, når dette er nødvendig. Bevilgningen skal bidra til at uttakene kan skje så effektivt som mulig gjennom at SNO kan bistå lokale skadefellingslag ved behov.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt alternative budsjett foreslått et ekstraordinært effektiviseringskrav i Miljødirektoratet på 10 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener Miljødirektoratet spiller en avgjørende rolle for at Norge skal klare å kutte klimagassutslippene i tråd med klimamålene våre og stanse tapet av norsk natur.

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å øke bevilgningen til drift av Miljødirektoratet, post 1, med 35 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Dette medlem viser til klimabudsjettet i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett. For å klare å kutte utslippene med minst 60 pst. innen 2030, relativt til 1990, må vi gjennomføre en rekke klimatiltak i forskjellige sektorer.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener det må stilles strengere miljøkrav til industrien samtidig som man øker bevilgningen til klimatiltak. Industrien står for en betydelig andel av norske utslipp som kan være utfordrende å kutte, så det haster å få på plass strengere krav og teknologiutvikling.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og iverksette strengere miljøkrav til industrien i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede et forbud mot bruk av fossile brenslere i industrien i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille krav om gjenvinning av varme fra røykgass og utrede og innføre krav om redusert fakling på raffinier i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen utrede og iverksette strengere krav til bruk av beste tilgjengelige teknologi i asfaltindustrien i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille krav til fjernvarmebransjen om å omstille fjernvarmen fra gass til elektrisitet, samt å omstille bruken av fossil olje til bio i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen stille krav om bruk og innblanding av trekull i industrien i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen innføre forbud mot fossil gass til oppvarming innen 2025 i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen utrede og innføre forbud mot bruk av fossile brenslere på byggeplasser i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen utrede og innføre påbud om lav- og nullutslippsløsninger for supply-skip og arbeidsbåter i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til Circularity Gap Report Norway som ble publisert i år som viser at Norge kun er 2,4 pst. sirkulær. Det haster å få til overgangen til en sirkulær økonomi, og det må iverksettes tiltak for å unngå den unødvendige sløsing med ressurser.

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og iverksette krav til materialgjenvinning av tekstiler i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre holdningskampanjer og opprette flere returpunkter for materialgjenvinning i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at offentlig virksomhet og offentlige anskaffelser har stor mulighet til å påvirke klimagassutslippene, både nasjonalt og globalt. Disse medlemmer mener det må stilles strengere krav til offentlige innkjøp, og etterlyser strengere miljøkrav i alle deler av offentlig virksomhet.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille krav om elektrifisering av ikke-veigående maskiner i offentlige anbud i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille krav om utslippsfrie bygg- og anleggsplasser i offentlige innkjøp i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen forskriftsfeste krav om utslippsfri kollektivtransport for alle kommende anbud i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF) sin rap-

port «State of the Nation – Norges tilstand» som viser et betydelig etterslep innen vedlikehold av bygg, infrastruktur og behov for flere klimatilpassede prosjekter. Vi vet at ombruk, gjenbruk og transformasjon av eksisterende bygg er bedre enn å bygge nytt. Det offentlige må i større grad foreta klimakloke valg i byggenæringen fordi vedlikehold og gjenbruk av de eksisterende bygge- ne er blant områdene med størst potensial til å bidra til Norges klimamål innen 2030. Hvis det ikke satses langsiktig på å ta igjen dagens vedlikeholdsetterslep, vil etterslepet føre til større CO₂-avtrykk enn nødvendig. Det må stilles strengere krav og settes ambisiøse mål til mer bærekraftige løsninger for redusert energiforbruk og klimagassutslipp.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen lage en nasjonal handlingsplan for reduksjon av vedlikeholds- og oppgraderingsbehovet for bygg og infrastruktur i offentlig sektor i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og iverksette tiltak for å stimulere til planlegging av bærekraftig infrastruktur og offentlige bygg i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gi kommuner og fylkeskommuner tilstrekkelig økonomisk handlingsrom for å møte sammensatte behov og utfordringer som følge av befolkningsendringer og klimaendringer, og komme tilbake til Stortinget med forslag om dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021.»

«Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak for å øke bruken av prestasjonsbaserte anskaffelser i stedet for prisbaserte anskaffelser i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener det er behov for å gjennomføre flere nye klimatiltak for å nå klimamålene våre.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for uttak av metan fra gamle deponier i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen utrede og innføre tilskuddsordning for utskiftning av og forbud mot forurensende ovner i soner med høy luftforurensning i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og innføre krav til høyere omsetningskrav av avansert biodrivstoff i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen gi kommunene mulighet til å si nei til anløp av cruisetrafikk og melde tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av 2021.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utvide nullutslippskravet til cruisebåter og andre turistbåter i verdensarvfjordene fra 2026 til å gjelde alle norske fjorder, og melde tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av våren 2021.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at avgifter er et særlig effektivt virkemiddel for å redusere klimagassutslippene. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett å styrke eksisterende miljøavgifter og utrede og innføre nye avgifter på områder der forurenseren ikke må betale i dag. Dette medlem viser derfor til Sosialistisk Venstrepartis merknader og forslag i Innst. 2 S (2020–2021) og Innst. 3 S (2020–2021), der det foreslås en styrking av miljøavgiftene.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke Miljødirektoratet med 150 mill. kroner ut over regjeringens forslag, fordelt på postene 1 og 21.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Det er foreslått bevilget 326 350 000 kroner på post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proSENTSatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår også å redusere spesielle driftsutgifter i direktoratet med 20 mill. kroner, som vil gi en nominell videreføring av 2020 nivå.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å øke bevilgningen på post 21 med 10 mill. kroner til insektovervåkning.

POST 22 STATLEGE VASSMILJØTILTAK

Det foreslås bevilget 242 870 000 kroner på post 22.

POST 22 KALKING I VASSDRAG

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti er blitt enige om å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proSENTSatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett og forslag om en forsterket satsing på statlige vannmiljøtiltak. Disse medlemmer vil påpeke at vassdrag, elver, innsjøer og fjorder kjennetegner Norge som land, gir oss naturopplevelser og forsyner oss med både drikkevann og ren energi. Disse medlemmer viser til at god forvaltning av disse felles naturressursene blir stadig viktigere, og viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det foreslås styrking på området med 10 mill. kroner mer enn regjeringens forslag.

POST 23 OPPDRAGS- OG GEBYRRELATERT VERKSEMD, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 147 535 000 kroner på post 23.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proSENTSatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 30 STATLEGE TILEIGNINGAR, BANDLEGGING AV FRILUFTSOMRÅDE, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 30 167 000 kroner på post 30.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å øke bevilgningen på post 30 med 20 mill. kroner for å stanse nedbyggingen i strandsonen ved å kjøpe opp viktige friluftsområder.

POST 31 TILTAK I VERNEOMRÅDE, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 90 419 000 kroner på post 31.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å øke bevilgningen på post 31 med 5 mill. kroner for å ta vare på verneområdene våre.

POST 32 STATLEGE TILEIGNINGAR, FYLKESVISE VERNEPLANAR, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 540 000 kroner på post 32.

POST 33 STATLEGE TILEIGNINGAR, NYTT LANDBASERT VERN, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 950 000 kroner på post 33.

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått å øke bevilgningen på post 33 med 20 mill. kroner for å verne verdifull natur og opprette flere nasjonalparker.

POST 34 STATLEGE TILEIGNINGAR, NASJONALPARKAR, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 2 053 000 kroner på post 34.

POST 35 STATLEGE TILEIGNINGAR, SKOGVERN, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 455 101 000 kroner på post 35.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettenigheten der det blir foreslått å redusere bevilgningen til frivillig skogvern med 20 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt alternative budsjett foreslått at statlig erverv av skogvern settes til null, slik at ikke det gjennomføres nytt vern i 2021. Det innebærer et kutt på 455,1 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2021 har foreslått å øke

bevilgningen til skogvern på post 35 med 200 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at insekter, fugler og en rekke truede arter er avhengig av skogen, ikke minst gammelskogen. Skogen er hjemmet til mange tusen arter av sopp, planter og dyr som ikke kan bo noe annet sted enn i, blant eller på skogstrær. Skog og skogbunn er også svært viktige karbonlagre.

Disse medlemmer viser til Stortingets vedtatte mål om å verne 10 pst. av produktiv skog. Foreløpig er omtrent 5 pst. av skogarealet vernet. Skal Stortingets vedtatte mål nås, mener disse medlemmer at bevilgningene til skogvern må økes.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen over kap. 1420 post 35 med 315 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

POST 36 STATLEGE TILEIGNINGAR, MARINT VERN, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 6 200 000 kroner på post 36.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2021 har foreslått å øke bevilgningen til marint vern på post 36 med 5 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser også til Prop. 1 S (2019–2020) hvor det står:

«Vernevedtak for områda Innervisten, Nordfjorden, Karlsøyvær, Kaldvåg fjorden og Innhavet, Ytre Karlsøy, Rossfjordstraumen, Rystraumen, Ytre Hardangerfjorden, Lurefjorden og Lindåsosane, Krossfjorden, Børgin, og Skarnsundet er planlagt hausten 2019. Vernevedtak for Rauerfjorden, Dalsfjorden, Stad, Giske, Grandefjæra og LoppHAVet er planlagt i 2020.»

Disse medlemmer registrerer at av de som skulle gis marint vern i 2019 er Børgin fremdeles ikke vernet. Disse medlemmer fremmer derfor dette forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for vern av Børgin i Trøndelag som lovet i fremlegget til statsbudsjett for 2020.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til sitt alternative statsbudsjett, der det settes av 20 mill. kroner over kap. 1420 post 36 til et eget program for etablering av marine nasjonalparker.

POST 37 SKOGLANTING, *kan overføres*

Det er ikke foreslått bevilgninger på post 37.

SKOGLANTING, VIDAREFØRING AV PILOTPROSJEKT FOR STADEIGNE TRESLAG

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti mener det er avgjørende å gjennomføre en effektiv og målrettet skogpolitikk for å øke karbonbindingen i Norge, samt å utvikle stedegen skog og drive fram flere skogplanter av lauvskog også for klimatilpassing og for bedre å ivareta arts mangfold i et klima i endring. I tillegg til skogplanting og påskoging hos private skogeiere, er det viktig å gjøre arealkartlegging og utvikle samarbeidet med planteskoler og aktører innen planteproduksjon. Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 5 mill. kroner til dette formålet i 2021.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet mener at skogen er en så viktig del av klimaløsningen at den måten regjeringen driver skogpolitikk på, ikke kan fortsette. Disse medlemmer vil understreke at arbeidet går altfor sent, og at vi derfor ikke greier å bruke skogressursene våre så aktivt at vi kan ta ut den klimanytten det er potensial for.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener videre at regjeringen har gjort altfor lite for å legge opp til aktiv bruk og forvaltning av norsk skog, men i stedet har konsentrert seg utelukkende om å verne den. Disse medlemmer vil vise til at Senterpartiet ved flere anledninger har pekt på behovet for et krafttak for skogplanting i klimasammenheng, og har tatt til orde for en opptrappingsplan på dette området over de neste 10 årene. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet foreslår å bevilge 340 mill. kroner til en samlet skogpakke, hvor skogplanting som klimatiltak og på nye arealer er en stor del av satsingen.

Disse medlemmer mener det er helt uholdbart at regjeringen ikke har en helhetlig plan for skog som klimatiltak, og vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for kraftig økning av det langsiktige opptaket av karbon på norske skogarealer. Planen må, i tillegg til å omfatte en nærmere plan for skogplanting på nye arealer, utrede hvilke verdiskapningstiltak og konkrete klimatiltak som fører til at skogbruket kan bidra til å nå utslippsmålene.»

POST 38 RESTAURERING AV MYR OG ANNA VÅTMARK, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 17 090 000 kroner på post 38.

Restaurering av natur

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at regjeringen ikke er i rute med å følge opp Stortingets vedtak om at 15 pst. av forringede økosystemer skal være restaurert innen 2025. Disse medlemmer mener vi trenger en langt større innsats for å restaurere naturen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at globalt er det anslått at jordsmonnet inneholder to til tre ganger så mye karbon som atmosfæren. Norsk jord og skog tar opp mer enn halvparten av klimagassutslippene i Norge.

Å øke karboninnholdet i jord, skog, planter og røtter er derfor en viktig del av klimaløsningen i tillegg til å styrke det biologiske mangfoldet og naturens evne til å produsere økosystemtjenester. Karbonlagring i natur er naturens egen CCS.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett der det foreslås bevilget 50 mill. kroner ekstra til restaurering av natur.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at restaurering av natur og arts mangfold i og langs vassdrag sikres gjennom de kommende vilkårsrevisjonene for vassdrag.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2021 hvor det bevilges 20 mill. kroner til restaurering av myr på post 38 ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne mener vi må stoppe nedbyggingen av myr for å forhindre store klimagassutslipp. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag om å stanse nedbygging av myr i løpet av våren 2021.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der bevilgningen over post 38 økes med 20 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. I tillegg foreslås det å bevilge 100 mill. kroner over post 25 til å etablere et program for restaurering og reetablering

av våtmarker, naturskog og andre viktige naturtyper. Målet er at 15 pst. av den ødelagte naturen skal være restaurert innen 2030, i tråd med målsettingen for FNs tiår for naturrestaurering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti understreker at naturinngrep og ødeleggelse av leveområder og økosystemer er den største trusselen mot naturmangfoldet vårt. Veibyggning, boligbygging og industriutbygging er viktig for samfunnet, samtidig som det også ødelegger natur og kretsløp som vi er en del av og er avhengige av. Naturrestaurering er derfor nødvendig for å bremse tapet av natur og mangfoldet i naturen, og for å holde økosystemtjenester som rent vann, flomdemping, pollinering, karbonbinding og mat, ved like.

Disse medlemmer viser til Stortingets vedtatte mål om at 15 pst. av de forringende økosystemene skal være restaurert innen 2025, og viser til at det allerede pågår et omfattende arbeid med å restaurere myr og annen våtmark. Det er også satt i gang mange andre tiltak i vernede områder og vassdrag, som skjøtsel av slåttemark og kystlynghei, hogst av fremmede treslag i verneområder, kalking av sure vassdrag, nedkjempelse av lakseparasitter, restaurering av ørretbekker og fjerning av vandringshinder.

POST 39 OPPRYDDINGSTILTAK, *kan overføres, kan benyttes under postene 69 og 79*

Det foreslås bevilget 12 483 000 kroner på post 39.

POST 61 TILSKOT TIL KLIMATILTAK OG KLIMATILPASSING, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 224 244 000 kroner på post 61.

STØTTE TIL KLIMATILPASNING- OG KLIMATILTAK

Komiteen viser til at klimaendringene er i gang. I Norge opplever vi i økende grad styrtregn, flom, ras og tørke. Aller hardest rammes mennesker i fattige land. Stortinget har vedtatt mål for kutt i klimagasser i Norge fram mot 2030, og det gjenstår en stor jobb for å nå målene.

Komiteen viser til at Miljødirektoratet administrerer en rekke ordninger som skal bidra til omstilling til lavutslippssamfunnet. Det er derfor viktig at de får de ressursene som skal til for effektivt å utføre oppgavene sine. Komiteen understreker at en viktig oppgave er å sikre kunnskap om ulike klimatiltak og virkemidler, slik at politikktutforming kan skje på best mulig grunnlag.

Komiteen viser til at Miljødirektoratet administrerer tilskuddsordninger til klimatiltak og klimatilpassning i kommunene. På få år har disse ordningene blitt populære ordninger som bidrar til mye aktivitet. Det er til sammen søkt om 2,3 mrd. kroner siden ordningen

ble opprettet. Komiteen mener ordningene er viktige for kommunenes klimadugnad.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at Klimasats er en svært populær ordning. I en tid med klimakrise trengs det mer penger til kommunene for å legge om driften i klimavennlig retning. De må være i stand til å kreve de gode løsningene når de skal kjøpe inn; løsninger som presser næringslivet til å endre seg og utvikle seg teknologisk. Det kreves kompetanse og tid for å stille disse kravene, det er et kontinuerlig arbeid. Kommunene bør derfor i større grad få midler til å ansette rådgivere for å utarbeide anbud, rådgivning i egen drift og bevisstgjøre organisasjonene. Det er kommunene og fylkeskommunene som har bidratt til elfergerevolusjonen, men de trenger støtte for å klare å få prosjekter og kompetanse opp og stå.

Flertallet viser til at Norge allerede i 2030 skal nå ambisiøse utslippsmål og at tiltak for å nå disse må settes i verk raskt. Videre vil flertallet understreke at overgangen mot et lavutslippssamfunn krever omstilling i alle sektorer, og at det vil få konsekvenser for hvordan vi planlegger og organiserer samfunnene våre fremover. Flertallet mener det er positivt at det etableres signalprosjekter for omstilling av hele samfunn til utslippsfrie regioner slik det for eksempel er planer for i Lofoten gjennom prosjektet «Lofoten 2030 – de grønne øyene».

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener Klimasats må forsterkes, og viser til at Arbeiderpartiets alternative budsjett har styrket klimasats med 100 mill. kroner.

Komiteen vil trekke frem kommunenes viktige rolle i klimaarbeidet – både som myndighet, eier, innkjøper, tjenesteleverandør og pådriver. I kommunene er det også mulig å tilpasse politikken etter de utfordringer og muligheter som finnes lokalt, og komiteen mener derfor at kommunene egner seg godt til å forvalte og håndtere konkrete og lokalt tilpassede klimalløsninger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til formålet med ordningen Klimasats, nemlig å fremme klimatiltak i kommuner og fylkeskommuner ved å støtte prosjekt som bidrar til reduserte utslipp. Flertallet vil peke på at både små og store kommuner over hele landet har fått støtte til et mangfold av ulike klimatiltak gjennom ordningen. Flertallet merker seg at Miljødirektoratet melder om stadig flere og bedre søknader med mål om å kutte utslipp, og at kommunene er stadig mer ambisiøse på dette området. Flertal-

let mener dette understreket behovet for ordningen som gjør lokalt klimaarbeid over hele landet mulig.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet ser at regjeringen ikke prioriterer lokale klimalløsninger som Klimasats-midlene representerer i tråd med den økende aktiviteten, og viser i den forbindelse til Senterpartiets forslag om å styrke ordningen med 80 mill. kroner i alternativt budsjett.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til forslag til statsbudsjettet 2021, der regjeringen foreslår å redusere støtten til Klimasats fra 181,8 mill. kroner i 2020 til 100 mill. kroner i 2021. Disse medlemmer stiller seg svært kritisk til å foreslå kutt i en særdeles vellykket ordning som er viktig for å sikre midler til kommuner og fylker og gjennomføre klimatiltak over hele landet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2021 hvor det er foreslått satt av 300 mill. kroner ut over regjeringens forslag til Klimasats-ordningen, og 90 mill. kroner til Natursats, som er en utvidelse av ordningen for å støtte prosjekter for å ta vare på naturen i kommuner og fylker.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne ønsker å styrke Klimasats-ordningen. I Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett foreslås det å øke bevilgningen over post 61 med 1 mrd. kroner sammenlignet med regjeringens budsjettforslag. Av dette settes det av 250 mill. kroner til en generell styrking av Klimasats, 250 mill. kroner til å bygge ut elbillading i borettslag og sameier, 200 mill. kroner til en storstilt satsing på grønne kommunale anskaffelser, 200 mill. kroner til energisparingstiltak i husholdninger og energirådgivning, 50 mill. kroner til en tilskuddsordning til elsykler og 50 mill. kroner til å styrke kommunenes arbeid med klimatilpassing.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det var regjeringen som i 2016 opprettet Klimasats-ordningen. Disse medlemmer viser også til at Klimasats senest i mai 2020 ble tildelt 50 mill. kroner ekstra i ordningen, som en del av regjeringens grønne tiltakspakke. Det vises også til at regjeringen nå vil ta sikte på å inkludere Longyearbyen lokalstyre i ordningen.

POST 62 TILSKUDD TIL GRØNN SKIPSFART

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at hurtigbåter i fylkeskommunal trafikk har svært høye utslipp per passasjerkilometer. Utslippsfrie alternativer fins, men er foreløpig dyre. Derfor

ønsker dette medlem å øke tilskuddet til utslippsfrie hurtigbåter kraftig, og viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås å øke bevilgningen over kap. 1420 post 62 med 500 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

POST 63 RETURORDNING FOR KASSETE FRITIDSBÅTER

Det foreslås bevilget 1 000 000 kroner på post 63.

POST 65 TILTAK I KOMMUNAR MED ULVEREVIR I HEDMARK, AKERSHUS OG ØSTFOLD

Det foreslås bevilget 20 560 000 kroner på post 65.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til svar på budsjettspørsmål nr. 177 om hva slags tiltak det er innvilget støtte til under denne ordningen i 2018, 2019 og så langt som mulig i 2020. Etter disse medlemmers syn er listen over tiltak som presenteres verken i samsvar med, eller en løsning på, de utfordringene som de som lever i ulvesonen faktisk opplever. Disse medlemmer er av den oppfatning at disse midlene skulle kompensere spesifikt for den konflikten som mange opplever i områder med store utfordringer knyttet til regjeringens ulvepolitikk. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet mener at folk i disse områdene lever med en unødvendig stor belastning som følge av nasjonal politikk, og at dette bærer preg av å være rent symbolske midler til tiltak av en slik art at det ikke er i nærheten av å møte behovet. Disse medlemmer viser derfor til Senterpartiets alternative budsjettforslag hvor midlene bevilget under denne posten foreslås omprioritert til post 73 og de ordinære midlene til tilskudd til rovdyrtiltak.

POST 69 OPPRYDDINGSTILTAK, *kan overføres, kan benyttes under postene 39 og 79*

Det foreslås bevilget 92 962 000 kroner på post 69.

POST 70 TILSKOT TIL VASSMILJØTILTAK, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 40 792 000 kroner på post 70.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettenigheten der det blir foreslått å bevilge 2 mill. kroner til laksetrapp i Beiarnelven i Nordland.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt alternative budsjett foreslått å øke bevilgningen til tilskudd til vannmiljøtiltak med 2 mill. kroner (kap. 1420 post 70).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2021 har foreslått å øke

bevilgningen til restaurering av vannområder på post 70 med 10 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

POST 71 MARIN FORSØPLING, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 70 290 000 kroner på post 71.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at forsøpling i havet og langs strendene våre er et økende problem – både globalt og lokalt – og videre til at det lenge har vært spådd at det i 2050 vil være mer plast enn fisk i havet. Flertallet viser til at plast i økende grad fører til død og lidelse hos sjøfugl, fisk og andre havlevende dyr, men at regjeringen til tross for dette ikke styrker bevilgningene til det nasjonale arbeidet på dette området. Flertallet vil peke på det store, folkelige og økende engasjementet knyttet til marin forsøpling, og at det derfor er viktig at det bevilges midler til opprydding og forebyggende arbeid, både i strandsonen og på sjøbunnen.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet vil i den forbindelse vise til Senterpartiets alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 10 mill. kroner ut over regjeringens forslag for å videreføre arbeidet mot marin forsøpling.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2021 har foreslått å øke bevilgningen til marin forsøpling på post 71 med 20 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

POST 72 ERSTATNING FOR BEITEDYR TEKNE AV ROVVILT, *overslagsbevilgning*

Det foreslås bevilget 145 885 000 kroner på post 72.

POST 73 TILSKUDD TIL ROVVILTILTAK, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 80 426 000 kroner på post 73.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet viser til sitt utgangspunkt om at rovdyrforvaltningen skal være en del av den helhetlige natur- og miljøforvaltningen i Norge, fordi en forsvarlig og aktiv forvaltning gjør at vi kan benytte naturressursene over hele landet.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser videre til at rovdyrpolitikken byr på store og stadig økende utfordringer flere steder i landet, og at midlene til forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovdyrforvaltningen derfor er svært viktige. Disse medlemmer vil understreke hvordan disse midlene dekker en rekke viktige tiltak, som kostnader til kom-

pensasjon for kommunale jaktlag ved skadefelling og kompetansetiltak for jegere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet er spesielt opptatt av at det skal være mer midler tilgjengelig til konkrete tiltak som fungerer i områder der rovdyr, beitedyr og befolkning lever i konflikt, og at dette må innebære muligheten til å drive effektiv lisensjakt, like fullt som å drive ekstra tilsyn i beiteområder. Disse medlemmer vil understreke at det er behovet som må avgjøre tiltaket, og at det må være effektivitet i systemet for fellingstillatelser og ekstraordinære tiltak.

Disse medlemmer mener dette er en linje som bygger opp under det som tradisjonelt har vært en ansvarlig og langsiktig forvaltning av rovvilt i Norge.

Disse medlemmer vil understreke at den økte konfliktlinjen i dagens rovdyrpolitikk gjør det ønskelig å sette i verk mer omfattende tiltak enn det som blir gjort i dag, og hvor viktig det er at tiltakene er så treffsikre og lokalt forankret som mulig.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett og forslag om en omprioritering av midlene på området, og å styrke tilskuddspotten til rovvilttiltak med 20 mill. kroner. Disse medlemmer vil videre vise til egne merknader under post 65 i den forbindelse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt alternative budsjett foreslått å øke bevilgningen med 25 mill. kroner til rovvilttiltak for å dekke kostnader ved effektiv lisensfelling av rovvilt. Bevilgningen går til kjøp av tjenester for å sette inn jaktlag for å opprettholde rovviltbestanden på bestandsmål.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2021 har foreslått å øke bevilgningen til forebyggende rovvilttiltak på post 73 med 25 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

POST 74 CO₂ KOMPENSASJONSORDNING FOR INDUSTRIEN

Det foreslås bevilget 2 567 000 000 kroner på post 74.

POST 75 UT BETALING FOR VRAKPANT OG TILSKOT TIL KØRETØY OG FRITIDSBÅTAR, *overslagsbevilgning*

Det foreslås bevilget 534 000 000 kroner på post 75.

POST 76 REFUSJONSORDNINGAR, *overslagsbevilgning*

Det foreslås bevilget 141 000 000 kroner på post 76.

POST 77 YMSE ORGANISASJONAR OG STIFTELSAR M.M.

Det foreslås bevilget 16 416 000 kroner på post 77.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet foreslår at «Folkeaksjonen Ny rovviltpolitikk» får statlig grunnstøtte over Klima- og miljødepartementets budsjett i tillegg til Landbruks- og matdepartementet. Disse medlemmer mener dette vil være en prinsipiell markering av at rovvilt også hører inn under miljøforvaltningen i Norge. Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative budsjett i den forbindelse, hvor det foreslås å bevilge 1 mill. kroner til dette formålet.

POST 78 FRILUFTSFORMÅL, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 180 776 000 kroner på post 78.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti er blitt enige om å redusere bevilgningen med 4 mill. kroner.

Disse medlemmer merker seg det viktige arbeidet som gjøres til gagn for miljø i Oslofjorden, blant annet gjennom rydding av marin forsøpling og tilrettelegging av de sikrede friluftslivområdene. I tillegg merker disse medlemmer seg de positive friluftaktivitetene som det legges til rette for. Disse medlemmer foreslår å støtte dette arbeidet med 1,0 mill. kroner til Oslofjordens friluftsråd i 2021.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne vil understreke hvilket spesielt år 2020 har vært, og merker seg at mange nordmenn har nettopp i året som har gått fått oppleve gleden og betydningen av god tilgang til opplevelser i naturen. De frivillige organisasjonene har etter disse medlemmers mening påtatt seg en stor oppgave som bidragsytere for nordmenns økte friluftaktivitet, akkurat i år. Disse medlemmer mener derfor det er oppsiktsvekkende at regjeringen velger akkurat dette året til å fortsette å kutte i bevilgningene til friluftsmål over statsbudsjettet. Dette er, slik disse medlemmer ser det, en del av en nedadgående trend de siste årene, til tross for at det er en sterk økning i bruk av friluftsområdene våre. Disse medlemmer vil understreke at samfunnet kan spare store summer årlig på at flere er i aktivitet. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til at det til tross for tverrpolitisk enighet om at friluftsliv kan gi store folkehelsegevinster, ikke bevilges midler i forhold til det ambisjonsnivået Stortinget har gitt uttrykk for, blant annet under behandlingen av stortingsmeldingen om friluftsliv i 2016. Disse medlemmer er opptatt av at friluftsliv er en arena for alle, uavhengig av helse, sosial bakgrunn og økonomi. Disse medlemmer mener derfor at tiltak som fremmer glede og tilgjengelighet til gode naturopplevelser er viktig.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser i den forbindelse til Senterpartiets alternative budsjett hvor det foreslås 20 mill. kroner til dette formålet ut over regjeringens forslag. Disse medlemmer vil påpeke at midler til friluftsmål favner en stor gruppe og mange tiltak – blant annet friluftaktivitet for personer med innvandrerbakgrunn, driftsstøtte til friluftorganisasjoner og ulike gode prosjekter knyttet til friluftsliv.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2021 har foreslått å øke tilskuddene til friluftaktivitet på post 78 med 10 mill. kroner ut over regjeringens forslag. Her foreslås det også å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv, og 5 mill. kroner til advokatbistand til kommuner angående bygging i strandsonen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, vil peke på at Den norske friluftslivsprisen spiller en viktig rolle i markeringen av friluftslivets betydning og for å hedre ildsjelens innsats for friluftslivet. Prisen er tatt inn i Handlingsplanen knyttet til Friluftslivsmeldingen, og det er viktig at juryen nå synliggjør at de har stilt seg enstemmig bak ønsket om å gi prisen plass i statsbudsjettet.

Flertallet vil peke på formuleringen i punkt 7.4 i stortingsmeldingen, Friluftsliv for alle, som lyder:

«Et annet arrangement, som skaper oppmerksomhet om friluftsliv, er den årlige utdelingen av Den norske friluftslivsprisen, som omfatter en hederspris og en ildsjelpris. Hedersprisen ble første gang utdelt i 1995, og har hvert år gått til markante personligheter innenfor friluftsliv i Norge. Prisen utdeles i forbindelse med det årlige arrangementet 'Friluftsliv for alle'. Den norske friluftslivsprisen er en nasjonal pris og den mest markante og mest høyhengende prisen innen norsk friluftsliv. Utdelingen får normalt betydelig oppmerksomhet, både nasjonalt og regionalt. Regjeringen anser prisen som et viktig bidrag i målsetningen om å opprettholde og øke oppmerksomheten om friluftsliv.»

Flertallet har merket seg at det har kommet signaler fra Norsk Friluftsliv om at de ser det som vanskelig å forsvare fortsatt finansiering av Den norske friluftslivsprisen.

Flertallet vil gjerne sikre prisens videre framtid. Det er viktig at dette kan gjøres på en måte som den nasjonale prisen og friluftslivet fortjener.

På denne bakgrunn fremmer flertallet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert budsjett 2021 med forslag til hvordan Den norske friluftslivsprisen kan videreføres.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne har merket seg at friluftslivet og friluftorganisasjonene har tapt store inntekter på grunn av koronapandemien. Likevel velger regjeringen å kutte i midlene til friluftaktivitet og i midlene under «Tiltak i statleg sikra friluftslivsområde». Disse medlemmer mener kuttene bryter fundamentalt med ambisjonene i Friluftslivsmeldingen, – regjeringens handlingsplan for friluftsliv – og dette årets dokumentasjon av friluftslivets betydning og behov.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der kuttene reverseres og posten økes med ytterligere 50 mill. kroner, blant annet for å styrke arbeidet med friluftslivsaktivitet, tilrettelegging av friluftsområder og aktiviteter for personer med innvandrerbakgrunn.

POST 81 NATURARV OG KULTURLANDSKAP, *kan overføres, kan benyttes under post 21*

Det foreslås bevilget 67 933 000 kroner på post 21.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2021 har foreslått å øke bevilgningen på post 81 med 10 mill. kroner ut over regjeringens forslag for å få flere utvalgte kulturlandskap og iverksette tiltak for ville pollinerende insekter.

POST 82 TILSKOT TIL TRUGA ARTAR OG NATURTYPAR, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 42 806 000 kroner på post 82.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2021 har foreslått å øke bevilgningen til trua arter og naturtyper på post 82 med 10 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

POST 83 TILSKOT TIL TILTAK MOT FRAMANDE ARTAR, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 4 000 000 kroner på post 83.

POST 84 INTERNASJONALT SAMARBEID

Det foreslås bevilget 5 508 000 kroner på post 84.

POST 85 NATURINFORMASJONSSENTER, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 77 826 000 kroner på post 85.

Komiteen vil videre trekke fram Atlanterhavsparken som er det eneste besøksenteret for undervannsnaturen, og ber regjeringen om å vurdere Atlanterhavsparken som autorisert besøksenter for undervannsnatur.

TRILLEMARKA BESØKS- OG BARSKOGVERNSENTER

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettavtalen mellom de fire partiene. Disse partiene ønsker å fremheve besøksentrene for natur, som gjør en viktig jobb i å formidle kunnskap av høy kvalitet om nasjonalparker, villrein, våtmark, rovvilt, fugl og villaks til lokalbefolkningen og tilreisende generelt, og barn og unge spesielt.

Disse medlemmer vil i denne sammenheng løfte fram etablering av et nytt, nasjonalt naturinformasjonssenter i Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Disse medlemmer foreslår 1,2 mill. kroner til et forprosjekt i regi av Sigdal kommune og med bevilgning også fra Viken fylkeskommune med mål om å opprette et besøksenter for natur og barskogvern i Trillemarka-Rollagsfjell.

VILLAKSSENTER

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti foreslår å øke bevilgningen til Villakssentrene med 0,8 mill. kroner for 2021.

Komiteen vil understreke den viktige rollen som naturinformasjonssentrene representerer. Dette gjelder ikke minst for skoleklasser og familier. De fyller en rolle for informasjon om naturmangfold og friluftsliv som mediene ellers ikke fyller. Denne rollen har blitt ekstra viktig når naturveiledningstjenester i Statens naturoppsyn har falt bort.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at Møre og Romsdal har tre nasjonalparker, men ingen besøksentre som kan ta en rolle i arbeidet med en bærekraftig forvaltning av nasjonalparkene, blant annet gjennom at besøkende og andre kan lære om verneformålet. Flertallet viser til planene om å etablere et slikt besøksenter ved Norsk Tindesenter i Rauma kommune. Planene har tilslutning fra Møre og Romsdal fylkeskommune, Rauma kommune og nasjonalparkstyrene for Reinheimen nasjonalpark og Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark. Flertallet viser til at Tindesenteret oppfylder autorisasjonskravene til et nasjonalparkbesøksenter, og ber regjeringen finne en grunnfinansiering for etablering av et besøksenter knyttet til Norsk Tindesenter i Rauma kommune.

Flertallet viser til at det i regjeringens budsjettforslag er foreslått å øke bevilgningene til nye besøksentre for natur. I denne sammenheng mener flertallet at det er viktig at et besøksenter i Møre og Romsdal prioriteres opprettet.

Flertallet vil peke på at vi ikke har et informasjonssenter som dreier seg om den viktige naturtypen skog. Kommunene rundt landets største barskogsreservat, Trillemarka-Rollagsfjell i Buskerud, har konkrete planer om et slikt senter i Eggedal. Flertallet vil minne om at energi- og miljøkomiteen tidligere har hatt merknader om dette i de tre siste års budsjetter, enten som felles komitémerknad eller flertallsmerknad.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til at autoriserte naturinformasjonssentre kan søke kompetansetilskudd til oppgaver som nøytrale kunnskapsformidlere/kompetansesentre. Disse medlemmer viser til at en større andel av de autoriserte sentrenes finansiering bør overføres direkte til sentrene ut fra sentrets autorisasjoner, som gjenspeiler sentrenes informasjon og tilretteleggingsansvar som nøytrale kunnskapsformidlere. Ressurser kan da omfordes fra å skrive og behandle prosjektsøknader til oppgaven med å formidle kunnskap om natur, verneverdier og mer kontakt med næringslivet, i tråd med den nye merkevedbyggingen av nasjonalparkene.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fordele mer av midlene til Naturinformasjonssentre direkte ut til sentrene med utgangspunkt i dimensjonen i autorisasjonen, ved at tildelte midler avspeiler 5-årsplanen som utarbeides ved autorisasjonen og står i forhold til det totale ansvaret til hvert besøksenter. Dette må utformes på en måte som gir en omfordeling av ressursbruken fra prosjektskriving og søknadsbehandling til direkte aktivitet som nøytrale kunnskapsformidlere, i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker.»

Disse medlemmer vil for øvrig vise til Senterpartiets alternative budsjettforslag hvor posten foreslås styrket med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet de senere år under denne posten har trukket frem planene for et nytt, nasjonalt senter for skog, Trillemarkasenter. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til følgende flertallsmerknad fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, jf. Innst. 9 S (2019–2020):

«Flertallet vil i denne sammenheng peke på den enstemmige merknaden fra energi- og miljøkomiteens behandling av statsbudsjettet i fjor, der planene som Sigdal og flere Numedalskommuner har for et nytt, nasjonalt naturinformasjonssenter for Trillemarka-

Rollagsfjell naturreservat. Det foreligger gode planer for en etablering av dette ved Eggedal Mølle i Sigdal, men de har, til tross for gode søknader til myndighetene, ikke fått noen midler til å ferdigstille et forprosjekt. Dette senteret vil gi informasjon om hvilke verdier som lå til grunn for fredningen, og skogens betydning for arts- mangfold og friluftsliv. Men senteret vil også gi informasjon om skogen som viktig næring, både i nåtid, fortid og framtid.»

Disse medlemmer viser til at det er søkt om 1,2 mill. kroner til et forprosjekt og videre arbeid. Disse medlemmer foreslår at dette prioriteres gjennom styrkingen av posten som ligger inne i Senterpartiets alternative budsjett, slik at dette arbeidet kan komme i gang.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det nå er på tide å løfte fram dette prosjektet og at de nå gis støtte til et forprosjekt det er søkt om, slik at de i neste runde kan innlemmes i landets autoriserte informasjonssentre.

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2021 har foreslått å øke bevilgningen til naturinformasjonssentre med følgende fordeling: 2 mill. kroner til skogvernssentre i Trillemarka, 1,5 mill. kroner ekstra til Runde miljøsen- ter og 1,5 mill. kroner til et fossesenter i Gaular.

Dette medlem foreslår å opprette en ny post for oppstart av forskningsprosjekt på villrein og skrantesjue. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2021 har foreslått å bevilge 5 mill. kroner til dette formål ut over regjeringens budsjettforslag.

NY POST 86

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt alternative budsjett foreslått en økning av bevilgningen til påskoging og gjødsling på 500 mill. kroner. Dette er ifølge Klimakur et svært kostnads- effektivt klimatil- tak.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at gjødsling av skog har en svært uvisst klima- effekt. Årsaken er at nitrogenet kan drepe soppene i jordsmon- net i skogen, som står for en betydelig andel av karbon- lagringen som finnes i skog. Opptil 80 pst. av karbonlageret i en skog befinner seg nede i jorda. I til- legg vil gjødsling av skog ha svært negative konsekven- ser for naturen. Disse medlemmer mener derfor at gjødsling av skog er et klimatil- tak som i beste fall har en svært uvisst effekt, og som i verste fall kan forårsake stor skade på økosystemer og til og med øke utslippene av klimagasser.

NY POST 86 VILLSVIN

Komiteen er svært bekymret for utbredelsen av villsvinn i norsk natur, og merker seg at det er felt villsvinn så langt som i Nord-Østerdalen denne høsten. Komiteen viser i den forbindelse til at Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM), på oppdrag for Mattilsynet og Miljødirektoratet, i 2018 la fram en vurdering av konsekvenser for miljø og helse dersom villsvinn fikk etablere seg i Norge. Disse medlemmer viser til at villsvinn er definert som en fremmed art i Norge, og ansett for å kunne innebære høy økologisk risiko. Komiteen vil understreke at villsvinnpopulasjonen i Norge med all sannsynlighet vil fortsette å vokse og spre seg til nye om- råder fortløpende dersom det ikke settes inn drastiske tiltak omgående. Komiteen ser også med stor bekym- ring på spredningen av den svært smittsomme virus- sykdommen afrikansk svinepest, som byr på store utford- dringer for svinenæringen flere steder i verden.

Komiteens flertall, medlemmene fra Ar- beiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, kan ikke se at regjeringens handlingsplan mot villsvinn fra november 2019 har virkemidler som er kraftige nok, i denne sammenheng. Flertallet mener videre at at- traktiviteten i å jakte villsvinn må økes for å redusere stammen. Mattilsynet bør, slik flertallet ser det, legge til rette for at kjøttet kan omsettes som vanlig vilt og in- kluderes i feltkontrollordningen med krav om fullt prø- vesett til Veterinærinstituttet.

Komiteens medlemmer fra Senterparti- et viser til Senterpartiets alternative budsjett der det settes av 5 mill. kroner til en ny post for villsvinnbegren- sende tiltak. Disse medlemmer mener det er viktig å komme raskt i gang med tiltak som bekjemper en alle- rede etablert stamme og som hindrer ytterligere fast etablering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Ar- beiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stor- tinget med en plan for utrydding av villsvinn i Norge. Pla- nen må innebære muligheter for statlig jakt, tiltak som skuddpremie, tillatelse til bruk av egnet hund og egnet jaktform.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere tiltak som for eksempel organisert statlig jakt, økt godtgjøring for inn- sendte trikinprøver og skuddpremie ved gjennomførin- gen av Handlingsplan mot villsvinn 2020–2024.»

3.2.8 Kap. 4420 Miljødirektoratet

Det foreslås bevilget 148 655 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 150 813 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

POST 1 OPPDRAG OG ANDRE YMSE INNTEKTER

Det foreslås bevilget kr 7 774 000 på post 1.

POST 4 GEBYR, FORURENSNINGSOMRÅDET

Det foreslås bevilget kr 47 002 000 på post 4.

POST 6 GEBYR, FYLKESMANNSEMBETENES MILJØVERN- AVDELINGER

Det foreslås bevilget kr 37 821 000 på post 6.

POST 7 GEBYR, KVOTESYSTEMET

Det foreslås bevilget kr 8 720 000 på post 7.

POST 8 GEBYR, NATURFORVALTNINGSOMRÅDE

Det foreslås bevilget kr 673 000 på post 8.

3.2.9 Kap. 1422 Miljøvennleg skipsfart

Det foreslås bevilget 40 100 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 33 894 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til at miljøvennlig skipsfart er en viktig del av arbeidet med grønn omstilling i transportsektoren, og viser til handlingsplan for grønn skipsfart i juni 2019, der man redegjør for ambisjonene om å halvere utslippene fra innenriks sjøfart og fiske innen 2030. Bruk av mer miljøvennlig drivstoff og energieffektive skip er nøkkelfaktorer i å redusere utslippene i skipsfarten. Komiteen mener det er viktig at både næringen og myndighetene bidrar til å investere for å utløse potensialet i skipsfarten, og påpeker at vi både kutter utslipp hjemme, vi styrker næringen og vi bidrar til å utvikle ny og klimavennlig teknologi som kan eksporteres globalt. Komiteen viser til at det i Prop. 1 S (2020–2021) fra Klima- og miljødepartementet er foreslått 40,1 mill. kroner til miljøvennlig skipsfart, som er en økning på 18,3 pst. fra 2020.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 7 912 000 på post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proSENTSatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

3.2.10 Kap. 1423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø

Det foreslås bevilget 28 828 000 kroner på kap. 1423 post 1 for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 28 518 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Midlene på denne posten er rettet mot radioaktiv forurensning i det ytre miljø etter forurensningsloven. Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) sine fremste oppgaver er å utøve forvaltningsmyndighet, skaffe fram informasjon og kunnskap og gi faglige råd.

Komiteen viser til at ved atomanleggene i Halden og på Kjeller er reaktorene nå stengt. Dekommisjonering vil ventelig gå over flere tiår og vil kreve stor innsats fra både operatører og DSA. Komiteen har merket seg at DSA skal utarbeide et forslag til en nasjonal strategi for radioaktivt avfall og fortsette det viktige arbeidet med å identifisere potensielle utfordringer med håndtering av radioaktivt avfall og å sikre tilstrekkelig deponikapasitet. Dette er særlig knyttet til håndtering av avfall fra en framtidig dekkommisjonering av forskningsreaktorene, inkludert løsninger for det brukte brenselet fra reaktorene og etablering av et nytt lager for radioaktivt avfall.

Komiteen viser til at regjeringen i den forbindelse foreslår bevilgningen for 2021 styrket med 0,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke proSENTSatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

3.2.11 Kap. 4423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø

Det foreslås bevilget 1 027 000 kroner på kap. 4423, post 1 Gebyr, radioaktiv forurensning.

3.2.12 Kap. 1425 Fisketiltak

Det foreslås bevilget 16 060 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 17 244 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til at fisketiltak omfatter utgifter til fisketiltak og deler av fiskeforvaltningen. Lønn og godtgørelser til fast ansatte blir dekket over kapitlet til Miljødirektoratet. Komiteen merker seg at bruken av midlene blir drøftet med representanter for brukerinteressene, og baserer seg på driftsplaner for å medvirke til å sikre og utvikle bestander av vill anadrom laksefisk og legge til rette for å motivere til fiske etter anadrom laksefisk.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, og Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, konstaterer at budsjettposten er redusert med om lag 1,2 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett for 2020. Målet med ordningen er å bevare villaks, sjørøret og sjørøye og bedre tilgangen for allmenheten til fiske etter anadrom laksefisk. Flertallet mener allmennhetens tilgang til gode naturopplevelser, friluftsliv og fiske fremmer god helse og livskvalitet. Det er viktig at en kunnskapsbasert ressursforvaltning blir lagt til grunn for beskatning, og at forvaltningen medvirker til at bestandenes reproduksjon, høstingspotensial og genetiske integritet forbedres. Heving av kompetansen til de lokale forvaltningslagene bør prioriteres som følge av at de har fått ansvaret for den praktiske lakseforvaltningen. Flertallet vil fremheve Nasjonalt villakssenter som består av sentre i Lyngdal, Lærdal, Namsos og Tana. De gjør et viktig arbeid med å formidle praktisk og forskningsbasert kunnskap om villaks sett i sammenheng med klima, miljø, fiske og kultur. Den samiske kulturen er sterkt knyttet til laksen og utnytting av den. Namsos ligger i sørsamisk område og Tana i nordsamisk. Flertallet støtter derfor Nasjonalt villakssenters ambisjon om at alt materiale blir lagt til rette for samisk språk. Flertallet viser til at satsingen på et villakssenter i Nordreisa har god framdrift og er i tråd med planer og vedtak fra forutgående år. Arbeidet er godt forankret i kommunen, lag, organisasjoner og i fylkestinget. Det pågående arbeidet med opprettelse av et villakssenter i Nordreisa er svært viktig, og vi anbefaler at Miljødirektoratet følger opp dette arbeidet, faglig og økonomisk med sikte på samordning og autoriseringsordninger nasjonalt. Det er viktig at det videre arbeidet sikres og får samme vilkår og muligheter som den nasjonale stiftelsen og andre tiltak av samme art, inntil en nasjonal strategi er etablert. I 2021 forventes det en sterk økning av pukkelaks i nordområdene, og det bør derfor settes inn utfiskingstiltak for å begrense spredning i elver. Det bør utvikles en egen handlingsplan for å få kontroll på spredning av pukkelaks.

3.2.13 Kap. 1428 Enova SF

Det foreslås bevilget 3 315 744 000 kroner på kap. 1428, post 50 Overføring til Klima- og energifondet, jf. Prop. 1 S (2020–2021).

Det foreslås å overføre 3 315 744 kroner til Klima- og energifondet.

Komiteen viser til at Enova er et virkemiddel i arbeidet med å fremme innovasjon og utvikling av nye klima- og energiløsninger. Enovas oppgaver er hjemlet i styringsavtalen mellom Klima- og miljødepartementet og Enova. Avtalen skal sikre at midlene fra fondet forvaltes i tråd med de målene og forutsetningene som lig-

ger til grunn for Stortingets vedtak om oppretting av fondet og andre rammer som gjelder for bruk av fondet. Ny avtale vil være på plass innen utgangen av 2020 og vil gjelde fram til 2024. Komiteen viser til at gjennom styringsavtalen har Enova stor faglig frihet til å rette innsatsen mot de områdene der det er mulighet til å påvirke utviklingen størst opp mot teknologier og løsninger som er tilpasset lavutslippssamfunnet.

Komiteen viser til at Norges avtale med EU om felles oppnåelse av klimamål gir Norge årlige utslippsbudsjetter for hvert år frem til 2030.

I denne sammenheng viser komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Senterpartiet, til Klimakur 2030 og tiltak innen veigående transport, sjøfart, fiske og havbruk, jordbruk, anleggsmaskiner, ikke-kvotepfiktige utslipp i industri, karbonfangst og -lagring som avgjørende for å nå klimamålene. Disse tiltakene og investeringene vil samtidig ha effekt langt frem i tid, og vil lønne seg på flere måter for fremtidens transport- og logistikksektor.

Komiteen mener at for nullutslippsløsninger innen transport og maritim næring vil hydrogen og batteri være viktige faktorer. Disse løsningene og tiltakene vil være målrettede satsinger og bidra til å skape etterpørsel etter produkter fra industrier vi ønsker å satse på. Investering i ett eller flere av tiltakene for reduserte utslipp vil med dette ha positive ringvirkninger langt ut over selve utslippsreduksjonen.

Komiteen mener at gjennom Enova og virkemiddelapparatet vil viktige tiltak som kutter utslipp fra industri, transport, bygg og anlegg være avgjørende for realisering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at den norske bygningsmassen står for 42 pst. av energibruken. 1/3 av husstandene bor i borettslag og sameier. Mange av disse ble bygget på 50–60-tallet og har et stort behov for rehabilitering og investering i energieffektivisering. Norge er langt fra å nå målet om energieffektivisering på 10 TWh innen 2030. Flertallet mener derfor at bygg og spesielt borettslag må prioriteres i det nye mandatet til Enova.

Enova er helt avgjørende for omstilling til et nullutslippssamfunn. Enova skal innrette tiltak som har størst effekt på å kutte utslipp og fremme teknologiutvikling gjennom sin avtale med KLD. Ny avtale er under arbeid og vil tre i kraft fra 1. januar 2021. Enova har allerede inngått mange langsiktige avtaler i Enova som legger føringer på bruk av midlene flere år fram i tid.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at risikoavlastning for bruk av tilgjengelig teknologi med miljønytte blir en del av Enovas nye mandat for å redusere klimaavtrykket og øke konkurransekraften.»

«Stortinget ber regjeringen foreta innstramming i kvotehandelssystemets markedsliberaliseringsmekanismer ved å gjøre skillet mellom kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor mindre relevant og likebehandle prosjekter fra de to sektorene i det nye mandatet til Enova.»

«Stortinget ber regjeringen likebehandle prosjekter fra de to sektorene kvotepliktig og ikke-kvotepliktig i det nye mandatet til Enova.»

«Stortinget ber regjeringen utrede støtteordning for bruk av ny teknologi og programmer knyttet til elektrifisering for å få redusert klimagassutslippene fra havner.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for en ordning for lading i borettslag.»

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal strategi for ladeinfrastruktur, både på land og til havs.»

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at målsettingen for utslippsfrie nye tyngre varebiler og nye busser innen utgangen av 2030 økes fra 75 pst. til 100 pst.»

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at 70 pst. av nye ikke-veigående maskiner og kjøretøy er elektriske i 2030.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for en forbedret logistikk og økt effektivisering av maskiner på bygge- og anleggsplasser ved å redusere bruk av diesel i anleggsmaskiner.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan kommunene kan regulere krav om bærekraftige/fossilfrie løsninger for oppvarming av bygg, samt hvilke insentiver som kan fremme omlegging fra fossil til fossilfrie løsninger.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for en utfasing av mineralolje og gass til byggvarme på byggeplasser.»

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at 70 pst. av nye ikke-veigående maskiner og kjøretøy er elektriske i 2030 gjennom å bedre ladeinfrastruktur på byggeplasser og stille strengere miljøkrav i anbudsprosesser.»

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan virkemiddelapparatet kan brukes for å legge til rette for en raskere utfasing av gassbruk til permanent oppvarming av bygg.»

SIRKULÆR ØKONOMI

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, mener det er behov for å opprette Pilot-S – et nytt program for sirkulærøkonomi som vil bidra til å igangsette flere prosjekter som tar i bruk resirkulerte materialer, og som har høyt fokus på produsentansvar. Strengere krav i bl.a. offentlige anbudsprosesser om bruk av gjenvunnet materiale og avgift på jomfruelige ressurser vil etter flertallets syn bidra til å ta den norske økonomien i en mer sirkulær retning. Det er viktig at virkemiddelapparatet gir støtte til prosjekter som gir utslippsreduksjoner sammenlignet med uttak og bruk av jomfruelige råvarer ved produksjon, i Norge og globalt. En PILOT-S-ordning vil kunne bidra til å koordinere støttetilbudene fra Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Enova for sirkulær økonomi, etter modell fra PILOT-E. Flertallet mener at løsninger for sirkulær økonomi utvikles i samarbeid mellom flere aktører på tvers av sektorer og er svært godt egnet for et eget PILOT-program. Sirkulærøkonomi er arbeidsintensivt, og en satsing på sirkulærøkonomi vil forene klima, naturvern og fremtidens bærekraftige arbeidsplasser.

I tillegg til at Enova skal etablere et Pilot S-program, trengs det virkemidler for å utløse potensial for sirkulær økonomi i Norge. Flertallet mener at Enova må bidra til å fremme overgangen til en sirkulær økonomi på tvers av næringer, f.eks. gjennom tiltak i omstilling i produksjonsfasen, slik at den kan designes slik at det legges til rette for gjenbruk av eksisterende ressurser som f. eks. metaller.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen skal legge frem en nasjonal strategi om sirkulær økonomi. Disse medlemmer fremhever at regjeringen har foreslått å bevilge 30 mill. kroner til tiltak for å stimulere sirkulær økonomi, etter budsjettenighet med Fremskrittspartiet. Dette kommer i tillegg til enigheten mellom disse partier i «fase 3-pakken» fra juni 2020 bevilget 100 mill. kroner til

forsknings- og innovasjonsprosjekter innenfor sirkulær økonomi, som skal stimulere næringslivet til en mer effektiv ressursutnytting, begrense klima- og miljøpåvirkningene og bidra til grønne lønnsomme arbeidsplasser. I den samme pakken ble det vedtatt en økt bevilgning til Enova på 2 mrd. kroner, som også skal understøtte lønnsom og bærekraftig virksomhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det foreslås å bevilge 30 mill. kroner til sirkulær økonomi på kap. 1428 post 50 ut over regjeringens forslag, ved å opprette Pilot-S – nytt program for sirkulær økonomi.

På denne bakgrunn fremmer komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at sirkulær økonomi blir en del av Enovas mandat – Pilot-S.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede ulike avgiftsmodeller på uttak av jomfruelige naturressurser i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at beste praksis og tidsriktig teknologi blir innført i kommunale innsamlingsløsninger for plastavfall.»

«Stortinget ber regjeringen innføre en produsentansvars ordning som binder produsent til å vise til et livsløp for produktet som er bærekraftig og som viser til eventuelle muligheter til gjenvinning.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett for 2021 med et forslag til produsentavgift til erstatning for den foreslåtte avgift på forbrenning av avfall, som følger prinsippet om at forurenser betaler. En slik avgift kan ilegges på produsenter som bruker ikke-materialgjenvinnbare materialer.»

«Stortinget ber regjeringen innføre en produsentavgift for aktører som produserer produkter eller tjenester som ikke legger gjenvinningsprinsippet til grunn.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede kommunenes mulighet til å støtte lokale avfallsdeponier samtidig som det stilles strengere krav om vedlikehold av anlegg for økt metanuttak.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede forbedringsråd innenfor eksisterende regelverk for å øke innsamling og destruksjon av brukte HFK-gasser.»

«Stortinget ber regjeringen forbedre tilgjengeligheten av nødvendig informasjon som kan bidra til å øke kunnskapen i samfunnet om viktigheten av å destruere HFK-gasser og hvor leveringspunktene er.»

BIODRIVSTOFF

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at biodrivstoff vil framover være en del av løsningen for å kutte utslippene fra transportsektoren. Selv om elbilandelen øker, vil det fremdeles være kjøretøy med forbrenningsmotor som trenger flytende drivstoff. Nyttkjøretøy, særlig innenfor landbruk med en levetid opp mot 30 år, vil i lang tid framover være avhengig av tilgang på biodrivstoff. Bærekraftig biodrivstoff med en økende fornybar andel vil derfor bli en del av den langsiktige løsningen. Derfor mener flertallet at det må føres en offensiv biodrivstoffpolitikk som sikrer størst mulig CO₂-reduksjon fra det flytende drivstoffet. Flertallet mener dette er helt nødvendig for å legge forholdene til rette for industriutvikling, arbeidsplasser og økt produksjon av fornybart drivstoff i Norge. Flertallet mener det offentlige må gå foran og sørge for at biodrivstoff som omsettes, ikke er basert på regnskogødeleggende palmeolje. I denne sammenheng er det viktig at det utarbeides forutsigbare opptrappingsplaner slik at bransjen skal kunne tilpasse seg og sikre tilgang til flytende fornybart drivstoff.

På denne bakgrunn fremmer et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en opptrappingsplan for omsetning av avansert biodrivstoff til 40 pst. i 2030 uten dobbeltelling.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det ikke gis avgiftsfritak for biodrivstoff med høy avskogingsrisiko, både innenfor og utenfor omsetningskravet.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen igangsette en utredning om konsekvenser for innføring av full veibruksavgift på alt flytende biodrivstoff i samråd med brukere og leverandører. En slik utredning bør også inkludere et forslag til langsiktig plan for avgiftsmessig behandling av alternativt drivstoff for å sikre ønsket forutsigbarhet.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram i revidert nasjonalbudsjett for 2021 et forslag om at omsetning av avansert biodrivstoff ut over omsetningskravet fritas for avgift.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille samme krav til anleggsbruk som til veibruk og at anleggsdiesel inkluderes i omsetningskravet for biodrivstoff.»

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for bruk av avansert biodrivstoff og hydrogen til skipsfart.»

CO₂-FOND FOR NÆRINGSTRANSPORTEN

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet vil understreke hvor viktig det er å få på plass politikk og tiltak for de store utslippene. I den forbindelse vil disse medlemmer holde frem næringslivets NO_x-fond, og den suksessen dette har vært. Disse medlemmer viser til at fondet er bygget på en modell hvor tilsluttede bedrifter i næringslivet betaler inn til fondet i stedet for å betale NO_x-avgift. En kan samtidig søke fondet om støtte til utslippsreducerende tiltak. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet lenge har jobbet for at nettopp en slik lignende modell også bør innføres for transportsektoren. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet over flere år har foreslått bevilgninger til dette formålet og denne modellen. Disse medlemmer viser videre til at næringslivet har hatt et

ønske om å administrere et lignende fond for næringstransport, men at regjeringen på sin side har svart med å etablere en helt annen ordning, nemlig Nullutslippsfondet under Enova. Disse medlemmer merker seg at Nullutslippsfondet primært har rettet seg mot varebilsegmentet, og at det fortsatt mangler konkrete løsninger for tungtransporten. Et CO₂-fond for tungtransporten innenfor næringstransport, i tråd med næringslivets modell vil kunne løse dette. Disse medlemmer vil i den sammenheng påpeke at tall fra Miljødirektoratet viser at utslippene fra tunge kjøretøy og varebiler har økt mer enn utslippene fra personbiler siden 1990, og at disse kjøretøyene nå har nesten like høye samlede utslipp som personbiler. Det er derfor helt avgjørende at arbeidet med utslippsreduksjoner i denne sektoren kommer i gang. Disse medlemmer viser til at næringen selv vil kunne ta ansvar i dette arbeidet, og at det eksisterer en kjent modell som kan legges til grunn. Disse medlemmer foreslår å opprette et CO₂-fond for næringstransport etter modell av NO_x-fondet, med særlig vekt på tungtransporten. Disse medlemmer mener det er uforståelig at regjeringen ikke har møtt næringslivet på dette området, og at vi nå i praksis står uten en løsning for en sektor som står for store årlige utslipp. Disse medlemmer vil understreke betydningen av konkrete virkemidler for å nå målet om å utløse raskest mulig omstilling av norsk tungtransport, og mener dette er et slikt virkemiddel. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet foreslår å sette av 500 mill. kroner til å etablere et CO₂-fond for næringstransport, med særlig fokus på tungtransporten, med virkning fra 1. juli 2021.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne viser til at Enova er utrolig viktig for å realisere klimatiltak. Disse medlemmer peker derfor på viktigheten av at Enovas målekriterier åpner for viktige klimatiltak.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge til globale utslippskutt som et eget resultatmål for Enova i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

«Stortinget ber regjeringen utvide Enovas støtteordning til å også inkludere tilskudd til å gjøre oppsamling av metangass fra deponier mer lønnsom i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, vi-

ser til at Enova har varslet at støtten til luft-vann-varmepumpe og avtrekksvarmepumpe skal avvikles og støtten til solceller og solfangere reduseres. På grunn av covid-19-pandemien er kuttet utsatt til 1. juli 2021. Flertallet mener det er en dårlig idé å kutte en viktig støtteordning for å gjennomføre klimatiltak i husholdningene. Fremfor å kutte burde støttebeløpet økes for energitiltak som Enova støtter, og Enova må fortsette å støtte populære tiltak som folk flest har økonomi til å gjennomføre. Ordningen må også omfatte nye tiltak, herunder trinnvise bygningstekniske tiltak, slik at det er mulig for flere å dra nytte av ordningen.

Flertallet viser til at energitiltak i eksisterende bygningsmasse er den grønne investeringen som skaper flest nye arbeidsplasser per investerte krone ifølge det internasjonale energibyråets rapport «Sustainable Recovery». Som en del av koronakrisepakken har EU satt seg mål om å energirenovere 35 millioner bygninger og skape 160 000 nye grønne jobber i byggsektoren innen 2030.

Flertallet mener vi må øke satsingen på energieffektivisering og egenproduksjon i Norge hvis vi skal nå våre klimamål, og samtidig skape mange nye arbeidsplasser. Den strømmen vi sparer i boligene våre, kan brukes til å fase ut fossil energibruk i transportsektoren og industrien.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i ny fireårsavtale med Enova å øke summen som avsettes til en rettighetsbasert ordning for energitiltak i husholdningene til minimum 500 mill. kroner og melde tilbake til Stortinget på egnet måte. Ordningen må også utvides med nye tiltak, herunder støtte til trinnvise bygningstekniske tiltak. Borettslag og sameier må bli egen målgruppe i Enova.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at vi må kutte klimagassutslipp så fort som mulig, og at det derfor er avgjørende å forsterke de ordningene som kan bidra til dette. Dette medlem vil vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, hvor det er foreslått en økning på 1,7 mrd. kroner til Enova ut over regjeringens forslag. Midlene skal gå til flytende havvind, klimakutt i industrien, energitiltak i husholdningen, støtteordning for ladeinfrastruktur i borettslag og grønn ombygging av skip. Her foreslås det også å sette av 550 mill. kroner til et industriprogram for å gjennomføre klimatiltak i industrien.

Dette medlem mener at regjeringens satsing på havvind uteblir. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett å sette av 500 mill. kroner til flytende havvind, for å sikre satsingen på en viktig in-

dustri for Norge framover og en viktig klimaløsning for å erstatte fossil energi med fornybar.

Dette medlem mener det er avgjørende å få til en omstilling av skipsflåten for å kutte utslippene fra sjøtransporten og nå klimamålene. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett å sette av 200 mill. kroner til grønn ombygging av skip for å tilrettelegge for denne omstillingen.

Dette medlem mener at det er viktig at folk både tar del i og drar nytte av klimaomstillingen. Derfor er det nødvendig å gi norske innbyggere enklere tilgang til tilskudd for å installere solkraft eller energieffektivisere sine boliger. Derfor har Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslått at tilskuddene for dette fra Enova økes med 200 mill. kroner ut over regjeringens forslag, og at det må kunne kombineres med lån fra Husbanken, slik at det blir mulig for flere enn i dag å bruke disse ordningene.

Dette medlem mener at omstillingen av veitrafikken må skje raskere. Det er nødvendig å få til en storstilt utbygging av lademuligheter for elbil, samt å gi støtte til lading i borettslag og sameier og hurtiglading over hele landet. Det vises til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det er satt av 250 mill. kroner til Enova ut over regjeringens forslag for å oppnå dette. Sammen med høyere bilavgifter på fossile biler vil denne politikken sørge for at Norges veitrafikk elektrifiseres raskere enn det som er tilfelle med regjeringens politikk.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Enova er et svært viktig virkemiddel for å redusere klimagassutslipp innenfor energiområdet og transportområdet. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke Enova med 1 450 mill. kroner ut over regjeringens forslag. Midlene foreslås øremerket til solenergi, landstrøm, CCU, lavutslippsløsninger for industrien, raskere utbygging av hurtiglader for elbil samt et nytt biogassprogram.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre forbud mot nybilsalg av fossilbiler i 2025 dersom målet Stortinget har vedtatt, ikke er nådd i 2025.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til lovendring som sikrer at skip i havner må være utslippsfrie eller koblet til landstrøm.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan en ordning for utbygging av hurtigladere kan etableres for å kompensere for anleggskostnader ut over en 'normal' kost.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen doble Enovas støttesatser for energitiltak i husholdningene, inkludert for solenergi.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at borettslag og sameier blir egen målgruppe i Enovas program.»

3.2.14 Kap. 1471 Norsk Polarinstitutt

Det foreslås bevilget 342 239 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 328 119 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen er positiv til at Norsk Polarinstitutt, som den sentrale statsinstitusjonen for kartlegging, miljøovervåking og forvaltningsrettet forskning i Arktisk og Antarktisk, blir styrket.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 241 349 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Det foreslås bevilget kr 100 354 000 på post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Flertallet viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 50 STIPEND

Det foreslås bevilget kr 536 000 på post 50.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effek-

tivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

3.2.15 Kap. 4471 Norsk polarinstitutt

Det foreslås bevilget 86 821 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 89 615 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

POST 1 SALGS- UTLEIEINNTEKTER

Det foreslås bevilget kr 6 686 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 3 INNTEKTER FRA YMSE TJENESTEYTING

Det foreslås bevilget kr 65 502 000 på post 3.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 21 INNTEKTER, ANTARKTIS

Det foreslås bevilget kr 14 633 000 på post 21.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

3.2.16 Kap. 1472 Svalbard miljøvernfond

Det foreslås bevilget 20 658 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Dette er nøyaktig samme sum som saldert budsjett for 2020.

Komiteen viser til at Svalbard miljøvernfond er finansiert gjennom avgifter og får inntektene fra miljøavgiften for tilreisende, jakt- og fiskegebyr osv. Svalbard miljøvernfond er hjemlet i svalbardmiljøloven, og det er fastsatt en egen forskrift for fondet. Fondsmidlene skal brukes til prosjekter og tiltak som har som formål å beskytte miljøet på Svalbard. Komiteen viser til at fondsmidlene skal brukes til å initiere og stimulere gode

prosjekter og tiltak som har som formål å beskytte Svalbards naturmiljø.

Komiteen viser til at det i 2019 ble gitt tilsagn til i alt 54 prosjekter med en kostnadsramme på 18,6 mill. kroner.

3.2.17 Kap. 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning

Det foreslås bevilget 53 345 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 52 703 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til at det er publisert over 100 artikler i internasjonale tidsskrift, at senteret har vært involvert i betydelig nasjonal og internasjonal forskning og har en positiv evaluering.

POST 50 TILSKOT TIL STATLEGE MOTTAKARAR, *kan overføres, kan nyttast under post 70*

Det foreslås bevilget 24 533 000 kroner på post 50.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

3.2.18 Kap. 1481 Klimakvoter

Det foreslås bevilget 283 372 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 293 312 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Komiteen viser til at Norge kjøper kvoter fra FN-godkjente prosjekter som står i fare for å bli innstilt eller som allerede er innstilt, og fra nye prosjekter. Anslaget på 283 mill. kroner er basert på forventet levering av eksisterende avtaler.

Komiteen viser til at statens kvotekjøpeprogram skal sørge for at Norge overholder sine internasjonale forpliktelser under Kyoto-protokollen. Regjeringen omtalte i budsjettet for 2020 at det lå an til at Norge ville ha et mulig overskudd av kvoter. Det endelige kvoteregnskapet vil først være klart om et par år, når en har oversikt over utslippsutviklingen og over hvor mange kvoter som faktisk blir levert under inngåtte avtaler.

Komiteen viser til at posten også dekker utgifter knyttet til kvotekjøp, samt støtte til utvikling av kvotemarkeder i Parisavtaleperioden 2021–2030. Det foreslås en fullmakt på 1 150 mill. kroner til å inngå avtaler for levering av kvoter i årene etter 2021.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER, *kan overføres*

Det foreslås bevilget kr 3 062 000 på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

POST 22 KVOTEKJØP, GENERELL ORDNING, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 280 000 000 kroner på post 22.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt alternative budsjett foreslått å øke kvotekjøp som en del av sine klimatiltak. Posten foreslås derfor av disse medlemmer økt med 290 mill. kroner til kvotekjøp i utlandet. Kvotekjøp er langt mer effektivt enn utslippskutt hjemme.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det er satt av 285 mill. kroner til å kjøpe og slette kvoter i EUs kvotesystem ETS tilsvarende en million tonn CO₂.

3.2.19 Kap. 4481 Salg av klimakvoter

Det foreslås bevilget 1 022 183 000 kroner på dette kapitlet for 2021, post 1 Salsinntekter, jf. Prop. 1 S (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 8 288 459 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

Basert på markedsprisen for kvoter sommeren 2020 er forventningene på salgsinntekter på 1 022 183 000 kroner på dette kapitlet for 2020, jf. Prop. 1 S (2019–2020).

3.2.20 Kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak

Det foreslås bevilget 3 180 818 000 kroner på dette kapitlet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Bevilgningen i 2020 var på 3 181 116 000 kroner, jf. saldert budsjett 2020.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget 99 322 000 kroner på post 1.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i budsjettforliket ble foreslått å øke prosentsatsen i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Disse medlemmer viser til at bevilgningen på denne posten foreslås redusert som følge av dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har derfor i sitt alternative budsjett også fore-

slått å fjerne driftsutgiftene til den internasjonale klima- og skogsatsingen med 99 mill. kroner.

POST 73 KLIMA- OG SKOGSATSINGEN, *kan overføres*

Det foreslås bevilget 3 081 543 000 kroner på post 73.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettenigheten der det blir foreslått å redusere bevilgningen til FNs grønne klimafond med 100 mill. kroner, og 100 mill. kroner under bevilgningen fra Utenriksdepartementet. Midlene omdisponeres innenfor bistandsrammen. Totale forpliktelser til fondet ligger fast.

Komiteen viser til at regjeringens initiativ for tiltak mot klimagassutslipp fra avskoging og skogforringelse i utviklingsland ble introdusert under klimamøtet på Bali i 2007. Komiteen registrerer at regjeringen gjennom satsingen ønsker at Norge skal være en koordinerende aktør globalt, samt være en katalysator for andre giverland til å støtte tiltak mot avskoging og skogforringelse i utviklingslandene.

Komiteen mener Norges klima- og skogsatsing (REDD+) er et svært viktig virkemiddel for å stoppe avskoging, redusere utslipp av klimagasser, bevare naturskog, styrke rettighetene til lokalsamfunn og urfolk og bidra til bærekraftig utvikling og styrking av politisk og økonomisk styresett i naturressursforvaltningen. Komiteen mener at resultatene så langt samlet sett har vært gode.

Komiteen viser til en endret politisk situasjon i flere av Norges samarbeidsland, deriblant Brasil. Brasil har om lag 30 pst. av verdens regnskog, og 25 millioner mennesker lever i brasilianske Amazonas. Den positive utviklingen for avskoging av regnskog har stoppet opp under dagens regjering i Brasil. Komiteen viser til at den norske regjeringen i august 2019 stoppet utbetaling til Amazonasfondet pga. den negative utviklingen. Komiteen støtter den beslutningen, og mener Norge må vurdere andre initiativ for å stoppe avskogingen av Amazonas, slik som støtte til delstater og til initiativer fra næringslivet og sivilsamfunnet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, har også merket seg at EU og flere EU-land har uttalt skepsis til ratifisering av en handelsavtale med Mercosur-landene (Argentina, Brasil, Paraguay og Uruguay) før Brasil får kontroll på avskogingen. Flertallet mener regjeringen bør gi et klart signal om at videre prosess knyttet til EFTA-landenes handelsavtale med Mercosur vil kreve at avskogingen og menneskerettighetssituasjonen i Brasil kommer under kontroll først.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at i kapittelet om bærekraftig utvikling i frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Mercosur-landene forplikter partene seg til å gjennomføre forpliktelsene som følger av FNs klimakonvensjon og Parisavtalen. Videre har partene forpliktet seg til blant annet å bekjempe ulovlig tømmerhogst. Disse medlemmer viser til at landbruk er en viktig driver for avskoging i Amazonas, og at avtalen inneholder en bestemmelse om nettopp bærekraftig landbruk. Disse medlemmer mener frihandelsavtalene gir en ytterligere plattform for dialog og samarbeid om hvordan handel kan bidra til å ivareta klima og miljø for å sikre en bærekraftig utvikling.

Komiteen viser til uttalelsene fra statsminister Erna Solberg og andre statsledere i forbindelse med FNs toppmøte om biologisk mangfold i høst, hvor det ble erklært at verden står i det som er både en naturkrise og en klimakrise. I den forbindelse uttalte statsministeren også at Norge vil forplikte seg til å trappe opp den internasjonale innsatsen for å bevare biologisk mangfold, og at vi skal bidra til å stoppe all ødeleggelse av tropisk skog innen 2030.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, ber derfor regjeringen om å komme tilbake til Stortinget med en plan for hvordan Norges innsats for biologisk mangfold skal trappes opp frem mot 2030, og for hvordan Norges innsats for å bevare tropisk skog skal økes for å møte regjeringens erklærte ambisjoner i dette tiåret.

Komiteen ser positivt på at flere land er i ferd med å øke sine økonomiske bidrag for bevaring av regnskog. På sikt bør også Norges klima- og skogsatsing vurderes styrket.

Komiteen legger merke til at det har vært en positiv utvikling i næringslivets vilje til å unngå avskoging i sine verdikjeder, både i Norge og internasjonalt. Komiteen mener det er viktig at aktørene innenfor privat sektor som tar grep for å unngå avskoging, ikke taper i markedssituasjonen, men opplever etterspørsel etter avskogingsfrie varer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, har merket seg EUs arbeid med å hindre import av produkter som involverer avskoging eller skogforringelse. I lys av dette ber flertallet derfor regjeringen om å sikre at avskogingsfrie varer prioriteres i norske offentlige innkjøp.

Flertallet mener at også områdene rundt regnskogene er viktig å bevare. I disse områdene lever det

mange millioner mennesker som er avhengig av disse landområdene for å få dekket sine grunnleggende behov for å dyrke mat, brensel, medisin og inntekt. Mange småbønder som lever og dyrker maten sin i randsonen til regnskogsområder er helt avhengig av at jorda er dyrkbar og kan produsere mat. Derfor mener flertallet at regnskogsmidlene også bør bidra til å iverksette tiltak i landbruket som ligger i randsonen til regnskogen for å øke karbonlagring i dette jordsmonnet. Flertallet mener at tiltak som planting av fangvekster i disse områdene vil øke jordas opptak av karbon og bidra til at økosystemtjenestene igjen kan fungere som bl.a. flødemper og øke matproduksjonen. I denne sammenheng viser flertallet til «4 per 1 000» som er et internasjonalt initiativ for å øke andelen lagret karbon i jordbruket med 4 promille hvert år.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen har styrket det internasjonale samarbeidet for klima og miljø, og tiltak som bevarer og verner regnskogen.

Disse medlemmer viser også til at regjeringen i mars 2020 meldte Norge inn i initiativet «4 per 1 000», og at Norge deltar i en rekke internasjonale samarbeid som også kan påvirke internasjonal forvaltning av karbon i jord. Deriblant er klimaforhandlingene i FN, arbeidet i FAO – som har etablert Global Soil Partnership – arbeid med handlingsplanen for bærekraftige mat-systemer i utviklingspolitikken, og EUs forskningsprogram «Horisont Europa» der arbeidet med jord er utpekt som et særlig viktig samfunnsoppdrag – «Mission Soil Health and Food».

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i sitt alternative budsjett foreslått en halvering i den internasjonale klima- og skogsatsingen sammenliknet med regjeringens forslag.

3.3 Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 13

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, viser til at det flere steder i budsjettproposisjonen Prop. 1 S (2020–2021) fra Klima- og miljødepartementet er referert til Stortingets anmodningsvedtak. Flertallet vil understreke at komiteens merknader til disse i denne innstillingen ikke er å anse som Stortingets kontroll av regjeringens oppfølging av vedtakene og således ikke kan erstatte den normale behandlingen gjennom den årlige stortingsmeldingen om anmodnings- og utredningsvedtak.

4. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen øke betinget medfinansiering for Fortum Oslo Varme (OFV) sitt fangstanlegg til 4,5 mrd. kroner.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sikre at det utarbeides klimaregnskap for alle statlige virksomheter fra 2021.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen innføre krav om klimaledelse i forurensningsloven.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen sørge for at Norsk institutt for naturforskning (NINA) innhenter kunnskap om tilstanden til naturen på kommunenivå, slik at kommunene får et bedre kunnskapsgrunnlag som legges til grunn for arealforvaltningen.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen utrede et forbud mot bruk av fossile brenslere i industrien i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen stille krav om utslippsfrie bygg- og anleggsplasser i offentlige innkjøp i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen forskriftsfeste krav om utslippsfri kollektivtransport for alle kommende anbud i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen lage en nasjonal handlingsplan for reduksjon av vedlikeholds- og oppgraderingsbehovet for bygg og infrastruktur i offentlig sektor i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen sørge for at restaurering av natur og arts mangfold i og langs vassdrag sikres gjennom de kommende vilkårsrevisjonene for vassdrag.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen sørge for en forbedret logistikk og økt effektivisering av maskiner på bygge- og

anleggsplasser ved å redusere bruk av diesel i anleggsmaskiner.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen utrede ulike avgiftsmodeller på uttak av jomfruelige naturressurser i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen utrede kommunenes mulighet til å støtte lokale avfallsdeponier samtidig som det stilles strengere krav om vedlikehold av anlegg for økt metanuttak.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen sørge for at det ikke gis avgiftsfritak for biodrivstoff med høy avskogingsrisiko, både innenfor og utenfor omsetningskravet.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen legge fram i revidert nasjonalbudsjett for 2021 et forslag om at omsetning av avansert biodrivstoff ut over omsetningskravet fritas for avgift.

Forslag fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen gi kommuner og fylkeskommuner tilstrekkelig økonomisk handlingsrom for å møte sammensatte behov og utfordringer som følge av befolkningsendringer og klimaendringer, og komme tilbake til Stortinget med forslag om dette i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak for å øke bruken av prestasjonsbaserte anskaffelser i stedet for prisbaserte anskaffelser i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen utrede og innføre krav til høyere omsetningskrav av avansert biodrivstoff i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen gi kommunene mulighet til å si nei til anløp av cruisetraffikk og melde tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av 2021.

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan en ordning for utbygging av hurtigladere kan etableres for å

kompensere for anleggskostnader ut over en 'normal' kost.

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for kraftig økning av det langsiktige opptaket av karbon på norske skogarealer. Planen må, i tillegg til å omfatte en nærmere plan for skogplanting på nye arealer, utrede hvilke verdiskapningstiltak og konkrete klimatiltak som fører til at skogbruket kan bidra til å nå utslippsmålene.

Forslag 21

Stortinget ber regjeringen fordele mer av midlene til Naturinformasjonssentre direkte ut til sentrene med utgangspunkt i dimensjonen i autorisasjonen, ved at tildelte midler avspeiler 5-årsplanen som utarbeides ved autorisasjonen og står i forhold til det totale ansvaret til hvert besøkssenter. Dette må utformes på en måte som gir en omfordeling av ressursbruken fra prosjektskriving og søknadsbehandling til direkte aktivitet som nøytrale kunnskapsformidlere, i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 22

Stortinget ber regjeringen utrede og innføre virkemidler for å redusere faklingen på norsk sokkel i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 23

Stortinget ber regjeringen stille krav om elektrifisering på alle utbyggingsprosjekter på norsk sokkel i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 24

Stortinget ber regjeringen sørge for at alle kontraktsinngåelser i forbindelse med petroleumsutbygginger som skal behandles i Stortinget, avventer Stortingets behandling før de inngås.

Forslag 25

Stortinget ber regjeringen stoppe tildelingen av utvinnings- og letetillatelse på norsk sokkel og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 26

Stortinget ber regjeringen sørge for å teste alle søknader om forlengelse av utvinningstillatelse for klimarisiko og sørge for at de som ikke er lønnsomme i et scenario hvor Parisavtalen nås, ikke gis forlengingstillatelse.

Forslag 27

Stortinget ber regjeringen rapportere på lønnsomhetsutvikling på alle enkeltfelt under utbygging, og dessuten statens utsikter for inntekter fra feltene. Den første rapporteringen skal skje ved revidert nasjonalbudsjett 2021.

Forslag 28

Stortinget ber regjeringen utrede lønnsomheten på norsk sokkel for fellesskapet og gjennomføre en vurdering av klimarisiko for alle felt i et scenario hvor verden når Parisavtalen. Utredningen må legges fram som egen stortingsmelding våren 2021.

Forslag 29

Stortinget ber regjeringen avvikle leterefusjonsordningen fra 1. januar 2021.

Forslag 30

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan:

3. inngå avtale med Fortum Oslo Varme i tråd med prinsippene beskrevet nærmere under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂ og i Meld. St. 33 (2019–2020) Langskip – fangst og lagring av CO₂, der statens maksimale støtte kan utgjøre inntil
 - a. 4 300 mill. 2021-kroner i investeringer (CAPEX)
 - b. 2 500 mill. 2021-kroner i driftsutgifter (OPEX) inntil ti år med tillegg av en eventuell tilleggsstøtte for fanget CO₂ som ikke er kvotepliktig, tilsvarende kvoteprisen per tonn CO₂ fratrukket eventuell CO₂-avgift per tonn.

Forslag 31

Stortinget ber regjeringen utrede og iverksette strengere miljøkrav til industrien i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 32

Stortinget ber regjeringen stille krav til fjernvarmebransjen om å omstille fjernvarmen fra gass til elektrisitet, samt å omstille bruken av fossil olje til bio i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 33

Stortinget ber regjeringen stille krav om bruk og innblanding av trekull i industrien i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 34

Stortinget ber regjeringen innføre forbud mot fossil gass til oppvarming innen 2025 i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 35

Stortinget ber regjeringen utrede og innføre forbud mot bruk av fossile brenslere på byggeplasser i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 36

Stortinget ber regjeringen utrede og innføre påbud om lav- og nullutslippsløsninger for supply-skip og arbeidsbåter i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 37

Stortinget ber regjeringen stille krav om elektrifisering av ikke-veigående maskiner i offentlige anbud i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 38

Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for uttak av metan fra gamle deponier i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 39

Stortinget ber regjeringen utrede og innføre tilskuddsordning for utskiftning av og forbud mot forurensende ovner i soner med høy luftforurensning i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 40

Stortinget ber regjeringen utvide nullutslippskravet til cruisebåter og andre turistbåter i verdensarvfjordene fra 2026 til å gjelde alle norske fjorder, og melde tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av våren 2021.

Forslag 41

Stortinget ber regjeringen sørge for vern av Børgin i Trøndelag som lovet i fremlegget til statsbudsjett for 2020.

Forslag 42

Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag om å stanse nedbygging av myr i løpet av våren 2021.

Forslag 43

Stortinget ber regjeringen legge til globale utslippskutt som et eget resultatmål for Enova i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 44

Stortinget ber regjeringen utvide Enovas støtteordning til å også inkludere tilskudd til å gjøre oppsamling av metangass fra deponier mer lønnsom i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag 45

Stortinget ber regjeringen i ny fireårsavtale med Enova å øke summen som avsettes til en rettighetsbasert ordning for energitiltak i husholdningene til minimum 500 mill. kroner og melde tilbake til Stortinget på egnet måte. Ordningen må også utvides med nye tiltak, herunder støtte til trinnvise bygningstekniske tiltak. Borettslag og sameier må bli egen målgruppe i Enova.

Forslag 46

Stortinget ber regjeringen innføre forbud mot nybilsalg av fossilbiler i 2025 dersom målet Stortinget har vedtatt, ikke er nådd i 2025.

Forslag 47

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til lovendring som sikrer at skip i havner må være utslippsfrie eller koblet til landstrøm.

Forslag 48

Stortinget ber regjeringen doble Enovas støttesatser for energitiltak i husholdningene, inkludert for solenergi.

Forslag 49

Stortinget ber regjeringen sikre at borettslag og sameier blir egen målgruppe i Enovas program.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:**Forslag 50**

Stortinget ber regjeringen legge følgende til grunn for utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel: Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

- Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
- Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 7 mrd. kroner.

Hvert enkelt prosjekt må vise høy samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være robust mot klimarisiko og endringer i prisutviklingen for olje og gass.

5. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding A og B fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteens tilråding C XL fremmes av en samlet komité.

Komiteens tilråding C II–XXXIX, XLI og XLII fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne.

K o m i t e e n har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k:

A.

**Rammeområde 12
(Olje og energi)**

I

På statsbudsjettet for 2021 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
				Utgifter
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	192 146 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72	16 983 000	
	50	Overføring til andre forvaltningsorganer, kan overføres	499 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	8 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Norsk Oljemuseum	14 700 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	4 500 000	
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	310 090 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	64 931 000	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	121 881 000	
1815		Petoro AS		
	70	Administrasjon	356 640 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Driftsutgifter	608 904 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	26 968 000	
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72</i>	199 780 000	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	88 913 000	
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	44 955 000	
	26	Driftsutgifter, Reguleringsmyndigheten for energi	62 242 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	23 000 000	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i>	68 000 000	
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60</i>	6 000 000	
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	20 000 000	
	74	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i>	7 200 000	
1830		Forskning og næringsutvikling		
	50	Norges forskningsråd	730 670 000	
	51	Infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen	100 000 000	
	70	Nordisk Energiforskning	10 000 000	
	72	Norwegian Energy Partners	35 000 000	
1840		CO ₂ -håndtering		
	50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering	163 840 000	
	70	Administrasjon, Gassnova SF, <i>kan overføres, kan nyttes under post 72</i>	99 890 000	
	71	Teknologisenter for CO ₂ -fangst på Mongstad	165 000 000	
	72	Langskip— fangst og lagring av CO ₂ , <i>kan overføres</i>	2 275 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	30	Investeringer	23 800 000 000	
Totale utgifter				29 626 232 000
Inntekter				
4800		Olje- og energidepartementet		
	10	Refusjoner	717 000	
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 400 000	
4810		Oljedirektoratet		
	1	Gebyrinntekter	30 775 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	121 881 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1	Gebyrinntekter	35 967 000	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	88 913 000	
	40	Flom- og skredforebygging	30 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	129 100 000 000	
		2 Driftsutgifter	-28 600 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 600 000 000	
		4 Avskrivninger	-24 900 000 000	
		5 Renter av statens kapital	-2 300 000 000	71 700 000 000
	30	Avskrivninger		24 900 000 000
	80	Renter av statens kapital		2 300 000 000
Totale inntekter				99 209 653 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 23	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 23	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 45	kap. 4820 post 3

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Kongen i 2021 kan overskride bevilgningen under:

1. kap. 1800 Olje- og energidepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorar og utgifter til faglig bistand ved kjøp/salg av aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i Equinor ASA.
2. kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten med inntil 5 mrd. kroner ved utøvelse av statens forkjøpsrett ved overdragelser av andeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel.

IV

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan utgiftsføre uten bevilgning under kap. 1815 Petoro AS, post 79 Erstatninger, erstatning til Norges Bank som omfatter netto rentetap og andre dokumenterte kostnader grunnet avvik i varslet og faktisk innbetaling av valuta fra SDØE til Norges Bank, jf. avtale

om overføring og kjøp av valuta fra SDØE til Norges Bank.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan pådra staten forpliktelser ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	21	Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
	22	Flom- og skredforebygging	150 mill. kroner
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	20 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan gi tilsagn ut over gitte bevilgninger,

men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1800		Olje- og energidepartementet	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål	126 mill. kroner
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon	35 mill. kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	130 mill. kroner
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
1840		CO ₂ -håndtering	
	70	Administrasjon, Gassnova SF	20 mill. kroner

VII

Forpliktelser under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Equinor ASA.

VIII

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for statens forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør inntil 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. utviklingsprosjekter under Gassled eller andre interessentskap.

IX

Forpliktelse før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til kontraktmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

X

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Olje- og energidepartementet har fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

XI

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler for Petoro AS som forvalter av SDØE der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 mill. Sm³ oljeekvivalenter.

XII

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillat-

telser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

XIII

Overdragelse av andeler i rørledninger mv.

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne nødvendige transaksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger og transportrelaterte anlegg med SDØE-andel i Gassled eller andre interessentskap. Statens andel i Gassled eller andre interessentskap skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

XIV

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 20 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

XV

Regnskapsføring av kontantinnkallinger mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan gi Petoro AS fullmakt til å postere inn- og utbetalinger for SDØE mot mellomværendet med statskassen. Mellomværendet omfatter over-/underinnkalling av kontanter fra operatørselskapene (differansen mellom kontantinnkalling og avregning fra operatør), arbeidskapital, avregning fra operatør, merverdiavgift og mellomværende med betalingsformidler med mer.

XVI

Fullmakt til å inngå avtaler og pådra staten forpliktelser for Langskip-prosjektet (fangst og lagring av CO₂)

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2021 kan:

1. inngå avtaler med Norcem og Northern Lights om å etablere og drive sine deler av Langskip-prosjektet (fangst og lagring av CO₂) innenfor en samlet kostnadsramme på
 - a. 14 700 mill. 2021-kroner i investeringer (CAPEX)
 - b. 6 600 mill. 2021-kroner i driftsutgifter (OPEX) over ti år.

2. inngå avtaler hvor utgiftene skal deles mellom staten, Norcem og Northern Lights i tråd med prinsippene som er beskrevet nærmere under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂ og i Meld. St. 33 (2019–2020) Langskip – fangst og lagring av CO₂, der statens andel maksimalt utgjør inntil
 - a. 11 100 mill. 2021-kroner i investeringer (CAPEX)
 - b. 5 100 mill. 2021-kroner i driftsutgifter (OPEX) inntil ti år med tillegg av eventuell tilleggsstøtte for fanget CO₂ som ikke er kvotepliktig, tilsvarende kvoteprisen per tonn CO₂ fratrukket eventuell CO₂-avgift per tonn.
3. inngå avtale med Fortum Oslo Varme forutsatt tilstrekkelig egenfinansiering og finansiering fra EU eller andre kilder i tråd med prinsippene beskrevet nærmere under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂ og i Meld. St. 33 (2019–2020) Langskip – fangst og lagring av CO₂, der statens maksimale støtte kan utgjøre inntil
 - a. 2 000 mill. 2021-kroner i investeringer (CAPEX)
 - b. 1 000 mill. 2021-kroner i driftsutgifter (OPEX) inntil ti år med tillegg av en eventuell tilleggsstøtte for fanget CO₂ som ikke er kvotepliktig, tilsvarende kvoteprisen per tonn CO₂ fratrukket eventuell CO₂-avgift per tonn.
4. inngå avtale med Northern Lights om å pådra staten forpliktelser for kostnader ved eventuelle utslipp av CO₂ med inntil 80 prosent av kvoteprisen opp til og med 40 euro per tonn og 100 prosent av den delen av kvoteprisen som overstiger 40 euro per tonn CO₂, for den forholdsmessige andelen fanget CO₂ i støtteperioden på inntil ti år fra Norcem og eventuelt Fortum Oslo Varme av totalt lagret mengde CO₂ i lageret.
5. inngå avtale med Northern Lights om å pådra staten forpliktelser i støtteperioden på inntil ti år for inntil 80 prosent av utgiftene til eventuelle preventive og korrektive tiltak for avtalt årlig lagringsvolum på 1,5 millioner tonn av total lagringskapasitet for CO₂, dersom det skulle oppstå ekstraordinære hendelser med fare for lekkasje av CO₂ fra lageret eller skade på miljøet eller liv og helse.
6. inngå avtale med Northern Lights om å pådra staten forpliktelser etter opphør av driften av CO₂-lageret, for den forholdsmessige andelen fanget CO₂ i støtteperioden på inntil ti år fra Norcem og eventuelt Fortum Oslo Varme av totalt lagret mengde CO₂ i lageret, med inntil 80 prosent av utgiftene til
 - a. eventuelle preventive og korrektive tiltak dersom det skulle oppstå ekstraordinære hendelser med fare for lekkasje av CO₂ fra lageret eller skade på miljøet eller liv og helse
 - b. avslutning, overvåking og fjerning etter nedstengning av lageret.

B.

Rammeområde 13

(Miljø)

I

På statsbudsjettet for 2021 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1400		Klima- og miljødepartementet		
	1	Driftsutgifter	294 508 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	66 985 000	
	50	Helhetlig profilering, grønne løsninger	10 785 000	
	51	Den naturlige skolesekken	10 432 000	
	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser	52 541 000	
	71	Internasjonale organisasjoner	91 774 000	
	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	5 162 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	143 178 000	
1410		Kunnskap om klima og miljø		
	21	Miljøovervåking	276 890 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	22	Miljøkartlegging	130 180 000	
	23	MAREANO, kan overføres	46 754 000	
	50	Basisbevilgninger under Norges forskningsråd til miljøforskingsinstituttene	220 552 000	
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	379 503 000	
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	7 267 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskingsinstituttene	39 723 000	
	72	Tilskudd til GenØk – Senter for biosikkerhet	5 310 000	
1411		Artsdatabanken		
	1	Driftsutgifter	32 715 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	10 242 000	
	70	Tilskudd til arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under post 21	26 666 000	
1412		Meteorologiformål		
	50	Meteorologisk institutt	379 917 000	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekter	142 857 000	
1420		Miljødirektoratet		
	1	Driftsutgifter	720 734 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	326 044 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak	240 627 000	
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, kan overføres	147 386 000	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, kan overføres	30 167 000	
	31	Tiltak i verneområder, kan overføres	90 419 000	
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, kan overføres	540 000	
	33	Statlige erverv, nytt landbasert vern, kan overføres	950 000	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, kan overføres	2 053 000	
	35	Statlige erverv, skogvern, kan overføres	435 101 000	
	36	Statlige erverv, marint vern, kan overføres	6 200 000	
	37	Skogplanting, vidareføring av pilotprosjekt for stadeigne treslag, kan overføres	5 000 000	
	38	Restaurering av myr og annen våtmark, kan overføres	17 090 000	
	39	Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79	12 483 000	
	60	Tilskudd til ivaretagelse av naturmangfold i kommuneplanlegging	1 000 000	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, kan overføres	224 244 000	
	62	Tilskudd til grønn skipsfart, kan overføres	13 820 000	
	63	Returordning for kasserte fritidsbåter	1 000 000	
	64	Skrantesykeprøver fra fallvilt	1 200 000	
	65	Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold	20 560 000	
	69	Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79	92 962 000	
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, kan overføres	42 792 000	
	71	Marin forsøpling, kan overføres	70 290 000	
	72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, overslagsbevilgning	145 885 000	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, kan overføres	80 426 000	
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	2 567 000 000	
	75	Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, overslagsbevilgning	534 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	141 000 000	
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	16 416 000	
	78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	177 776 000	
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	450 000	
	81	Naturarv og kulturlandskap, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	67 933 000	
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres</i>	42 806 000	
	83	Tilskudd til tiltak mot fremmede arter, <i>kan overføres</i>	4 000 000	
	84	Internasjonalt samarbeid	5 508 000	
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	79 826 000	
1422		Miljøvennlig skipsfart		
	21	Spesielle driftsutgifter	7 904 000	
	70	Tilskudd til private, <i>kan nyttes under post 21</i>	32 188 000	
1423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Driftsutgifter	28 799 000	
1425		Fisketiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	100 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	15 960 000	
1428		Enova SF		
	50	Overføring til Klima- og energifondet	3 315 744 000	
1471		Norsk Polarinstittutt		
	1	Driftsutgifter	241 105 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	100 271 000	
	50	Stipend	535 000	
1472		Svalbards miljøvernfond		
	50	Overføringer til Svalbards miljøvernfond	20 658 000	
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	24 509 000	
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	28 812 000	
1481		Klimakvoter		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	3 059 000	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i>	280 000 000	
	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, <i>kan overføres</i>	310 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
	1	Driftsutgifter	99 222 000	
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i>	2 981 543 000	
		Totale utgifter		15 920 348 000

Inntekter

4400		Klima- og miljødepartementet		
	2	Diverse inntekter	470 000	
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	34 046 000	
4411		Artsdatabanken		
	2	Diverse inntekter	420 000	
4420		Miljødirektoratet		
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	7 766 000	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet	46 950 000	
	6	Gebyrer, fylkesmannsembetenes miljøvernavdelinger	37 784 000	
	7	Gebyrer, kvotesystemet	8 712 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	8	Gebyrer, naturforvaltningsområdet.....	672 000	
	9	Internasjonale oppdrag.....	46 665 000	
4423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Gebyrer, radioaktiv forurensning.....	1 026 000	
4471		Norsk Polarinstitutt		
	1	Salgs- og utleieinntekter.....	6 674 000	
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting.....	65 438 000	
	21	Inntekter, Antarktis.....	14 619 000	
4481		Salg av klimakvoter		
	1	Salgsinntekter.....	1 022 183 000	
Totale inntekter				1 293 425 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1411 post 21	kap. 4411 post 2
kap. 1420 post 1	kap. 4420 post 1
kap. 1420 post 23	kap. 4420 postene 4, 6, 8 og 9
kap. 1423 post 1	kap. 4423 post 1
kap. 1471 post 1	kap. 4471 postene 1 og 3
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan:

- overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimakvoter, post 1 Driftsutgifter, til dekning av honorar, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimakvoter.
- overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Kvotekjøp, generell ordning, med et beløp

som svarer til inntekter fra salg av klimakvoter under statens kvotekjøpsprogram som er regnskapsført på kap. 4481 Salg av klimakvoter, post 1 Salgsinntekter.

IV

Kjøp av klimakvoter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan inngå avtaler om kjøp av klimakvoter innenfor en samlet ramme på 1 150 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Kvotekjøp, generell ordning.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan gjøre bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1411		Artsdatabanken	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	

31	Tiltak i verneområder	5 mill. kroner
32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	0,6 mill. kroner
33	Statlige erverv, nytt landbasert vern	0,7 mill. kroner
35	Statlige erverv, skogvern	351,3 mill. kroner
36	Statlige erverv, marint vern	3 mill. kroner
38	Restaurering av myr og annen våtmark	1,5 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1411		Artsdatabanken	
	70	Tilskudd til arter og naturtyper	11,7 mill. kroner
1420		Miljødirektoratet	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder	55 mill. kroner
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	287,7 mill. kroner
	62	Tilskudd til grønn skipsfart	80 mill. kroner
	71	Marin forsøpling	15 mill. kroner
	78	Friluftsmål	3 mill. kroner
1428		Enova SF	
	50	Overføring til Klima- og energifondet	400 mill. kroner
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	73	Klima- og skogsatsingen	1 500 mill. kroner

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 98,5 mill. kroner.

VIII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas én gang i året for FNs klima- og skogprogram, FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC), Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program og Bio-Carbon Fund plus.
2. Utbetalinger av kjernebidrag til Global Green Growth Institute kan foretas i henhold til organisasjonens regelverk.

3. Utbetalinger av tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) og til fond forvaltet av FNs Multi Partner Trust Fund og Inter-American Development Bank (IDB) kan foretas i henhold til regelverket for det enkelte fond.

IX

Utbetalinger for fremtidige utslippsreduksjoner

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger gjennom at tilskudd til Emergent Forest Financing Accelerator kan utbetales med det formål å betale for fremtidige verifiserte utslippsreduksjoner.

X

Utbetalinger av tilskudd til offentlig-privat samarbeid

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om at utbetalinger av gitte bevilgninger kun skal skje ved behov, slik at det kan utbetales tilskudd til risikoreduksjon for investeringer i avskogingsfri og bærekraftig råvareproduksjon i tråd med kriteriene for kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak, post 73 Klima- og skogsatsingen.

XI

Utbetalinger av renter på tilskudd

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalt fra Norge under Klima- og skogsatsingen på kap. 1482 post 73, kan benyttes til tiltak etter avtale mellom Klima- og miljødepartementet og den enkelte mottaker.

XII

Omgjøring av betingede lån til tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2021 kan gi Enova SF fullmakt til å omgjøre betingede lån fra Klima- og energifondet til tilskudd etter forhåndsdefinerte og forutsigbare betingelser.

XIII

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 108, punkt 8, 5. desember 2016 oppheves.

C.

Rammeuavhengige vedtak

I

Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal strategi for industriell satsing på produksjon av batterier. Strategien må også ha fokus på gjenvinning av batterimaterialer.

II

Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget om hvordan energiforsyningen i Longyearbyen raskt kan gjøres fossilfri.

III

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for hvordan målet om å redusere energiforbruket i bygg med 10 TWh skal nås med nye virkemidler.

IV

Stortinget ber regjeringen sørge for at mottakere av statlige midler til anlegg for karbonfangst i Norge må innfri følgende krav:

1. Etablere et FoU med hovedkontor i Norge som sikrer at kompetanse og teknologiutvikling som skjer med statens støtte, eies av fellesskapet og bidrar til fremtidig verdiskaping i Norge,
2. Mottakere av statlige midler skal stille med egne ressurser og kompetanse til et miljøteknologiprogram for CCS.

V

Stortinget ber regjeringen starte utredning om hvordan fangst av CO₂ fra avfallsforbrenningsanleggene i Trondheim, Bergen, Fredrikstad, Kristiansand og Stavanger kan realiseres.

VI

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021 med forslag til økte bevilgninger til å utrede karbonfangst for forbrenningsanleggene i Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand og Fredrikstad.

VII

Stortinget ber regjeringen legge fram en sak for Stortinget i løpet av første halvår 2021, med en total gjennomgang av virkemiddelapparatet som bidrar til en bærekraftig omstilling av samfunnet i et klimaperspektiv.

VIII

Stortinget ber regjeringen utarbeide en opptrappingsplan for en styrket basisfinansiering av instituttsektoren for at forskning skal kunne bidra til å finne nye klimaløsninger, utvikle ny teknologi, styrke konkurransevne og legge grunnlaget for nye arbeidsplasser.

IX

Stortinget ber regjeringen utrede og legge fram en sak i revidert nasjonalbudsjett for 2021 om å opprette ordningen 'Natursats' etter modell fra 'Klimasats'. Formålet med ordningen skal være å bistå og gi støtte til kommuner og fylkeskommuner for å redusere tap av natur og biologisk verdifulle arealer.

X

Stortinget ber regjeringen stille krav om gjenvinning av varme fra røykgass og utrede og innføre krav om redusert fakling på raffinerier i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

XI

Stortinget ber regjeringen utrede og iverksette strengere krav til bruk av beste tilgjengelige teknologi i asfaltindustrien i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

XII

Stortinget ber regjeringen utrede og iverksette krav til materialgjenvinning av tekstiler i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

XIII

Stortinget ber regjeringen gjennomføre holdningskampanjer og opprette flere returpunkter for ma-

terialgjenvinning i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

XIV

Stortinget ber regjeringen utrede og iverksette tiltak for å stimulere til planlegging av bærekraftig infrastruktur og offentlige bygg i løpet av 2021 og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

XV

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for utrydding av villsvin i Norge. Planen må innebære muligheter for statlig jakt, tiltak som skuddpremie, tillatelse til bruk av egnet hund og egnet jaktform.

XVI

Stortinget ber regjeringen vurdere tiltak som for eksempel organisert statlig jakt, økt godtgjøring for innsendte trikinprøver og skuddpremie ved gjennomføringen av Handlingsplan mot villsvin 2020–2024.

XVII

Stortinget ber regjeringen legge til grunn at risikoavlastning for bruk av tilgjengelig teknologi med miljønytte blir en del av Enovas nye mandat for å redusere klimaavtrykket og øke konkurransekraften.

XVIII

Stortinget ber regjeringen foreta innstramming i kvotehandelssystemets markedsliberaliseringsmekanismer ved å gjøre skillet mellom kvotepliktig og ikke-kvotepliktig sektor mindre relevant og likebehandle prosjekter fra de to sektorene i det nye mandatet til Enova.

XIX

Stortinget ber regjeringen likebehandle prosjekter fra de to sektorene kvotepliktig og ikke-kvotepliktig i det nye mandatet til Enova.

XX

Stortinget ber regjeringen utrede støtteordning for bruk av ny teknologi og programmer knyttet til elektrifisering for å få redusert klimagassutslippene fra havner.

XXI

Stortinget ber regjeringen sørge for en ordning for lading i borettslag.

XXII

Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal strategi for ladeinfrastruktur, både på land og til havs.

XXIII

Stortinget ber regjeringen legge til rette for at målsettingen for utslippsfrie nye tyngre varebiler og nye bybussar innen utgangen av 2030 økes fra 75 pst. til 100 pst.

XXIV

Stortinget ber regjeringen legge til rette for at 70 pst. av nye ikke-veigående maskiner og kjøretøy er elektriske i 2030.

XXV

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan kommunene kan regulere krav om bærekraftige/fossilfrie løsninger for oppvarming av bygg, samt hvilke insentiver som kan fremme omlegging fra fossile til fossilfrie løsninger.

XXVI

Stortinget ber regjeringen sørge for en utfasing av mineralolje og gass til byggvarme på byggeplasser.

XXVII

Stortinget ber regjeringen legge til rette for at 70 pst. av nye ikke-veigående maskiner og kjøretøy er elektriske i 2030 gjennom å bedre ladeinfrastruktur på byggeplasser og stille strengere miljøkrav i anbudsprosesser.

XXVIII

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan virkemiddelapparatet kan brukes for å legge til rette for en raskere utfasing av gassbruk til permanent oppvarming av bygg.

XXIX

Stortinget ber regjeringen sørge for at sirkulær økonomi blir en del av Enovas mandat – Pilot-S.

XXX

Stortinget ber regjeringen sørge for at beste praksis og tidsriktig teknologi blir innført i kommunale innsamlingsløsninger for plastavfall.

XXXI

Stortinget ber regjeringen innføre en produsentansvars ordning som binder produsent til å vise til et livsløp for produktet som er bærekraftig og som viser til eventuelle muligheter til gjenvinning.

XXXII

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett for 2021 med et forslag til produsentavgift til erstatning for den foreslåtte avgift på forbrenning av avfall, som følger prinsippet om at forurenser betaler. En slik avgift kan ilegges på produsenter som bruker ikke-materialgjenvinnbare materialer.

XXXIII

Stortinget ber regjeringen innføre en produsentavgift for aktører som produserer produkter eller tjenester som ikke legger gjenvinningsprinsippet til grunn.

XXXIV

Stortinget ber regjeringen utrede forbedringsområder innenfor eksisterende regelverk for å øke innsamling og destruksjon av brukte HFK-gasser.

XXXV

Stortinget ber regjeringen forbedre tilgjengeligheten av nødvendig informasjon som kan bidra til å øke kunnskapen i samfunnet om viktigheten av å destruere HFK-gasser og hvor leveringspunktene er.

XXXVI

Stortinget ber regjeringen utarbeide en opptrappingsplan for omsetning av avansert biodrivstoff til 40 pst. i 2030 uten dobbelttelling.

XXXVII

Stortinget ber regjeringen igangsette en utredning om konsekvenser for innføring av full veibruksavgift på alt flytende biodrivstoff i samråd med brukere og leverandører. En slik utredning bør også inkludere et forslag til langsiktig plan for avgiftsmessig behandling av alternativt drivstoff for å sikre ønsket forutsigbarhet.

XXXVIII

Stortinget ber regjeringen stille samme krav til anleggsbruk som til veibruk og at anleggsdiesel inkluderes i omsetningskravet for biodrivstoff.

XXXIX

Stortinget ber regjeringen legge til rette for bruk av avansert biodrivstoff og hydrogen til skipsfart.

XL

Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021, vurdere om det kan etableres ytterligere incentivordninger for produksjon av biogass i Norge.

XLI

Stortinget ber regjeringen følge opp det nasjonale målet om engasjement ved å sørge for at alle medlemsorganisasjoner i Kulturvernforbundet fra og med 2022 får grunnstøtte over kap. 1400 post 70 fra Klima- og miljødepartementet eller på annet egnet vis.

XLII

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert budsjett 2021 med forslag til hvordan Den norske friluftslivsprisen kan videreføres.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 8. desember 2020

Ketil Kjenseth

leder og ordf. for kap. 1800, 4800

Åsmund Aukrust

ordf. for kap. 1472, 1481, 1482

Leif Erik Egaas

ordf. for kap. 1820, 4820

Ruth Grung

ordf. for kap. 1471, 4471

Stefan Heggelund**Jon Georg Dale**

ordf. for kap. 1425

Une Bastholm

ordf. for kap. 1410

Espen Barth Eide

ordf. for kap. 1428

Terje Halleland

ordf. for kap. 1422

Ole André Myhrvold

ordf. for kap. 1830

Runar Sjøstad

ordf. for kap. 2490, 5490

Lene Westgaard-Halle

ordf. for kap. 1400, 4400, 1412

Sandra Borch

ordf. for kap. 1411, 4411

Liv Kari Eskeland

ordf. for kap. 1810, 4810

Lars Haltbrekken

ordf. for kap. 1420, 4420, 1474

Else-May Norderhus

ordf. for kap. 1815, 1840, 1423, 4423

Tore Storehaug

ordf. for kap. 2440, 5440

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets Presidentskap
Karl Johansgt 22
0159 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/3164-

26. oktober 2020

Feil i Klima- og miljødepartementets budsjettproposisjon (Prop. 1 S (2020-2021)) - rettebrev

Kapittel 7, side 64: Feil tal og utelatte postar i omtale på kap. 1400 post 21 av flytting av midlar til kap. 1420:

På side 64, 1. spalte, 6. avsnitt skriv KLD om flytting av midlar frå kap. 1400 post 21 til andre kapittel og postar som sikrar vidareføring av dei same langsiktige oppgåvene og tiltaka. I postomtalen er det skrevet: "*Innanfor vassforvaltning, naturmangfaldområde og klima blir det føreslått å flytte til saman 16,9 mill. kroner til kap. 1420 post 21*". Dette skal rettast til: "*Innanfor vassforvaltning, naturmangfaldområde og klima blir det føreslått å flytte til saman 15,38 mill. kroner til kap. 1420, og desse midlane er fordelt på postane 21, 22 og 77.*"

Kapittel 7, side 147: Rad merket med gult var falt ut under tabell 7.5:

Tabell 7.5 Budsjettet for 2021 fordeler seg slik på dei ulike gebyrordningane:

Gebyrordning	Budsjett inntekt 2020 (tal i tusen kroner)
Sertifisering for fluorerte klimagassar	7 000
Konsesjonsbehandling etter forureiningsforskrifta	8 225
Tilsyn etter forureiningslova	9 325
Kvotetilsyn	345
Tilsyn med kjemikaliar	5 525

Deklarasjon av farleg avfall	3 400
Drift av Produsentansvar	1 000
Eksport og import av avfall	6 900
Godkjenning av biocid og biocidprodukt	3 625
Totalt kap. 4420 post 04	45 345

For øvrig er kap. 4420 post 04 ved en inkurie prisjustert med 1,657 mill. kroner for mykje slik at det er foreslått ei løyving på 47,002 mill. kroner. Løyvinga på posten vil bli foreslått nedjustert i RNB 2021.

Kapittel 13.2, side 284-285

I tabell 13.1 i Klima- og miljødepartementet sin budsjettproposisjon (Prop. 1 S (2020-2021)) er det oppgitt feil tal i kolonna for utsleppa i 2025. Feilen gjorde at dei fleste tala for 2025 var for høge. Ein ventar at både dei kvotepliktige og dei ikkje-kvotepliktige utsleppa vil gå ned frå 2020 til 2025, og vidare ned til 2030. Samla utslepp er venta å gå ned frå 49,4 mill. tonn CO₂-ekvivalentar i 2020 til 46,7 mill. tonn i 2025 og vidare til 40,8 mill. tonn i 2030. Same feilen ligg i tabell 3.13 i Nasjonalbudsjettet (Meld. St. 1 (2020-2021)). Nedanfor er ein korrigert tabell der tala er retta, og der dei justerte tala står med utheva skrift.

Korrigert tabell 13.1. Utslepp og opptak av klimagassar i Noreg etter sektor. Mill. tonn CO₂-ekvivalentar.

	1990	2005	2018	2019 ²	2020	2025	2030
Utslepp av klimagassar	51,5	55,4	52,0	50,3	49,4	46,7	40,8
Kvotepliktige utslepp	23,2	27,7	26,3	25,6	25,5	24,5	21,3
- Olje- og gassproduksjon	7,2	12,9	13,4	13,2	13,4	12,1	9,7
- Industri og bergverk	15,2	13,7	11,0	10,7	10,4	11,1	10,3
- Andre kjelder ³	0,7	1,1	1,9	1,7	1,7	1,3	1,3
Ikkje-kvotepliktige utslepp	28,3	27,7 ¹	25,7	24,7	23,9	22,2	19,4
- Transport	12,3	15,5	15,3	14,3	13,7	12,7	10,4
- Under det: Vegtrafikk	7,2	9,3	9,1	8,4	8,0	7,0	5,3
- Jordbruk	4,7	4,5	4,5	4,4	4,5	4,4	4,5
- Andre kjelder ⁴	11,3	7,7	5,9	5,9	5,7	5,1	4,5
Netto opptak i skog og andre landareal	-10,1	-25,3	-23,7	-23,7	-21,7	-20,8	-20,3
Utslepp av klimagassar medrekna netto opptak i skog	41,4	30,1	28,4	26,6	27,7	25,9	20,5
<i>Memo:</i>							
Fastlands-Noreg	43,3	41,3	37,9	36,4	35,1	33,8	30,3

¹ Utgangspunktet for det norske utsleppsbudsjettet under innsatsfordelingsforordninga er førebels vurdert til 28,5 mill. tonn i CO₂-ekvivalentar.

² Førebelse utsleppstal for 2019. For opptak av skog og andre landareal er det brukt 2018-tal.

³ Inkluderer kvotepliktig energiforsyning og luftfart

⁴ Inkluderer ikkje-kvotepliktige utslepp frå industri, petroleumsverksemd og energiforsyning i tillegg til oppvarming og andre kjelder.

Kjelder: Statistisk sentralbyrå, Miljødirektoratet, Norsk institutt for bioøkonomi og Finansdepartementet.

Feilen inneber at òg ein setning med omtale av desse tala er feil og må rettast.

I kapittel 13.2, side 284, høgre spalte, fjerde avsnitt, står det:

"Dei samla utsleppa er likevel vurdert å minke noko mot 2025, sjølv om utsleppa frå transport er venta å vere litt høgare i 2025 enn 2020."

Det skal stå:

"Dei samla utsleppa er likevel vurdert å minke noko mot 2025."

Med helsing

Sveinung Rotevatn

Kopi

IFA Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Energi og miljøkomiteen Stortinget

